

„Élhetőbb Dél-Zaláért”

Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület Helyi Vidékfejlesztési Stratégiája

2013

2013. április 9.

Tartalom

1.	Vezetői összefoglaló	3
1.1.	A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia jövőképe	3
1.2.	Főbb célkitűzések	3
1.3.	A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatának célja	3
1.4.	A HVS felülvizsgálat során alkalmazott nyilvánossági intézkedések, résztvevők	4
1.5.	A HVS felülvizsgálat során elfogadott módosítások	4
2.	Helyzetelemzés.....	5
2.1.	A LEADER Helyi Akciócsoport által lefedett terület ismertetése.....	5
2.2.	A LEADER Helyi Akciócsoport és a helyi partnerség	10
2.3.	A LEADER megvalósítás során elért eredmények áttekintése	11
2.4.	A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatának indokoltsága.....	16
2.5.	SWOT elemzés.....	18
3.	Helyi Vidékfejlesztési Stratégia	19
3.1.	A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia jövőképe.....	19
3.2.	A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia kapcsolódása a térség szükségleteihez	19
3.3.	A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia fő célkitűzései	21
3.4.	A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia intézkedései	23
3.5.	Forrásallokáció	50
4.	A Helyi Vidékfejlesztési Stratégiával kapcsolatos intézkedések	51
4.1.	Nyilvánossági intézkedések, projektötlet-gyűjtés	51
4.2.	A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia végrehajtása	51
5.	Mellékletek.....	54

1. Vezetői összefoglaló

1.1. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia jövőképe

A stratégia átfogó célja a népesség életminőségének javítása, a jövedelemszerző képesség fokozása a térségben, a szükséges képességek és tapasztalatok biztosításával a helyi innovatív fejlesztések meghonosítása érdekében.

A civil szervezetek, vállalkozók és állami szervek közötti együttműködés és integráció olyan szintjét kívánjuk elérni, amely lehetővé teszi egyéni és közösségi kezdeményezés ösztönzését és támogatását a térség gazdasági és társadalmi fejlődése érdekében.

A jövőkép alap gondolata, hogy térségünk fejlesztésében nem csak a külső erőforrások, hanem a meglévő adottságok, az önszerveződés és az együttműködés vihet előre.

1.2. Főbb célkitűzések

1. Célkitűzés: „A Tudás Térsége” - A térség tudásbázisának szélesítése belső és külső erőforrások igénybevétele

A térség humán erőforrásának fejlesztése, az ismeretek széleskörű terjesztése elengedhetetlen ahhoz, hogy az itt élők jövedelemtermelő képessége növekedjen. A tudásbővítés formális és informális helyszíneinek kialakítása és alternatív képzési formák megjelenése elengedhetetlen.

2. Célkitűzés: „Csalogató Térség” - A térség természeti és épített környezetének megóvása, fenntartható fejlesztése a lakosság és az ide látogató turisták érdekében

Fontos a természeti környezet fenntartható hasznosítása a turisztika és a megújuló energia előállítás terén. Elő kell segíteni a természeti/kulturális adottságokra épülő idegenforgalmi kínálatot színesítő (fenntartható) attrakciók kiépülését. Biztosítani kell a települések „faluképe” rendezését, a térség építészeti, táji értékeinek megőrzését.

3. Célkitűzés: „Élhető Térség” - A helyi közösségek, közösségi kezdeményezések erősítése

A kis közösségek összetartozásának erősítése és a fiatalok programjainak bővítésével elősegíthető a fiatal generáció térséghez kötődésének növelése. A közösségi élet fejlesztésében a civil szervezetek és önkormányzatok fontos szerepet vállalnak. A térség népességmegtartó erejének fokozása érdekében szükséges a szociális és egészségügyi szolgáltatások elérhetőségének növelése.

4. Célkitűzés: „Míves Térség” - A térség gazdasági életének fejlesztése a helyi munkalehetőségek bővítése érdekében

A gazdasági fejlődés egyik alapja, hogy a helyben megtermelt jövedelmek a térségben maradjanak, itt kerüljenek elköltésre. Ezért a stratégia egyik legfontosabb célja a LEADER térség versenyképességének javítására irányuló fejlesztések, korszerűsítések támogatása; új, nagyobb hozzáadott értékű termékek előállításának biztosítása és a térségi munkahelyteremtés elősegítése; a helyi termék előállítás volumenének növelése, a fogyasztói szokások tudatos fejlesztése. A munkahelyek alapvető feltételét képezik a térségben élők megfelelő életkörülményeinek.

1.3. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatának célja

A HVS 2. felülvizsgálatának célja, hogy a 2011. év óta helyi, hazai és globális, gazdasági és társadalmi környezetben bekövetkezett változások, valamint az eddigi pályázati körök eredményeinek ismeretében adekvát válaszokat adjon a térséget ért gazdasági és társadalmi kihívásokra. Biztosítsa a stratégiában lefektetett alapcélok megvalósulását, ugyanakkor előmozdítsa a célok megvalósítása érdekében megfogalmazott intézkedések korrekcióját, amennyiben szükséges, új intézkedéseket nevesítsen. A tevékenység tartalmazza az egyes intézkedésekhez kapcsolódó források felülvizsgálatát is.

Az első tervezési szakasz lezárása után szembesültünk a világméretű gazdasági válság helyi hatásaival. 2009-től a vállalkozások piaci lehetőségei beszűkültek, a beruházásra rendelkezésre álló forrásaik eltűntek. A gazdaság mélyrepülésével együtt járt a vidéken élők munkalehetőségeinek csökkenése.

A térség gazdasági helyzete a 2011. évi felülvizsgálat óta sem változott, a válság elmélyülése jelentősen megváltoztatta a térség gazdasági helyzetét, a kis- és mikrovállalkozások felérték tartalékaikat, a munkavállalók körében megjelent a tartós munkanélküliség, a térség periférikus településein állandó problémává vált az elszegényedés.

Hosszú távon fontos, hogy a tényekre alapozó térségi stratégia fogalmazódjon meg, amely ciklusokon átívelő tartalommal képes a települési célkitűzéseket szolgálni.

A pályázati tapasztalatok is indokolták a stratégia felülvizsgálatát. A LEADER kiírásra 97 pályázat érkezett, ebből csak 14 volt vállalkozási alapú fejlesztés.

Egyesületünk HVS felülvizsgálatának legfontosabb célja a gazdaságfejlesztési források felhasználásának előmozdítása és a hátrányos helyzetű települések pályázati aktivitásának növelése.

1.4. A HVS felülvizsgálat során alkalmazott nyilvánossági intézkedések, résztvevők

A HVS felülvizsgálatot az IH iránymutatásai alapján kezdte meg egyesületünk. A tájékoztatás alapját az egyesület honlapja adta (www.innovativdelzala.extra.hu) és a „facebook” közösségi oldal (<http://www.facebook.com/innovativdelzala.videkfejlesztiesiegyesulet>).

Egyesületünk már az IH felhívás előtt, 2013. március 7-én kiküldte minden tagjának, köztük az önkormányzatoknak, hogy projektötleteket vár. A projektötlet-gyűjtést honlapokon és e-mailben is népszerűsítettük.

2013. március 13-án Hahóton tájékoztató fórum keretében ismertettük az új LEADER kiírás módszertanát.

2013. március 20-án hirdetmény formájában juttattuk el a településekre a 2013. év HVS felülvizsgálat tervezett menetét. (Néhány önkormányzat még a saját honlapjára is feltette.)

2013. március 25-ig 72 projektötlet érkezett, többsége e-mailben, melyet honlapunkon összesítettünk. Az ötletek kidolgozásában a következő arány mutatkozott: civil szervezet: 27%, magánszemély: 4%, gazdasági szervezet: 37%, önkormányzat: 22%, egyház 6%, östermelő 4%.

Az idő rövidsége miatt 2013. március 28-án tervezői egyeztetést hívtunk össze, amelynek keretében bemutattuk a projektötletek alapján összeállított LEADER intézkedéseket.

A HACs nem állított fel tervezői csoportot, hanem az elkészült anyagokat megosztotta az elnökség tagjaival és nyilvánossá tette honlapján.

A HVS felülvizsgálat munkaanyagait az egyesület honlapján a „Stratégia HVS 2013” fülön lehetett elérni. A felületet kétnaponta, hetente frissítettük. Több tájékoztatást is feltettünk a honlapunk „Hírek” részére, hogy az érdeklődők megtalálják a felülvizsgálathoz kapcsolódó információkat.

1.5. A HVS felülvizsgálat során elfogadott módosítások

A felülvizsgálat során a munkaszervezet az elnökséggel egyeztetve a következő módosításokat javasolta:

1. A tevékenységek ötvözésével növelni kell az egyes projektek komplexitását. Minél átfogóbb megoldásokat kell találni az egyes problémák kezelésére.
2. Erősíteni kell a vállalkozások részvételét a stratégia megvalósításában. Kiemelt terület a hatékony működés, a versenyképes termék előállítás és a piacra jutás elősegítése – érintett célkitűzés: *„Míves Térség” – A térség gazdasági életének fejlesztése a helyi munkalehetőségek bővítése érdekében.* A stratégia jövőképében a munkahelyteremtésre és a jövedelemtermelő képességre helyeződött át a hangsúly, amelyhez az innováció csak eszköz.

2. Helyzetelemzés

2.1. A LEADER Helyi Akciócsoport által lefedett terület ismertetése

2.1.1. A térség általános jellemzői:

Az Innovatív Dél-Zala Helyi Akciócsoport Magyarország délnyugati, Zala megye déli részén helyezkedik el, amely 2 kistérséget (nagykanizsai, zalakarosi), valamint a pacsai kistérségből 1 települést, összesen 46 települést foglal magába.

A térség területe közel 722 km², átlagos népsűrűsége - Nagykanizsát nem számítva - 40 fő/km². A térség településszerkezete aprófalvas, a települések több mint fele 500 fő alatti (59%) és egy város is található (Zalakaros). A térség lakóinak száma (2012.01.01. KSH adatok alapján) 28 236 fő. Probléma, hogy fejlesztési elképzeléseik egymástól elszigetelt, önálló megvalósítása jóval nehezebb, mint hálózati együttműködésben - ez Kovácsolta össze a Leader közösséget is.

A térséget kettősség jellemzi. Az egyik pólust Nagykanizsa (jogszába szerint nem jogosult terület) és a turisztikailag virágzó kisváros, Zalakaros alkotja. A másik oldalon népességükben csökkenő, kilátástalanságot érző kistelepülések.

A térség egyfelől É-D és K-NY irányú közlekedési csomópontként definiálható, ugyanakkor zsáktelepülések, a főútvonalakon kívül eső területek infrastrukturális elmaradottsága jellemző. Virágzó idegenforgalom a térség egyik felében – szálláshelyek és programok hiánya miatti idegenforgalmi alulkínálat a térség belső periferiáin.

A térség földrajzi elhelyezkedéséből és történelmi múltjából következik, hogy az utak és a kultúrák találkozása mentén fekszik, ezért jelentős a horvát, német, roma kisebbség száma.

Földrajzi fekvéséből adódóan közlekedésére és gazdasági életére meghatározó az osztrák, szlovén, horvát határ és a Balaton közelsége, Nyugat- és Dél-Dunántúlt összekötő szerepe (M7 autópálya; Sopron-Pécs vasútvonal). A fentiekből következik, hogy a terület logisztikai elhelyezkedése kiváló, amit erősít az a tény, hogy itt található Zala megye egyetlen vasúti határátkelőhelye is (Murakeresztúr – Kotoriba). Ennek ellenére nagyobb gazdasági beruházások Nagykanizsán és az agglomerációhoz tartozó néhány településen valósultak/valósulnak meg. A falvak gazdasági életét és a munkalehetőséget elsősorban a mikrovállalkozások (döntően szolgáltatói szféra) és az önkormányzatok (mint legnagyobb foglalkoztatók) határozzák meg.

Az itt élők életvitelét, életmódját alapvetően meghatározza a térség egészére jellemző magas erdősültség. A Mura-menti és a Kis-Balaton melletti falvak életét pedig a víz határozza meg. Ugyanakkor kevesen ismerték fel még a természetközeli életmód előnyeit, a környezettudatos magatartás nem elég fejlett. A vidékünkre jellemző tradicionális alapokon nyugvó életmód tapasztalatainak feltárása és visszaemelése a mindennapokba fontos feladat. Ezen hiány pótlásáról több civil kezdeményezés igyekszik gondoskodni.

A térségben jelentős a mezőgazdaság és az erdőgazdálkodás, de a megtermelt termékek helyben történő feldolgozása nagyon alacsony szintű, ami alól csak a bútortipar jelent kivételt.

A falvakban élők jövedelemtermelő képessége jóval alacsonyabb, mint a városban élőké. A településeket az elöregedés veszélyezteti. Általános tendencia, hogy a vidéki lakosság foglalkoztatása alacsonyabb, több településen 10% körüli az álláskereső aránya. A képzett, diplomás fiatalok elhagyják a falvakat, a térséget; a munkahelyet és karrier lehetőséget biztosító városokban telepednek le. *(Térségre vonatkozó térképek az 5.4. mellékletben.)*

Problémák:

1. Elaprózott településszerkezet
2. A népesség fogyása és lassú előregedése
3. A képzett munkaerő elszivárgása a térségből
4. A mezőgazdasági termelés magas színvonala ellenére hiányzó feldolgozóipar.

Lehetőség:

1. Természetközeli életforma előnyeinek felismerése/felismertetése
2. Természeti adottságok turisztikai célú hasznosítása (aktív és ökoturizmus)

3. Mezőgazdaságra és kézműiparra épülő magas élömunka igényű, környezetbarát, innovatív iparágak megjelenésének ösztönzése.

2.1.2 A térség környezeti állapota, földrajzi jellemzői, földhasználati módok:

A térség települései természetföldrajzi szempontból, „Magyarország kistájainak katasztere” besorolása alapján a következő kistájakhoz tartoznak: Egerszeg-Letenyei Dombság, Principális völgy, Zalaapáti hát. Az erdősültség 30% körüli. A Mura, a Principális-csatorna, Zala-Somogy-határárok és a Kis-Balaton határozza meg a települések vízrajzát.

A térséget aprófalvas településszerkezet jellemzi, a települések jelentős része un. egyutcás úti falu.

A térség természetvédelmi területei (Kis-Balaton, a Mura-menti Tájvédelmi Körzet, és a Zalakomári Madárrezervátum) a Balaton-felvidéki Nemzeti Parkhoz tartoznak. A Kis-Balaton két, egymáshoz csatlakozó, tározó medencéből áll két megye határán (Somogy, Zala). A 2. sz. tározó fekszik Zala megyében, és Zalavár, Zalasabar, Nagyrada, Garabonc és Balatonmagyaród községek határolják. A teljes területe 14.745 ha (tó, nádas, mocsár, galériaerdő). A Kis-Balaton két mesterséges édesvízi tavát (Zala-folyó deltájában) azért hozták létre, hogy elősegítsék a Balatonba ömlő vizek szennyeződésének természetes szűrését. A terület használata a kézi nádvagásból, a magántulajdonban lévő juhok legeltetéséből és intenzív halászatból áll. A területen korlátozott az erdőművelés. Jelenleg folyik a Kis-Balaton vízvédelmi rendszer II. ütemének kialakítása.

A Kis-Balaton védett állatait: fekete gólya, fekete harkály, réti sas, lile, vidra, hód.

A települések kétharmada érintett a NATURA 2000 területek vonatkozásában, de gondot jelent, hogy ezeken a területeken művelési ág megváltoztatására nincs lehetőség.

A felszín alatti vizekre komoly veszélyt jelent a szennyező források közül a települések csatornázatlansága, a rákötések nem megfelelő aránya, és az illegális hulladéklerakás.

A mezőgazdasági eredetű szennyezés a nitrát koncentráció növekedésében jelentkezik. A kistérségben potenciális szennyező források közül jelentősek az állattartó telepek.

A térségben több helyen (Hahót, Alsórajk) jellemző tözegkitermelés hatással van a felszín alatti vizek minőségére. Tájformáló hatásukkal a növény- és állatvilágot is megváltoztatják.

A térségben a kommunális hulladék gyűjtése, szállítása megoldott. A szelektív hulladékgyűjtés alapját képező elkülönített gyűjtést biztosító konténerek megjelentek a térségben.

A térség energiafelhasználás szempontjából kiszolgáltatott, ennek csökkentése érdekében indokolt helyi megújuló energiaforrások (napenergia-hasznosítás, biomassza, meleg vizű kutak másodlagos hasznosítása) bevonása, amely kedvezően befolyásolja a klímaváltozás negatív hatásait.

Földhasználatra jellemző a szántóföldi növénytermesztés, valamint a nagy lejtésű és kevés tápanyagtartalmú területeken az erdőgazdálkodás. Nagy területeken található kihasználatlan rét és legelő, amelyeket extenzív állattartással újra be lehetne vonni a mezőgazdasági termelésbe. A borszőlő termelése általános a települések melletti dombokon, de a térség borászati szempontból alig ismert. A zalai borkultúra népszerűsítésén több kisebb-nagyobb vállalkozás tevékenykedik. Korábban általános volt a falvak környékén a csonthéjas gyümölcsösök, bogyósok jelenléte, amelynek visszahonosítása munkalehetőségeket teremthet. Összességében a kistérségről elmondható, hogy a talajadottságai megfelelőek a mezőgazdasági műveléshez.

Problémák:

1. Műveletlen földterületek aránya növekszik
2. Állattartás visszaszorult a szántóföldi növénytermelés ellenébe
3. A szennyvíz elhelyezés több településen nem megoldott

Lehetőség:

1. Erdőterületekre épülő környezetgazdálkodási fejlesztések
2. Legeltető állattartás „visszahonosítása”

3. Munkaigényes kertészeti tevékenység tradícióinak felelevenítése
4. Álló és folyó vizek természeti értékeinek turisztikai hasznosítása.

2.1.3 Demográfiai helyzet:

Az Akciócsoport területe 722 km², lakóinak száma 28.236 fő (KSH 2012.01.01.) (2008.01.01. időpontban 30.282 fő). Az átlagos népsűrűség 40 fő/km² (szemben a Zala megyei népsűrűséggel, mely csaknem a kétszerese). A lakosság 6,53%-a él csak városban (Zalakaros - 1846 lakos).

A térség 46 településéből 14 tartozik a hátrányos helyzetűek közé (240/2006 (XI.30) kormányrendelet melléklete szerint). A lakosság 30%-a (8484 fő – 2012.01.01. adatok alapján) él hátrányos helyzetű településen. (5.5. melléklet)

A térségben a népességszökkenés legfőbb oka, hogy az élve születések száma alatta marad a halálozások számának, néhány település kivételével mindenütt negatív szaporodási indexet találunk.

Az elvándorlási adatok magasak a területen. Ez leginkább a kistelepüléseken érezhető, néhány pozitív példa kivételével a térség számos települését az elnéptelenedés veszélyezteti (a népesség szám 200 fő alá csökkent 8 településen).

A korstruktúra kedvezőtlen, az öregségi index (a fiatal/idős) értéke: 0,7. Az ilyen vidéki térségekre, melyekre az előregedés jellemző, a gazdaságfejlesztésük is problémába ütközik, hiszen szüksége van a munkaképes, innovációra kész lakosságra, amely a térség megújításában szerepet játszik.

A térségben német, horvát és roma kisebbség él.

A 2001-es népszámlálás önbevalláson alapuló adatai szerint 1118 fő vallotta magát a térségben romának (lakosság 3%-a). A cigány kisebbség aránya Zalakomárban, Zalaszentjakabon, Galambokon a legmagasabb. A romák jelentős része apró falvakban él. Ez utóbbi azzal magyarázható, hogy a kistelepüléseken sok az értékét veszített házas ingatlan, amelyet meg tudnak vásárolni. A lakásviszonyok lassú javulása ellenére a cigány lakosság mintegy 15%-a még mindig lepusztult telepeken, elszigetelten él, integrálódásuk nem indult meg.

A térségben német kisebbséghez tartozónak 73 fő vallotta magát, de a hagyományápolásban, kultúrában sokkal többen részt vesznek. 461 fő vallotta magát horvát kisebbségnek, akik élénk hagyományőrző és közösségépítő tevékenységet folytatnak. Nemzeti identitásuk megőrzését az anyaország közelsége és a nemzetiségek iránti elkötelezettsége is erősíti.

Problémák:

1. A népesség fogyása és lassú előregedése
2. Az időskorú, egyedül élő lakosság szociális ellátása egyre nagyobb terheket ró a településekre
3. A fiatalok, fiatal családok elvándorlása a munkalehetőséget biztosító települések felé
4. Roma lakosság integrációja az aprófalvakban nem, vagy alig indult meg

Lehetőség:

1. Kiürülő ingatlanok települési szintű kezelése, fiatalok letelepedését segítő programok keretében
2. Települési erőforrásokra épülő alternatív ellátás biztosítása idősek számára
3. Kisebbségi identitásra építve a térség egyedi közösségi életének fejlesztése („Együttélés napja”).

2.1.4 Gazdasági környezet:

Dél-Zala tradicionálisan mezőgazdasági vidék, amelyhez földrajzi elhelyezkedéséből következően a gazdasági tevékenységek közül elsődlegesen a kereskedelem kapcsolódott. Az ipari és szolgáltatói tevékenységek a nagyvárosba (Nagykanizsa) települtek.

A **mezőgazdaságon** belül a növénytermesztés mutatói kedvezőtlenebbek, mint az országos átlag. Ezzel szemben pozitív hatásként kell megállapítani, hogy a meredek lejtésű dombvidék kiválóan alkalmas a Zalában amúgy is hagyományos erdőgazdálkodásra. A meglévő mezőgazdasági

termelésre azonban az alacsony hozzáadott érték a jellemző (általános az intenzív szántóföldi növénytermesztés), mivel jelenleg szinte alig történik meg az előállított termények, termékek elsődleges, másodlagos feldolgozása.

Az évtizedek óta zajló gazdasági átalakulás mélyreható változásokat hozott a térségben, amelynek eredményeként **iparágak** tűntek el (főként a gépipar) és újak alakultak ki. Jelenleg a térségi ipari gazdaság gerincét az erdő- és fagazdaság, a bútoripar, a műanyagipar, a vízkezelés ipar, a zalakarosi térségben az egészségturizmus, az autóiipari alkatrész-gyártó ipar, a pénzintézeti és kereskedelmi-szolgáltató vállalkozások adják. De az ipari vállalkozások száma 50%-kal alacsonyabb a nagykanizsai és zalakarosi kistérségben, mint a régió más területein.

A térség gazdaságára erős függést gyakorol a General Electric cég, melynek nagykanizsai gyárában több ezer fő dolgozik/dolgozott a környező településekről.

A terület közlekedésére és gazdasági életére meghatározó az osztrák, szlovén, horvát határ és a Balaton közelsége, Nyugat- és Dél-Dunántúlt összekötő szerepe (M7 autópálya; Sopron-Pécs vasútvonal). A fentiekből következik, hogy a terület logisztikai elhelyezkedése kiváló, amit erősít az a tény, hogy itt található Zala megye egyetlen vasúti határátkelőhelye is (Murakeresztúr – Kotoriba). A 4 megyei repülőtér közül kettő a térségben (Nagykanizsa, Zalakaros), egy pedig közvetlen közelében helyezkedik el (Sármellék az ország legnagyobb forgalmú vidéki reptere).

Ennek ellenére nagyobb gazdasági beruházások Nagykanizsán és az agglomerációhoz tartozó néhány településen valósulnak meg. A falvak gazdasági életét és a munkalehetőséget elsősorban mikrovállalkozások (döntően szolgáltatói szféra) és az önkormányzatok (mint legnagyobb foglalkoztatók) határozzák meg.

Az Egyesület területén a gazdasági problémák strukturálisak. Az elmúlt 20 évben a foglalkoztatás szerkezete jelentősen átalakult, mert a magasabb szakképzettséget igénylő szakmák, munkahelyek száma jelentősen lecsökkent, és a betanított munka aránya lényegesen megnövekedett. A letelepedett új ágazatok csak kis mértékben igényelték a magasabb szaktudást. Ez egyrészt azzal járt, hogy a felsőfokú végzettségűek foglalkoztatása lecsökkent, a fiatal, magasan képzett munkavállalók elvándoroltak megyei, régiós, országos központokba (a kistépüléseken az értelmiségi réteg a pedagógusokra szűkült). Ez a folyamat lecsökkentette a foglalkoztatottak jövedelemszintjét, ami a szolgáltató ágazat bevételeire is negatívan hatott.

Cél a térség szereplőinek összefogásával nagyobb hozzáadott értéket előállító, innovatív ágazatok erősítése, elsősorban a természeti értékekre alapozott fejlesztésekkel.

A kistérség munkanélküliségi adata 2012 decemberében elérte a 14,5%-ot, amely a gazdasági válság elmélyülése óta e körüli értéken mozog. A munkanélküliek közel fele képzetlen. A térségközponttól (Nagykanizsa), illetve Zalakarostól mért távolsággal egyenes arányban növekszik a munkanélküliség, van olyan település, ahol meghaladja a 20%-ot. Különösen a kistépüléseken és általában a roma lakosság körében kilátástalan a foglalkoztatás. Nem hoztak hosszú távú változást a foglalkoztatást elősegítő programok. A nagykanizsai és zalakarosi térségben a nyilvántartott álláskeresők számában minimális csökkenés tapasztalható (2011-ben 6000 fő volt), jelenleg 5364 fő (KSH 2012.12.31. adat). Növekedett a regisztrációba ismételten bekerülők száma is. A pályakezdő álláskeresők aránya tartósan 9-10% felett van. Helyzetük az elmúlt időszakban jelentősen romlott, létszámuk közel megduplázódott. (5.5. melléklet)

Problémák:

1. Az ipari vállalkozások a városokba (Nagykanizsa) települnek
2. Hiányzik, vagy alacsony a képzett munkaerőt igénylő gazdasági ág
3. A mezőgazdasági termelés kevés embert foglalkoztat
4. A települések függése várostól/városoktól (foglalkoztatás, oktatás)
5. A települési adottságok, infrastruktúra hiánya.

Lehetőség:

1. Mezőgazdaságra és magas élömunka igényű, környezetbarát, innovatív iparágak megjelenésének ösztönzése

2. A falvak kihasználatlan épületeibe (volt mezőgazdasági raktárak) ipari tevékenység telepítése
3. Alulképzett munkaerő oktatásba vonása.

2.1.5 Társadalmi helyzet:

Az Innovatív Dél-Zala HACS területén közel 200 civil szervezetet tartanak nyilván (2010. évi adat).

A térséget vizsgálva a sport és szabadidős tevékenységek állnak az első helyen, amelyet követ az oktatás-kultúra, a településfejlesztés-szépítés és a biztonság. A szervezetek hatókörvizsgálata szerint a nonprofit szektor 40-50%-a csak egy települést szolgál.

A civil szervezetek döntő része 500 000 Ft-nál kevesebb összegből gazdálkodik. A pályázati aktivitás alacsony, nagyrészt az NCA pályázatokra korlátozódik. A szervezetek támogatásába az önkormányzatok, gazdasági szervezetek (mint szponzorok) és magánszemélyek kapcsolódtak be. Az együttműködés követendő példája a Pannonhát-Dél-Zalai Turisztikai Egyesület és az érintett önkormányzatok összefogása, amelynek keretében nordic walking út kijelölése és kitáblázása valósult meg.

Civil szervezetek közreműködésével szervezik a Keresztúri Napokat Murakeresztúron és számos más települési, térségi és megyei szintű rendezvényt. Figyelemre méltó a német és horvát nemzetiségi szervezetek aktivitása elsősorban identitásuk, nyelvi és kulturális hagyományaik ápolásában. Rendkívül aktívak a térség roma szervezetei, köszönhetően vezetőik társadalmi elismertségének.

Több településen a hagyományápolás gasztronómiai eseményekhez, népszokásokhoz kapcsolódik (farsang, szüret stb.).

A nonprofit szervezetek legfontosabb problémája az információáramlás rossz hatékonysága, a civil források, pályázati lehetőségek beszűkülése, valamint a szakértők hiánya. Már működik a kistéleplési civil érdekeket kezelő ernyőszervezet Nagykanizsán.

A közösségi szolgáltatások alacsony szinten működnek, a közösségi életet az önkormányzatok anyagi lehetőségei befolyásolják. Az önkéntes tevékenység alig ismert. A kistélepléseken (300 fő alatt) a társadalmi aktivitás minimális, egy-egy közösségi program köré szerveződik.

A kistérség munkanélküliségi mutatója 2012 decemberében elérte a 14,5%-ot. Jelentős az elhúzódo gazdasági válság hatása. A térségközponttól (Nagykanizsa), illetve Zalakarostól mért távolsággal egyenes arányban növekszik a munkanélküliség, van olyan település, ahol meghaladja a 20%-ot. Különösen a kistélepléseken és általában a roma lakosság körében kilátástalan a foglalkoztatás. Növekedett a regisztrációba ismételt bekerülők száma is. A tartós munkanélküliek nagy része valamely hátrányos helyzetű csoporthoz tartozik. A pályakezdő álláskereső aránya tartósan 9% felett van. A válság kiemelten érintette a munkaerőpiacra most belépő fiatal generációt.

Magas a megfelelően képzett szakmunkások hiánya, amely meggátolhatja további cégek letelepedését a térségbe. Így a hatékony szakképzés és az élethosszig tartó tanulás lehetőségét biztosító felnőttképzés elengedhetetlen a térség munkavállalóinak versenyképessége szempontjából.

Problémák:

1. A civil szervezetek kevés forrásból gazdálkodnak, nincs megfelelő szakember-gárdájuk
2. A civil szervezetek működését információhiány jellemzi
3. Magas a képzetlen munkanélküliek száma
4. A gazdasági válság hatásaként növekedtek a periférikus települések munkanélküliségi mutatói.

Lehetőség:

1. Civil szervezetek által szervezett események támogatása
2. Községi élet erősítése érdekében a mikrotérségi összefogás (3-4 település) erősítése
3. Helyi képzési programok szervezése.

2.2. A LEADER Helyi Akciócsoport és a helyi partnerség

Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület megalakulása óta (2008) kiemelten kezeli a LEADER alapelvek szerinti működést. Az egyesület működésében kiemelt szerepet kap az együttműködések erősítése és a közösségépítő tevékenység biztosítása.

Ennek keretében fő hangsúlyt kap az „alulról építkező megközelítés”, melynek keretében egyesületünk tagjai részt vesznek a térséget érintő fejlesztési programok kidolgozásában, a döntéshozatalban és a megvalósításban.

Egyesületünk jelenleg 124 tagból áll (47 önkormányzat, 40 gazdasági szervezet, egyéni vállalkozó, falusi vendéglátó és 37 civil szervezet).

A háromoldalú partnerség nemcsak az egyesület tagságában, de a vezető szerveiben is biztosított.

A partneri kapcsolatok érdekében egyesületünk rendszeresen szervez térségi szintű konferenciákat és fórumokat, ahol előadóként jelennek meg a partnerszervezetek munkatársai.

Az egyesület eredményes működése érdekében partneri kapcsolatot ápol a LEADER térségben működő 2 többcélú társulással (nagykanizsai, zalakarosi). A járások kialakításával a térségi társulások szerepe megváltozott, tevékenységüket jelentős mértékben csökkentették 2013-tól.

Térség fejlődését felmérő kutatásokban, valamint a térséget érintő idegenforgalmi elképzelések szakmai megalapozásában rendszeres munkakapcsolatot alakítottunk ki a Pannon Egyetem Nagykanizsai Kampuszával. Részt veszünk projektrendezvényeiken, rendszeresen információt cserélünk tervezett programjainkról.

Munkaszervezetünk folyamatos kapcsolatban áll a területileg illetékes munkaügyi kirendeltséggel; az együttműködés eredményeként 1 pályakezdő fiatal tevékenykedett félévig az egyesületnél a tagokkal való kommunikáció megszervezése érdekében (2009). További szociális és foglalkoztatási együttműködést biztosít a Kanizsa környéki Foglalkoztatási paktumot koordináló Nonprofit Kft. Fontos szerepet szánunk ennek az együttműködésnek a kistelepülések foglalkoztatásának elősegítésében.

A civil szektor érdekeinek mind teljesebb biztosításáról gondoskodik a Dél-Zalai Civil Fórum Egyesület, akinek információs e-mailjei rendszeresen felkerülnek honlapunkra.

Folyamatban van a munkakapcsolat kiépítése a területileg illetékes kamarával és a megyei Vállalkozásfejlesztési Alapítvánnyal a térségi gazdasági beruházások hatékonyabb forrásteremtése, a gazdaságfejlesztési célok elérése érdekében.

Térség sajátosságaihoz igazodva potenciális partnerként számba vehetők a települési, megyei kisebbségi önkormányzatok és az egyházak (rendszeresen szerveznek közösségi táborokat fiataloknak).

Szervezetünk partnerségi kapcsolatban van a Oststeirisches Thermenland Lafnitztal LAG osztrák helyi akciócsoporttal. Az együttműködés eredményeként tanulmányúton is betekintést nyerhettünk az osztrák LEADER csoport működésébe. Közös programként 2012-13 fordulóján kidolgozásra került a „Tudatosan x2” Osztrák-magyar helyi termékfejlesztés a turizmusra alapozva a vidéki régióban. (Együttműködési projekt beadása folyamatban van.)

Egyesületünk közösségépítő tevékenységét szakmai programokhoz kapcsoltna fejti ki. A konferenciák, tanulmányutak nemcsak tagjaink ismereteit bővítik, de közösségalkotó folyamatokat is elindítanak azzal, hogy bővítik a résztvevők személyes kapcsolatrendszerét.

(Partnerszervezetek adatai az 5.8. sz. mellékletben.)

2.3. A LEADER megvalósítás során elért eredmények áttekintése

2.3.1 A HVS célkitűzései és a III. tengelyben meghirdetett jogcímek

Az Innovatív Dél-Zala Helyi Vidékfejlesztési Stratégia eredetileg 6 célkitűzésre épült, melyek közül 4 érintette a III. tengelyes jogcímeket.

A HVS első felülvizsgálata (2011.) során 4 célkitűzés fogalmazódott meg.

A HVS második felülvizsgálata során a felvázolt 4 célkitűzésen érdemi változtatás nem történt. A 4 célkitűzés közé jól beilleszthetőek az elmúlt 2 év változásai során megjelenő igények.

A HVS végrehajtása 2008 decemberében kezdődött. Eddig a III. tengelyes intézkedések fejlesztési forrásaira 4, míg a IV. tengely célkitűzéseire két alkalommal nyílt lehetőség támogatási kérelmet, illetve pályázatot benyújtani.

ÚMVP III. tengely I. körös pályázati időszak eredményei (benyújtási időszak: 2008. december – 2009. január): 55 támogatási kérelem került benyújtásra, ebből 23 került támogatásra (309.283.946 Ft).

A I. kör eredményei alapján a 2007-2013-as időszak III. tengelyes fejlesztési forrás 34,56%-ára történt kötelezettségvállalás.

ÚMVP III. tengely II. körös pályázati időszak eredményei (benyújtási időszak: 2009. november-december): 54 db támogatási kérelem került benyújtásra, ebből 20 került támogatásra (falumegújítás, mikrovállalkozás és vidéki örökség jogcímeken 273.573.644 Ft). A II. kör eredményei alapján a 2007-2013 időszak fejlesztési forrás 20,2%-ára történt kötelezettségvállalás.

Falumegújítás- és fejlesztés jogcímre első körben 26 db támogatási kérelem került benyújtásra, ebből 10 pályázó részesült támogatásban 2 hátrányos (18.967.322 Ft), 8 nem hátrányos forrásból (76.297.211 Ft) - 9 projekt megvalósult.

II. körben 24 db támogatási igény érkezett, melyből az érvényes 17 közel 157 millió Ft igényű. 6 támogatási kérelem kapott támogatást 61.053.192 Ft értékben.

Játszóter-építésre volt a legnagyobb igény (I–II. körben a nyertesek fele). Ezen kívül épületek felújítását, zöldterületek, parkok korszerűsítését, kiépítését célozták meg a pályázók.

A falumegújítás támogatási kérelmek III. körének feldolgozása most van folyamatban. A beérkezett 30 kérelemből 17 felelt meg a tartalmi és formai követelményeknek. A kérelmek befogadását nagyban megnehezítette, hogy a 2012-ben megjelent jogszabály leszűkítette a hiánypótlás lehetőségét.

A jelenleg rendelkezésre álló forrás 145.340.993 Ft, amely nem fogja fedezni a 17 kérelem támogatási igényét.

Az eredeti stratégiában 25 fejlesztés támogatását határoztuk meg, amelyben jelentős arányt képviselt a táji értékek védelme. A jelenleg rendelkezésre álló források alapján a tervezett cél elérhető, ugyanakkor a táji érték megőrzés helyett az épület-felújításokra és szabadtéri közösségi terek megújítására került a hangsúly.

Vidéki örökség megőrzése jogcímre I. körben 6 db támogatási kérelem került benyújtásra, ebből 3 pályázó részesült támogatásban nem hátrányos forrásból (33.782.089 Ft) – mind a 3 projekt megvalósult.

II. körben 11 db támogatási igény érkezett, melyből az érvényes 8 közel 111 millió Ft igényű volt. A 8 kérelemből 6 került támogatásra 91.762.515 Ft értékben. A beruházások közül 5 valósult meg 2013. 1. negyedév végéig.

A 2008-as tervezésben 6-8 fejlesztés támogatását javasoltuk, amelyben szerepeltek népi lakóházak is. A 2011. évi felülvizsgálat keretében a szakrális emlékekre került a hangsúly, amely célkitűzés minden elemében megvalósult. A 2012. évi kiírásra is elsősorban egyházi ingatlanokkal nyújtottak be fejlesztési igényt.

Turisztikai tevékenységek ösztönzése jogcímre I. körben 11 db támogatási kérelem került benyújtásra, ebből 6 pályázó részesült támogatásban a nem hátrányos forrásból (102.989.709 Ft) - 5 projekt megvalósult.

II. körben 9 db támogatási igény érkezett, a kérelmek elutasításra kerültek.

IV. körben, 2012-ben megjelent jogcímkéirására 13 kérelem érkezett, melyből 2012 decemberében 9 került támogatásra 173.347.422 Ft értékben.

A kitűzött cél 100 szálláshely kialakítása és korszerűsítése volt hozzá kapcsolódó fejlesztésekkel. A beérkezett igények alapján megközelítőleg 75-90 szálláshely kialakítása, korszerűsítése folyamatban van, a kapcsolódó szolgáltatások körére alig jött kérelem (2 borturisztikai szolgáltatás).

Mikrovállalkozások létrehozása és fejlesztése jogcímre I. körben 12 db támogatási kérelem került benyújtásra, ebből 4 pályázó részesült támogatásban, 2 hátrányos (20.101.136 Ft), 2 nem hátrányos forrásból (57.146.479 Ft) - 3 projekt megvalósult.

II. körben 10 db érvényes, támogatási igény érkezett több mint 128 millió Ft-ra. 9 kérelem kapott támogatást 120.757.937 Ft értékben, akik közül 4 visszavonta kérelmét, 1 nem valósította meg.

IV. körben, 2012-ben megjelent jogcímkéirására 18 támogatási kérelem érkezett, melyből 11 került támogatásra 131.149.340 Ft értékben.

IV. körben mind a mikrovállalkozás, mind pedig a turisztikai jogcím esetében az Irányító Hatóság engedélyével többletforrás került felhasználásra.

A vállalkozók részéről vegyesen érkezett új, illetve már működő vállalkozások fejlesztését előirányzó támogatási igény. (Számos esetben járt a fejlesztés közvetlen munkahelyteremtéssel.)

A III. tengely mikrovállalkozás és turisztika jogcím III. köre országos meghirdetésre került, melyet az MVH bonyolított le. Turisztika jogcímen nem tudunk térségi nyertesről. Mikrovállalkozás jogcímen 1 térségi nyertesről tudunk, aki visszavonta nyertes pályázatát.

A vállalkozásfejlesztésben 4-8 beruházást kívántunk támogatni, munkahelymegtartás vagy -teremtés mellett (10-20 munkahely). Az eddig beérkezett kérelmek alapján 8 munkahelyet fognak kialakítani és 5 főt megtartását vállalták.

A fejlesztési források az eredetileg meghatározott célok mentén valósulnak meg, de gazdasági hatásuk jóval alacsonyabb, mint azt előzetesen terveztük.

A III. tengelyen meghirdetett jogcímek alapján a HVS célkitűzéseit figyelembe véve, a falumegújítási és vidéki örökség területen a fejlesztések időarányosan valósultak meg.

A „Míves Térség” és a „Csalogató Térség” célkitűzésen belül a mikrovállalkozások és turisztikai fejlesztések területén a fejlesztési forrásokat időarányosan kiosztotta a HACCS döntéshozó testülete. A fejlesztések folyamatosan valósulnak meg, de a hátrányos helyzetű települések lemaradása itt is nyomon követhető.

2.3.2 A HVS célkitűzései és a IV. tengelyben meghirdetett célterületek

Az Innovatív Dél-Zala Helyi Vidékfejlesztési Stratégiája 6 célkitűzésre épült. A célkitűzések közül mind a 6 érintette a LEADER jogcímeket:

A térség jövőjének alkotóműhelyei az innovációs képesség növelése érdekében célkitűzésben 3 intézkedés szerepelt a LEADER területről:

1. Fejlesztő kutatóbázis kialakítása

2. Térségi marketing- és egységes arculati-védjegy program kidolgozása és megvalósítása

3. A jövő alkotó műhelyei - több tudás, sikeres helyi társadalom - képzések, előadássorozatok
„Élhetőbb településeket” a helyi közösségi fejlesztések, életminőség és a lakosság számára nyújtott szolgáltatások fejlesztése célkitűzésen belül szerepelt LEADER területről 4 intézkedés, melyből 3 terület került kiírásra:

1. Biztonságosabb kistérséget (infrastruktúra kialakítása)

2. „Nem mondunk le senkiről” - Kisebbségek, hátrányos helyzetűek felzárkóztatása (képzés)
3. Kulturális és szabadidős szolgáltatások fejlesztése (infrastruktúra kialakítása és rendezvény)
„Míves térség” kialakítása, a mikrovállalkozások technológiai és infrastrukturális fejlesztése, kiemelten a helyi termékekre, a helyben keletkező nyersanyagok és előállított alapanyagok felhasználására célkitűzésben szerepelt a LEADER területről 2 intézkedés:

1. „Mi termékünk a Te terméked” – bemutató helyek, mintagazdaságok létrehozása (infrastruktúra-fejlesztés és hálózatépítés)
2. „Mi termékünk a Te terméked” feldolgozó kapacitás fejlesztése. A szőlő, a bor, a zöldség, a gyümölcs, a fűszer és gyógynövény ágazat fejlesztése helyi termék polcok/boltok létrehozása. (Helyi termék boltok/polcok támogatása nem került meghirdetésre.)

„Dél-Zala” várja vendégeit – Helyi turizmus fejlesztése célkitűzésben szerepelt a „Szívesen látjuk” rendezvényhelyszín kialakítása, és a „Dél-Zala csalogat” Turisztikai programszolgáltatás fejlesztése, turisztikai marketing, értékesítés támogatása. **a helyi fajlagos energia igénybevételének csökkentése és az energiateljesítmény helyettesítése helyi előállítású és megújuló alapú energiatermékekkel** célkitűzésen belül mintaprojektek létrehozását és energiatakarékosági akciókat kívántunk támogatni az „Energiagazdálkodj okosan” A megújuló energia használat és energiatakarékos szemlélet elterjesztése - rendezvények, akciók intézkedés keretében.

Unokáink Öröksége - A helyi épített, kulturális és természeti örökség megőrzése, fejlesztése a térség népi jellegi és turisztikai alkalmasságának fokozása, a környezettudatos gondolkodás növelése érdekében célkitűzésen belül szerepelt a „Tiszta forrás”- Örökségmarketing tevékenység támogatása, kiadványozás LEADER intézkedés, amelyben a térség kulturális és természeti örökségét kívántuk népszerűsíteni kiadványok és tanulmányok elkészítésével.

A LEADER pályázatok 1. körös meghirdetésekor a rendelkezésre álló források (804 129 €) 92%-át hirdette meg a HACS. A térség adottságai alapján a források 45%-át terveztük szolgáltatásfejlesztésre, abból a megfontolásból, hogy a gazdaságfejlesztésre fordított összeg kedvező hatással lesz a településfejlesztési elképzelésekre is.

ÚMVP IV. tengely I. körös pályázati időszak eredményei (benyújtási időszak: 2009. október-november): 46 db pályázat érkezett a meghirdetett 19 célterületre, a formailag és tartalmilag értékelhető 27-ből 26 elképzelésre történt kötelezettségvállalás. (4 célterületre egyáltalán nem érkezett pályázat.)

A 15 célterületre allokált keretösszeg mértéke összesen: 388 721 € volt, ebből kötelezettségvállalás összege: 266 801 €. Jelenleg rendelkezésre álló keret: 606 328 €.

Leader Közösségi célú fejlesztés jogcímében több célterületet hirdettünk meg. *Fejlesztő kutató bázis kialakítása* célterületre nem érkezett pályázat. Mindezek ellenére szükséglet mutatkozik olyan innovációs bázis létrehozására, amely új eljárásokat, technikákat, módszereket fejleszt ki, ehhez forrásokat kutat fel, amelyek elősegítik a helyi vállalkozások, önkormányzatok, civil szervezetek alkalmazkodását a folyamatosan változó piaci viszonyokhoz. *„Élhetőbb településeket” kulturális és szabadidős szolgáltatások infrastrukturális fejlesztése* (művelődési ház, sportöltöző fejlesztése, felújítása, korszerűsítése, eszközök beszerzése, sportpálya fejlesztése) célterületre nagy volt az érdeklődés: 9 pályázat érkezett, az érvényes 7-ből 6 nyert támogatást, ezzel kimerítve az erre rendelkezésre álló forrást.

Stratégiában 8 fejlesztést terveztünk (5 kulturális szolg. biztosító épület, 3 sportlétesítmény. A beérkezett igények alapján a megoszlás 2-4.). A megvalósítás érdekében többlet forrást kellett a feladathoz rendelni.

Biztonságosabb kistérséget (vagyonvédelmi, térfigyelő kamerarendszer kiépítése, tájékoztató kiadvány megjelentetése, közbiztonsági fórumok tartása) célterületre 5 pályázat érkezett, az érvényes 3 nyert támogatást. A támogatást nem nyert településről pályázók indulhatnak még ezen források megszerzésére.

„Zöld Házak” program - megújuló energiára épülő mintaprojektek létrehozása, infrastruktúra-fejlesztés célkitűzésre 1 pályázat érkezett és nyert támogatást. A stratégiában foglalt célok itt csak minimálisan teljesültek, a célterület újragondolása szükséges.

Roma vállalkozói információs pont célkitűzésre nem érkezett pályázat.

„Tiszta forrás” - Örökségmarketing tevékenység támogatása, kiadványozás célkitűzésre 2 pályázat érkezett, melyek elutasításra kerültek.

Térségi marketing- és egységes arculati-védjegy program kidolgozása és megvalósítása célkitűzésre 1 pályázat érkezett és nyert támogatást. Eredetileg 2011-ig kellett volna a marketingstratégiának elkészülnie, ami az eredmények késése miatt 2012-re várható. Ezzel célkitűzésünk megvalósítására kötelezettségvállalás megtörtént, a maradék forrás átcsoportosítása szükséges.

Vállalkozás alapú fejlesztés jogcímre kevés pályázat érkezett. A 4 beadott anyagból 2 pályázatot tudtunk értékelni. Eredményesen szerepelt a „Szívesen látjuk” rendezvényhelyszín kialakítása célterület, ahol 1 pályázat kapott támogatást. Ezzel a turisztikában vállalt egyik fejlesztési elképzelés indulhat el. A „Dél-Zala csalogat” Turisztikai programszolgáltatás fejlesztése célterületre 1 pályázat érkezett és nyert támogatást.

A helyi termékre épülő fejlesztések újragondolása szükséges, indokolt a helyi termék és a turisztikai elemek kombinálása a „látvány elemek” beemelése a stratégiába.

Rendezvény jogcímre 3 célterületünk is szólt, de csak a helyi közösségi élethez kapcsolódó program, a *Kulturális és szabadidős szolgáltatások fejlesztése* (települési közösségi rendezvények, falunapok) célterületre volt érdeklődés: 18 pályázat érkezett, az érvényes 10-ből 10 nyert támogatást. A stratégiában szereplő közösségi rendezvények esetén a célérték 30 esemény volt. A kötelezettségvállalások ismeretében indokolt a rendezvény jellegű programok koncentrálása programsorozatok, többnapos rendezvények (táborok) támogatása.

Képzés jogcímre, *A jövő alkotó műhelyei - több tudás, sikeres helyi társadalom - képzések, előadássorozatok* célterületre 2 pályázat érkezett és nyert támogatást, így a forrás több mint fele megmaradt, s az ötletgyűjtés során elsősorban a vállalkozóknak szóló képzésekre mutatkozik igény.

A stratégiában tervezett közösségépítő párbeszédkörökre és internetes tudásfelületek megvalósítására jelenleg nincs igény. Indokolt a képzési programok átgondolása, a hangsúlyok máshová helyezése, célértékek csökkentése (eredetileg 22 képzési nap, párbeszédköri összejövetel).

Hálózati együttműködés jogcímre, *„A jövő alkotó műhelyei” - hálózatépítés térségen kívül és nemzetközi területen* célterületre 1 pályázat érkezett, melyet visszavontak. Elmondható, hogy a hálózatépítésre elsősorban civil és önkormányzati igények jelentkeztek. Indokolt a térségi hálózati együttműködések elsősorban a vállalkozások felé nyitni, hogy a térség belső piaci együttműködései erősödjenek.

Tervek és tanulmányok jogcímre, *„Tiszta forrás” Kulturális és természeti örökség kutatása, megőrzése - terv tanulmány* célterületre (a térség kulturális, természeti, építészeti örökségének feltárására, rendszerezésére, megőrzésére és népszerűsítésére, a térség ismertségének növelésére) 1 pályázat érkezett és nyert támogatást.

Mivel a minisztérium és az MVH is hosszadalmas egyeztetéseket kér a tanulmányok elkészítése kapcsán, javasolt az ilyen jellegű fejlesztési elképzelések kihagyása a HVS-ből.

A IV. tengelyben meghirdetett célterületek alapján, a HVS célkitűzéseit figyelembe véve, a szolgáltatásfejlesztés területére vonatkozó fejlesztések teljes kötelezettségvállalása valósult meg, de lemaradás tapasztalható a hátrányos települések tekintetében (közbiztonság, rendezvények célterületen, ahol nem volt nyertes).

A „Míves Térség”, A térség jövőjének alkotóműhelyei az innovációs képesség növelése érdekében és a „Dél-Zala várja vendégeit” célkitűzésen belül a LEADER célterületek

megvalósítása nem volt eredményes. Gazdaságfejlesztési célra csak a kiosztott források 21,4%-át fordították a HACS döntéshozói.

Az alternatív energiát érintő „Zöld Házak” program átgondolása szükséges, mivel több intézkedés meghirdetése ellenére csak 1 pályázat érkezett.

A LEADER pályázatok megvalósításában a rendezvények járnak az élen.

A LEADER TK 2 körében 10 célterületet hirdetett meg az egyesület. Mind a 10 célterületre érkezett be pályázat, de visszalépés miatt csak 9 célterületen, 35 ügyfél számára tudtunk forrásokat biztosítani. A HACS számára 317.778.123 Ft forrás állt rendelkezésre, de 2012 májusáig csak 150.342.588 Ft-ra tudott kötelezettséget vállalni. Jelentős elmaradás volt tapasztalható a gazdaságfejlesztési részen. A legnépszerűbb fejlesztések a közbiztonságot és a kulturális terek megújítását segítették/segítik elő a térségben.

A tervezett fejlesztések közül a rendezvényre irányulók már 2012-ben megvalósultak, illetve lezárult a Zalakarosi Kistérség Többcélú Társulásának is a hálózatépítésre vonatkozó fejlesztése, ugyanakkor több pályázó esett abba a hibába, hogy első kifizetési kérelmét nem nyújtotta be a jogszabályban meghatározott időben (9 hónapon belül). A HACS munkaszervezete a hibák orvoslása érdekében rendszeres e-mail üzeneteket küld az érintett ügyfelek számára.

2011. évi kiírás célterületenkénti megoszlása:

Vállalkozások piacra jutásának elősegítése a marketing eszközeivel: 6 nyertes

Helyi termékre épülő bemutató helyek, látványműhelyek kialakítása: 1 nyertes

Innovációs és tudásközpont létrehozása: 1 nyertes

Rendezvények Közösségi programok: 4 nyertes

"Szívesen látjuk" - a térség turisztikai attrakcióinak, rendezvényhelyszíneinek kialakítása, fejlesztése: 3 nyertes

"Értékek gyűjteménye" - szabadtéri vagy zárt kiállító terek kialakítása, helyi gyűjtemények bemutatathatóságának elősegítése: 4 nyertes

Biztonságosabb kistérséget: 9 nyertes

Hálózatok kiépítése a térség gazdasági, környezeti és társadalmi felemelkedése érdekében: 1 nyertes

Kulturális és szabadidős szolgáltatások infrastrukturális fejlesztése: 6 nyertes.

A következő forrásfelhasználási időszakban kiemelt feladat az I. és II. körös eredmények forrásallokációjában bekövetkezett változások kiigazítása és a gazdaságfejlesztési / vállalkozásfejlesztési célok pontosítása a sikeres LEADER vállalkozásfejlesztési elképzelések megvalósítása érdekében.

2.4. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatának indokoltsága

A LEADER HVS 2008. évi tervezése során elsődleges szempont volt, hogy minél nagyobb forrásokat juttassunk el minél több szereplő számára. Már ebben a szakaszban meghatározó volt, hogy a térség fejlesztésében kiemelt szerepet kell játszania a gazdaságfejlesztésnek, ezért a rendelkezésre álló források közel 60%-a lett ilyen célra nevesítve, melyet fokozatosan a vállalkozások fejlesztési motivációi miatt csökkentettünk 45 %-ra.

Az első tervezési szakasz lezárása után szembesült a HACS a világméretű gazdasági válság helyi hatásaival. A kistelepülések mikrovállalkozásait drasztikusan érintették a globális piaci változások. 2009-től a vállalkozások piaci lehetőségei beszűkültek, beruházásra rendelkezésre álló forrásaik eltűntek. Egyes vállalkozásoknál a talpon maradás érdekében meg kellett válniuk a munkavállalók egy részétől. A gazdaság mélyrepülésével együtt járt a vidéken élők munkalehetőségeinek csökkenése.

Egyesületünk a gazdasági-társadalmi változások figyelemmel kísérése érdekében készítette el a „Vállalkozásfejlesztési törekvések az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület területén” c. tanulmányt, amelynek keretében 270 vállalkozást kérdeztünk meg fejlesztési elképzeléseikről. A kutatás rámutatott a gazdasági szereplők tőke- és információhiányára és kapcsolati rendszerük esetlegességére.

Az eddigi pályázati tapasztalatok is indokolták a stratégia gazdaság- és településfejlesztésre vonatkozó HPME-inek átalakítását.

Eredeti elképzeléseinket azonban erősen korlátozta a 2009-től elmélyülő válság, amely beszűkítette a vállalkozások fejlesztésre fordítható forrásait.

A HVS 2013. évi felülvizsgálata során megállapítást nyert, hogy csak 1 településről nem érkezett támogatási kérelem fejlesztési elképzelései megvalósítására, ugyanakkor 7 olyan település van, amely ugyan nyújtott be kérelmet, de valamilyen okból (formai, vagy tartalmi okból) elutasításra került. Tehát a LEADER térséget alkotó 46 településből 38-ra érkezett forrás. Ugyanakkor a települési aktivitások igen eltérőek. Van olyan település, amely mind a III. tengely, mind a IV. tengely mindegyik kiírására nyújtott be fejlesztési elképzelést, s azon eredményesen szerepelt, ugyanakkor van olyan település, amely 2011-től kapcsolódott be az aktív pályázati tevékenységben.

A vállalkozói aktivitás sajnos elmarad a várakozástól.

Fokozni kell a településeket elérő, támogató szolgáltatásokat a hátrányok leküzdése érdekében, elősegítve a települések közti kölcsönös előnyökre épülő együttműködést, együttélést.

Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesülethez a III. tengely jogcímeire 2008-2012 között 179 támogatási kérelem érkezett. A beérkezett kérelmek 44,69%-a irányult falumegújítási jogcímre (80 db). Az eddig megvalósult III. tengelyes fejlesztéseknél élen járnak a falufejlesztésre forrást szerző önkormányzatok. A LEADER két kiírására 97 pályázat érkezett, ebből csak 14 volt vállalkozási alapú fejlesztés.

A vállalkozások mozgásterének leszűkülését elsősorban a LEADER pályázatoknál tapasztalt aránytalanság szemlélteti.

A LEADER pályázati felhívás legnépszerűbb területei a közösségi célú infrastruktúra-fejlesztés és a rendezvények voltak.

Az eddigi tapasztalatok és eredmények két fontos lépést tesznek szükségessé:

1. A település-, szolgáltatásfejlesztés területén koncentrálni kell a forrásokat 4-6 HPME mentén, hogy életképes, hosszú távú megoldások szülessenek a települési problémákra.
2. Erősíteni kell a stratégia gazdaságfejlesztési HPME-it. Projektötleteknél a munkahelyteremtést, -megtartást kell előnyben részesíteni. Közvetlen vállalkozói elképzelésekre kell építeni, figyelembe véve a stratégia jövőképét.
3. Külön figyelmet kell fordítani a hátrányos helyzetű települések forrásigényeinek kidolgozására.

Forrásallokációnál törekedni kell, hogy a LEADER pályázatok I. és II. körében jelentkező aránytalanság többet ne forduljon elő. A IV. tengelyes célterületek esetében a források közel 70%-át kell a vállalkozások felé irányítani.

2.5 SWOT elemzés

Erősségek	Gyengeségek
A terület földrajzi/logisztikai elhelyezkedése kiváló Az Akciócsoportot kis, összetartó közösségek alkotják Virágzó idegenforgalom a térség egyik felében (magas vendégéjszaka szám) Hagyományosan mezőgazdasági terület Jelentős természetvédelmi területek (Balaton-felvidéki Nemzeti Park) A meredek lejtésű dombvidék kiválóan alkalmas az erdőgazdálkodásra Gazdag kulturális örökség, hagyományok	Elaprózott településszerkezet A népesség fogyása és lassú elöregedése A mezőgazdasági termelésre az alacsony hozzáadott érték a jellemző, helyi termék előállítás hiányzik, nincs piaci lehetőség Hiányzik, vagy alacsony számú a képzett munkaerőt igénylő gazdasági ág Az álláskeresők száma nő, jelentős része képzetlen (álláskeresők 45%-a) A térségre jellemző megújuló energiaforrások kihasználatlansága Együttműködések, hálózatok hiánya
Lehetőségek	Fenyegetések
Természeti adottságok turisztikai célú hasznosítása (aktív és ökoturizmus) - infrastruktúra és humánerőforrás fejlesztése Közösségi élet erősítése a civil szervezetek által szervezett események támogatásával, mikrotérségi összefogással (3-4 település) Kisebbségi identitásra építve a térség egyedi közösségi életének fejlesztése („Együttélés napja”) Erdőterületekre épülő környezetgazdálkodási fejlesztések, ehhez kapcsolódva a megújuló energia felhasználásának erősítése Növekvő belső piaci igények a helyi előállítású élelmiszerekre Legeltető állattartás „visszahonosítása” Kiürülő ingatlanok települési szintű kezelése, fiatalok letelepedését segítő programok keretében Települési erőforrásokra épülő alternatív ellátás biztosítása idősek számára Vállalkozások betelepülésének ösztönzése	A hátrányos helyzet újratemelődése (46 településből 14 hátrányos helyzetű) A vállalkozások mozgásterének leszűkülése (gazdasági válság hatására) kihat pályázati aktivitásukra is A fiatalok, fiatal családok, magasan képzett munkavállalók, elvándorlása a munkalehetőséget biztosító települések felé Műveletlen földterületek aránya növekszik Az erdők védelmének megoldatlansága Állattartás visszaszorult a szántóföldi növénytermelés ellenébe Az időskorú, egyedül élő lakosság szociális ellátása egyre nagyobb terhet ró a településekre Alacsony szintű vállalkozói kedv

3. Helyi Vidékfejlesztési Stratégia

3.1. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia jövőképe

Az egyesület által készített HVS átfogó célja a népesség életminőségének javítása, a jövedelemszerző képesség fokozása a térségben, a szükséges képességek és tapasztalatok biztosításával a helyi innovatív fejlesztések meghonosítása érdekében.

A program időszak végére a térség természeti adottságaira és hagyományaira épülő fejlesztésekkel beindul a helyi adottságokra épülő élelmiszerek és kisipari termékek előállítása helyi munkaerő alkalmazásával, a térségbe látogató turisták száma növekszik a falusi turizmusra épülő családbarát turisztikai fejlesztések eredményeként. Elkezdődik a megújuló energia potenciál felhasználása, amivel a térség belső gazdasági integrációs szintje és függetlensége erősödik.

A civil szervezetek, vállalkozók és állami szervek közötti együttműködés és integráció olyan szintjét érjük el, amely lehetővé teszi egyéni és közösségi kezdeményezés ösztönzését és támogatását a térség gazdasági és társadalmi fejlődése érdekében.

A jövőkép alap gondolata, hogy térségünk fejlesztésében nem csak a külső erőforrások, hanem a meglévő adottságok, az önségítés, az együttműködés vihet előre.

Ezen belül:

- A térség innovációs képességének növelése, hagyományokra épülő, de új/innovatív eljárások, termékek fejlesztése, értékesítése.
- A tájgazdálkodás alapelveire épülő komplex termékfejlesztés, energiagazdálkodás, megújuló energiák felhasználása.
- Helyi adottságon alapuló, magas élményértéket nyújtó turisztikai termékfejlesztés, a vendégek fogadására alkalmas kapacitások és turisztikai kínálat kiépítése.

3.2. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia kapcsolódása a térség szükségleteihez

Az egyesület által készített HVS átfogó célja a népesség életminőségének javítása, a jövedelemszerző képesség fokozása a térségben, a szükséges képességek és tapasztalatok biztosításával a helyi innovatív fejlesztések meghonosítása érdekében.

A HVS helyzetelemzésében a következő szükségletek kerülnek megfogalmazásra:

1. A térség csökkenő népesség száma mellett súlyos probléma a lakosság előregedése és a fiatalok, elsősorban a képzett munkaerő kiáramlása a térségből. Ennek hatására a gazdasági fejlődés lelassul, hiszen csak az alacsony szakmai tudást igénylő vállalkozások találnak megfelelő munkaerőt.

Szükséges a társadalmi innováció ösztönzése, jól képzett, alkalmazkodó képes, a térséghez kötődő emberi erőforrás biztosítása a helyi gazdaság számára. Ez feltételezi a gazdaság igényeihez illeszkedő képzési formák kialakítását és az együttműködések erősítését a gazdasági szereplők bevonásával (hálózatépítést). Szükséges a térséghez kötődő tudásbázis, innovációs központ létrehozása, amely hatékonyan segíti elő az ismeretek átadását és a tudás koncentrációját.

Erre a szükségletre ad választ a „**A Tudás Térsége**” - **A térség tudásbázisának szélesítése belső és külső erőforrások igénybevétele**vel – célkitűzés (a 2009-ben megfogalmazott HVS-ben a célkitűzés címe: *A térség jövőjének alkotóműhelyei az innovációs képesség növelése érdekében*).

A humánerőforrás fejlesztését a régió, a megye és a kistérségi fejlesztési tervek részletesen tárgyalják.

2. A térség természeti és történelmi adottságai és magas erdősültsége lehetőséget biztosít a falusi turizmus fejlesztésére. A térségben jelentős a mezőgazdaság és az erdőgazdálkodás, de a megtermelt termékek helyben történő feldolgozása nagyon alacsony szintű, ami alól csak a

bútoripar jelent kivételt. A térség energiafelhasználás szempontjából kiszolgáltatott, ennek csökkentése érdekében indokolt helyi, megújuló energiaforrások bevonása, amely kedvezően befolyásolja a klímaváltozás negatív hatásait.

A térséget kettősség jellemzi. Az egyik pólust Nagykanizsa (jogszába szerint nem jogosult terület) és a turisztikailag virágzó kisváros, Zalakaros alkotja. A másik oldalon népességükben csökkenő, kilátástalanságot érző kistelepülések.

A borszőlő termelése általános a települések melletti dombokon, de a térség borászati szempontból alig ismert.

Szükséges a települések természeti és építészeti értékeinek fokozott védelme, a „falukép” rendezése, a táji adottságokhoz illeszkedő turisztikai szolgáltatások és attrakciók bővítése. A helyben meglévő „zöld hulladék” minél nagyobb arányú hasznosítása megújuló energiaként.

Ezen szükségletre kínál megoldási javaslatokat a **„Csalogató Térség” - A térség természeti és épített környezetének megóvása, fenntartható fejlesztése a lakosság és az idelátogató turisták érdekében** – célkitűzés.

A természeti adottságokra épülő fejlesztéseket mind a megyei, mind a kistérségi fejlesztési koncepciók tartalmazzák.

3. A térség csökkenő népességszáma mellett súlyos probléma a lakosság elöregedése és falusi közösségek felbomlása. A generációk közötti kapcsolati háló töredezett. Indokolt a szociális és egészségügyi szolgáltatások elérhetőségének fejlesztése a kistelepüléseken, a fiatalok helyben tartása érdekében a gyermekek, fiatal családok számára szabadidős program szervezése, közösségi élet színtereinek kialakítása, a fiatal és az idős generációk problémáit egyaránt felölelő és a nemzedékek közti együttműködést növelő közösségi kezdeményezések erősítése.

A közösségi élet fenntartásában/fejlesztésében közreműködő civilek tevékenységének támogatása. Szükséges a térségre jellemző nemzetiségi sokszínűség érdekében (német, horvát, roma) a hagyományápolás felkarolása.

A térség népességmegtartó erejének fokozása és a lakosság életminőségének javítása érdekében szükséges a közösségi élet fejlesztése, a közösségi élet színtereinek bővítése, a közösségi szolgáltatások fejlesztése és a civil szervezetek tevékenységének elősegítése, az öntevékeny közösségek kiépítése.

A HVS **„Élhető Térség” - A helyi közösségek, közösségi kezdeményezések erősítése** célkitűzés tartalmazza azokat a válaszlépéseket, melyek a szükséglet kielégítéséhez elengedhetetlenek.

4. A gazdasági fejlődés egyik alapja, hogy a helyben megtermelt jövedelmek a térségben maradjanak, itt kerüljenek elköltésre. Ezért a HVS egyik legfontosabb célja a LEADER térség versenyképességének javítására irányuló fejlesztések, korszerűsítések támogatása. Új, nagyobb hozzáadott értékű termékek előállításának biztosítása és a térségi munkahelyteremtés elősegítése. A munkahelyek alapvető feltételét képezik a térségben élők megfelelő életkörülményeinek.

Ennek érdekében szükséges vállalkozások letelepítése, a meglévő vállalkozók megtartása, tevékenységük fejlesztése. A helyben megtermelt javak feldolgozásának ösztönzése, a hagyományos kézműipar támogatása, a helyi termékek ismertségének és piacra jutásának fokozása. Támogatni kell a helyi beszállítói és fogyasztói kör kialakítását, a gazdálkodók térségi összefogását.

A stratégia **„Míves Térség” - A térség gazdasági életének fejlesztése a helyi munkalehetőségek bővítése érdekében** célkitűzése tartalmazza azokat az intézkedéseket, amelyek a térség gazdaságfejlesztéséhez elengedhetetlenek.

A gazdaságfejlesztésre vonatkozó szükségleteket mind a megyei, mind a kistérségi fejlesztési koncepciók tartalmazzák.

3.3 A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia fő célkitűzései

1. Célkitűzés: „A Tudás Térsége” - A térség tudásbázisának szélesítése belső és külső erőforrások igénybevételeivel

A térség humán erőforrásának fejlesztése, az ismeretek széleskörű terjesztése elengedhetetlen ahhoz, hogy az itt élők jövedelemtermelő képessége növekedjen. Az ismeretek megszerzését, a helyi tudástár bővítését minden szinten támogatni szükséges.

A térségben élők jövedelemtermelő képessége alacsony, amelynek legfontosabb oka, hogy hiányoznak a képzett munkaerőt igénylő gazdasági szereplők. A meglévő szakmai tudás kiáramlik a területről (képzett fiatalok máshol keresnek megélhetést). A vállalkozások kapcsolatrendszere hiányos, információellátásuk nem megfelelő. A dél-zalai térség belső tudásbázisa csökken (kulturális, gazdasági átörökítés alacsony), új ismeretek, innovációs módszerek rendszerezett tudásmegosztása indokolt.

A térségi – természeti, társadalmi, történelmi – sajátosságokhoz igazodó, több évszázados tapasztalatokra épülő, természetes tudásbázis XXI. századhoz igazításával a „térség- és fejlesztésbarát” alaptudás kialakítása.

A célkitűzéshez sorolt intézkedések a térség tudásbázisának megalapozását, a térségi, gazdasági szereplők képzését, információellátását és hálózatba szervezését célozzák meg.

LEADER intézkedések:

A célkitűzéshez 2013. évi felülvizsgálat során önálló intézkedés nem kapcsolódik, mivel az intézkedés elemeire (Innovációs és Tudás Központ kialakítása és hálózatok szervezése) a kötelezettségvállalások megtörténtek. A megvalósítás 2012-ben elindult.

A célkitűzés intézkedési eleme volt képzések szervezése, melyet az „Élhető Térség” - A helyi közösségek, közösségi kezdeményezések erősítése célkitűzéshez kapcsoltan komplex tevékenységként kíván a Helyi Akció Csoport támogatni.

Intézkedések még (Nem LEADER):

Térségi oktatási infrastruktúra fejlesztése, minőségi oktatás biztosítása (NYDOP).

2. Célkitűzés: „Csalogató Térség” - A térség természeti és épített környezetének megóvása, fenntartható fejlesztése a lakosság és az idelátogató turisták érdekében

Fontos a természeti környezet fenntartható hasznosítása a turisztika és a megújuló energia előállítás terén. A térség erdőinek, rétjeinek jelentős része jelenleg turisztikai szempontból kihasználatlan, sem túraútvonal, sem tanösvény jelleggel hasznosításukra nem került sor. Elő kell segíteni a természeti/kulturális adottságokra épülő idegenforgalmi kínálatot színesítő (fenntartható) attrakciók kiépülését. A terület építészeti értékei kihasználatlanok, látogathatóságuk alig megoldott. A települések „faluképe” rendezetlen.

A helyi közösségekre épülő környezet- és természetvédelmi programok segítségével biztosítani a kistérség turisztikai vonzerejének növelését, valamint a térség arculati tényezői közé beemelni „tisztá térség” üzenetét.

A térségben található „zöld hulladék” értékes megújuló energiaforrás lehet.

A célkitűzéshez sorolt intézkedések megcélazzák a túra- vagy más turisztikai útvonalak kijelölését és turisztikai attrakciók létrehozását, az épített örökség látogathatóvá tételét, a megújuló energia-nyersanyag begyűjtését, valamint a térségen belüli hasznosítását. A célkitűzésnek része a települések faluképének rendezése, a helyi lakosság környezettudatos magatartásának fejlesztése és a közbiztonság növelése.

LEADER intézkedések:

1. Intézkedés: Turisztikai attrakciók, rendezvényhelyszínek kialakítása, fejlesztése

2. Intézkedés: Turisztikai jellegű közösségi fejlesztések

3. Intézkedés: Biztonságosabb, informáltabb térséget

Intézkedések még (Nem LEADER):

Vidéki örökség megőrzése (ÚMVP III. tengely)

Falumegújítás és – fejlesztés (ÚMVP III. tengely)

Turisztikai tevékenység ösztönzése (ÚMVP III. tengely)

Erdőterületek fenntartható fejlesztése (ÚMVP I. tengely)

A turizmust elősegítő programfejlesztés, értékesítés támogatása (TDM) (NYDOP 2. prioritás)

Megvalósult, illetve megvalósulás alatt álló LEADER intézkedések (meghirdetésre már nem kerülnek):

„Zöld Házak” program – helyi fajlagos energia igénybevétel csökkentése

Helyi épített, kulturális és természeti örökség megőrzése (tervek, tanulmányok készítése).

3. Célkitűzés: „Élhető Térség” - A helyi közösségek, közösségi kezdeményezések erősítése

A térség népességmegtartó erejének fokozása érdekében szükséges a kis közösségek összetartozásának erősítése, és a fiatalok programjainak bővítésével elősegíthető a fiatal generáció térséghez kötődésének növelése.

A térség falvainak lakossága folyamatosan csökken, a kistelepüléseken az elöregedés állandó problémává vált. A szociális és egészségügyi szolgáltatások elérhetősége a kistelepüléseken nehézkes. A generációk közötti kapcsolati háló töredezett, hagyományos tudás családon belüli átadása megszűnőben. A gyermekek, fiatalok számára kevés a szabadidős program. A közösségi élet fenntartásában/fejlesztésében a civil szervezetek és önkormányzatok fontos szerepet vállalnak. Kiemelt szerepet vállalnak a kisebbségi szervezetek a nemzetiségi identitás megőrzésében (német, horvát, roma).

A célkitűzésbe sorolt intézkedések megcélazzák a közösségi élet fejlesztését, nemzeti identitás megőrzését, a szabadidős program megszervezését, ehhez kapcsolódó közösségi terek kialakítását, a meglévő hagyományok átadását (képzés, kiadványozás).

LEADER intézkedések:

1. Intézkedés: Helyi közösség fejlődése érdekében közösségi terek kialakítása, közösségi programok, közösségi ismeretszerzés bővítése (Kapcsolódás 1. célkitűzéshez)

Intézkedések még (Nem LEADER):

Integrált közösségi és szolgáltató tér kialakítása és működtetése (ÚMVP III. tengely)

Kistérségi közösségi közlekedés fejlesztése (ÚMVP III. tengely)

Megvalósult, illetve megvalósulás alatt álló LEADER intézkedések (meghirdetésre már nem kerülnek):

„Dél-Zala csalogat” A turizmust elősegítő programfejlesztés.

4. Célkitűzés: „Míves Térség” – A térség gazdasági életének fejlesztése a helyi munkalehetőségek bővítése érdekében

A térség gazdasága a mezőgazdaságra épül. A mezőgazdasági termékek helyben feldolgozása, a helyi termék előállítás alacsony színvonalú, elsősorban jövedelemkiegészítő jellegű. A térségben elsődlegesen az erdőterületek kapcsán alakult ki feldolgozó ipar (fűrészes asztalos üzemek). Hiányoznak a magas élőlétszámú igényű technológiák. A hagyományos kézműves tevékenységek képviselői tevékenységüket alacsony ismertség mellett végzik.

A célkitűzésbe sorolt intézkedések el kívánják érni a térség adottságaira építő, új, gazdasági szervezetek támogatását, a térségben lévő mikrovállalkozások, kézműves vállalkozások, helyi termék előállítók fejlesztéseinek biztosítását, a piacbővítést és az együttes piaci megjelenés megszervezését (hálózatok – térségi termék és szolgáltatási katalógus).

LEADER intézkedések:

1. Intézkedés: Helyi termékre épülő bemutató helyek, látványműhelyek kialakítása

2. Intézkedés: Térségi mikrovállalkozások fejlesztése együttműködéssel

Intézkedések még (Nem LEADER):

Vállalkozások versenyképességének fejlesztése (GOP és Új Széchenyi Terv)

Induló és működő mikrovállalkozások versenyképességének fejlesztése (ÚMVP III. tengely)

Megvalósult, illetve megvalósulás alatt álló LEADER intézkedések (meghirdetésre már nem kerülnek):

Térségi marketing- és védjegyprogram kidolgozása

3.4 A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia intézkedései

1. A forrásallokációban forrással valóban párosított HPME-k

„Csalogató Térség” - A térség természeti és épített környezetének megóvása, fenntartható fejlesztése a lakosság és az idelátogató turisták érdekében

HPME címe	„Szívesen látjuk” - a térség turisztikai attrakcióinak, rendezvényhelyszíneinek kialakítása, fejlesztése
HPME ÚMVP LEADER jogcímhez rendelése	Versenyképesség (411)
UMVP jogcím	LEADER (vállalkozói alapú)
A HPME-hez rendelt forrás	
A HPME HVS célkitűzéshez rendelése	„Csalogató Térség” - A térség természeti és épített környezetének megóvása, fenntartható fejlesztése a lakosság és az idelátogató turisták érdekében
HPME felépítése	
Helyzet/Adottság: A térség vagy fejleszteni kívánt terület valamely állapota, mely a Helyzetelemzésből levezethető.	A turizmus jelenlegi irányzatai az aktív, csoportos elfoglaltságokat helyezik az előtérbe. A vendégek a látvány mellett aktív kikapcsolódásra vágnak. A térségbe látogató turisták igényeihez igazodó aktív kikapcsolódást biztosító turisztikai attrakció nincs a térségben (zalakarosi fürdő kivételével). A térség természeti adottságai, a mezőgazdasági munkákhoz kapcsolódó hagyományok és gasztronómia kitűnő alapot nyújtanak a turisztikai rendezvények témájául. A rendezvények térségi szintű összehangolása hiányzik.
Probléma/Lehetőség: A Helyzet/Adottság eredményeképpen előálló probléma/lehetőség, melyre a Megoldási javaslat épül.	Térségben vannak olyan területek, amelyek alkalmasak természetbe illeszkedő, aktív pihenést biztosító turisztikai attrakciók, témaparkok, kalandparkok kialakítására. Vannak olyan térségi rendezvények, rendezvényötletek, amelyek szakmai menedzselés mellett regionális és országos érdeklődésre tarthatnak számot. Hálózati együttműködés kiépítése a rendezvényszervező, befogadó szervezetek között.
Megoldás: A támogatni kívánt fejlesztés tényleges leírása, melynek eredményeképpen a Probléma megszűnése vagy a Lehetőség jobb kiaknázása várható.	Aktív pihenést biztosító/turisztikai rendezvények befogadására alkalmas zárt, vagy szabadtéri helyszínek kialakítása. Olyan turisztikai attrakciók infrastrukturális kialakítása/fejlesztése (építés, kisléptékű infrastruktúra, eszközbeszerzés), amelyek biztosítják egy időben 50-300 fő együttes szórakoztatását. Hálózati együttműködés érdekében közös, éves szintű rendezvényterv összeállítása.
Eredmény: Olyan minőségi és számszerűsíthető változás, amely a Megoldási javaslat támogatása eredményeképpen következik be, és a Jövőképhez közelebbi állapotot eredményez.	Új rendezvényhelyszínek kialakítása, téma- vagy kalandparkok létrehozása, fejlesztése. Helyszínenként 1 térségi rendezvény.
Érintett települések köre	Térség minden települése.
Megvalósulás szintje:	<i>Megvalósult fejlesztések: Nagyrécse, Zalasabbar. Folyamatban lévő: Kistrécse, Kacorlak. Kötelezettségvállalás eddig: 40.782.874 Ft</i>

HPME címe	„Csalogató Térség” Turisztikai jellegű közösségi fejlesztések
HPME ÚMVP LEADER jogcímhez rendelése	Versenyképesség (411)
UMVP jogcím	LEADER (közösségi célú)
A HPME-hez rendelt forrás	
A HPME HVS célkitűzéshez rendelése	„Csalogató Térség” - A térség természeti és épített környezetének megóvása, fenntartható fejlesztése a lakosság és az idelátogató turisták érdekében
HPME felépítése	
Helyzet/Adottság: A térség vagy fejleszteni kívánt terület valamely állapota, mely a Helyzetelemzésből levezethető.	A turizmus jelenlegi irányzatai az aktív, csoportos elfoglaltságokat helyezik az előtérbe. A vendégek a látvány mellett aktív kikapcsolódásra vágyanak. Kevés az aktív pihenést biztosító létesítmény a térségben. Alacsony a családbarát szolgáltatások száma. A térség természeti adottságai, a mezőgazdasági munkákhoz kapcsolódó hagyományok és gasztronómia kitűnő alapot nyújtanak a turisztikai rendezvények témájául. A rendezvények térségi szintű összehangolása hiányzik. Hiányzik a térség egészére kiterjedő modern idegenvezetési rendszer.
Probléma/Lehetőség: A Helyzet/Adottság eredményeképpen előálló probléma/lehetőség, melyre a Megoldási javaslat épül.	Vannak olyan térségi rendezvények, rendezvényötletek, amelyek szakmai menedzselés mellett regionális és országos érdeklődésre tarthatnak számot, ugyanakkor hiányoznak a nagyobb rendezvények befogadására alkalmas szabadtéri rendezvényhelyszínek, kemencés udvarok. Hálózati együttműködés kiépítése a rendezvényszervező, befogadó szervezetek között. Térségi idegenvezetési rendszer kialakításával növelhető a térség ismertsége. Az ide látogató turisták új látványosságokat fedezhetnek fel.
Megoldás: A támogatni kívánt fejlesztés tényleges leírása, melynek eredményeképpen a Probléma megszűnése vagy a Lehetőség jobb kiaknázása várható.	Aktív pihenést biztosító/turisztikai rendezvények befogadására alkalmas szabadtéri helyszínek kialakítása. Olyan turisztikai attrakciók infrastrukturális kialakítása/fejlesztése (építés, kisléptékű infrastruktúra, eszközbeszerzés), amelyek biztosítják egy időben 50-300 fő együttes szórakoztatását. Hálózati együttműködés érdekében közös, éves szintű rendezvényterv összeállítása. Családbarát és kerékpáros turisztikai szolgáltatások fejlesztése érdekében internet alapú idegenvezetési rendszer kiépítése.
Eredmény: Olyan minőségi és számszerűsíthető változás, amely a Megoldási javaslat támogatása eredményeképpen következik be, és a Jövőképhez közelebbi állapotot eredményez.	Új rendezvényhelyszínek kemencés udvarok, kerékpáros szolgáltatás kialakítása, helyszínenként 1 térségi rendezvény. Térségi idegenvezetési rendszer alapjainak létrehozása.
Érintett települések köre	Térség minden települése.
Megvalósulás szintje:	<i>Ilyen jellegű fejlesztést eddig csak vállalkozói alapú fejlesztésben támogattunk.</i>

HPME címe	Biztonságosabb, informáltabb térséget
HPME ÚMVP LEADER jogcímhez rendelése	Életminőség/diverzifikáció (413)
UMVP jogcím	LEADER - Közösségi célú fejlesztés
A HPME HVS célkitűzéshez rendelése	„Csalogató Térség” – A térség természeti és épített környezetének megóvása, fenntartható fejlesztése a lakosság és az idelátogató turisták érdekében
HPME felépítése	
Helyzet/Adottság: A térség vagy fejleszteni kívánt terület valamely állapota, mely a Helyzetelemzésből levezethető.	A kistérségben, elsősorban Zalakaros környékén, nagyszámú turista fordul meg, a kárakra elkövetett lopások riasztják őket. A rendőrség támogatása nélkül változás nem várható. A kistelepüléseken egyre gyakoribb az ún. besurranásos tolvajlás, a lakott területek mellett lévő szőlők, gyümölcsösök gazdasági épületének kifosztása. A problémák orvoslására több helyen civil szervezetek alakultak. Hiányoznak a lakosság tájékoztatására alkalmas korszerű eszközök.
Probléma/Lehetőség: A Helyzet/Adottság eredményeképpen előálló probléma/lehetőség, melyre a Megoldási javaslat épül.	A lakosság részéről igény jelentkezik a közbiztonság és a tájékoztatási feltételek javítására és tenni is akarnak ennek érdekében. A polgárőröket és a rendőrséget segíteni kell munkájukban. Összefogással, civil programokkal lehetőséget látunk a közbiztonság javítására, a közösségi tájékoztatás fejlesztésére.
Megoldás: A támogatni kívánt fejlesztés tényleges leírása, melynek eredményeképpen a Probléma megszűnése vagy a Lehetőség jobb kiaknázása várható.	Tájékoztatási rendszerek kiépítése települési és mikrotérségi szinten. Tájékoztató kiadvány megjelentetése, terjesztése a biztonság fokozásáról. Hangosbemondó rendszer kiépítése. Vagyonvédelmi rendszerek kiépítése, bővítése. Jelzőrendszerek kiépítése, bővítése. Polgárőr egyesületek eszközállományának fejlesztése.
Eredmény: Olyan minőségi és számszerűsíthető változás, amely a Megoldási javaslat támogatása eredményeképpen következik be, és a Jövőképhez közelebbi állapotot eredményez.	Biztonsági beruházás/program támogatása Települési, mikrotérségi rendszerek kiépítése.
Érintett települések köre	Térség minden települése.
Megvalósulási szint:	12 fejlesztés esetén kötelezettségvállalás megtörtént. Kötelezettség vállalás összege (2012. év végéig) 24.143.216 Ft

„Élhető Térség” – A helyi közösségek, közösségi kezdeményezések erősítése

HPME címe	Helyi közösség fejlődése érdekében közösségi terek kialakítása, közösségi programok, közösségi ismeretszerzés bővítése
HPME ÚMVP LEADER jogcímhez rendelése	Életminőség/diverzifikáció (413)
UMVP jogcím	LEADER – Községi célú
A HPME HVS célkitűzéshez rendelése	„Élhető Térség” – A helyi közösségek, közösségi kezdeményezések erősítése Kapcsolódó célkitűzés: „A Tudás Térsége” – A térség tudásbázisának szélesítése belső és külső erőforrások igénybevétele
HPME felépítése	
Helyzet/Adottság: A térség vagy fejleszteni kívánt terület valamely állapota, mely a Helyzetelemzésből levezethető.	A kistelepülések szolgáltatásrendszere hiányos. A közművelődési intézményrendszer működtetését az önkormányzatok nehezen tudják kigazdálkodni. A meglévő közösségi épületek felújításra szorulnak. Az elérhető szolgáltatások szegényesek. A civil szervezetek meghatározó szerepet játszanak a kulturális, szabadidős szolgáltatások fenntartásában.
Probléma/Lehetőség: A Helyzet/Adottság eredményeképpen előálló probléma/lehetőség, melyre a Megoldási javaslat épül.	A térségben jelentős kulturális és sport tevékenység folyik elsősorban civil szervezetek keretein belül (sportegyesületek, népdal körök, színjátszó csoportok). A meglévő tevékenységi körök szélesítésére van lehetőség, de hiányoznak a technikai feltételek (felszerelés, sportszerek, próbatermek, stb.). A térségben 20-30 olyan civil szervezet működik, amelyek rendszeresen szerveznek kulturális, közösségi rendezvényeket, táborokat, a környezettudatossághoz kapcsolódó akciókat. A rendezvények szervezésébe bekapcsolódnak az önkormányzatok, egyházak is.
Megoldás: A támogatni kívánt fejlesztés tényleges leírása, melynek eredményeképpen a Probléma megszűnése vagy a Lehetőség jobb kiaknázása várható.	1. Települési vagy mikrotérségi szintű zárt közösségi terek fejlesztése; kulturális, hagyományápoló, sport, informális oktatási vagy közösségfejlesztési helyszín kialakítása, fejlesztése. 2. A működéshez kapcsolódó eszközök beszerzése. 3. Kulturális és sport (nem versenyszerű) rendezvények támogatása települési/mikrotérségi szinten, vagy közösségépítő, tematikus táborok szervezése, vagy környezettudatosságot, energiatakarékosságot népszerűsítő rendezvények szervezése a lakosság körében települési vagy mikrotérségi szinten. 4. Tanfolyamok, hagyományápoló és közösségépítő, társadalmi felelősségvállalást erősítő képzések szervezése önkormányzatok, civil szervezetek, vállalkozások vagy

	magánszemélyek számára. <i>(1. célkitűzésből átemelt tevékenység)</i> 5. Olyan kiadványok/információs anyagok összeállítása és készítése, amely hatékonyan segíti elő a település/mikrotérség helytörténet-, helyismereti tudásanyagának népszerűsítését, eredményesen hozzájárul adott település/mikrotérség települési marketingjének fejlődéséhez, hosszútávon biztosítja a helyi tudás, hagyomány-kincs továbbadását. (papíralapú vagy digitális formában)
Eredmény: Olyan minőségi és számszerűsíthető változás, amely a Megoldási javaslat támogatása eredményeképpen következik be, és a Jövőképhez közelebbi állapotot eredményez.	Közösségi, zárt terek fejlesztése térségi szinten, a lakosság közösségi életének, ismereteinek bővítése. Térségi szinten további 10 komplex fejlesztés megvalósítása 2014-ig.
Érintett települések köre	Térség minden települése. Nem vehető igénybe támogatás arra a fejlesztésre, amely olyan Integrált Községi és Szolgáltató Tér (a továbbiakban: IKSZT) címmel rendelkező épületen és azon helyrajzi számú ingatlanon valósul meg, ahol a beruházási támogatásban részesült IKSZT címmel rendelkező épület elhelyezkedik. Nem vehető igénybe támogatás olyan helyrajzi számra, amely támogatást kapott a 2011-ben meghirdetett 1 022 953 LEADER célterületen.
Megvalósítás színtje:	14 rendezvény/rendezvénysorozat támogatása. Kötelezettségvállalás: 16.977.358 Ft Kulturális terek fejlesztésében 12 fejlesztésre 70.340.070 Ft-ban történt kötelezettségvállalás. Képzések esetén LEADER 1. körben történt kötelezettségvállalás 1.403.000 Ft értékben.

„Míves Térség” – A térség gazdasági életének fejlesztése a helyi munkalehetőségek bővítése érdekében

HPME címe	Helyi termékre épülő bemutató helyek, látványműhelyek kialakítása
HPME ÚMVP LEADER jogcímhez rendelése	Versenyképesség (411)
UMVP jogcím	LEADER vállalkozási alapú
A HPME HVS célkitűzéshez rendelése	„Míves Térség” – A térség gazdasági életének fejlesztése a helyi munkalehetőségek bővítése érdekében
HPME felépítése	
Helyzet/Adottság: A térség vagy fejleszteni kívánt terület valamely állapota, mely a Helyzetelemzésből levezethető.	A meglevő mezőgazdasági termelésre az alacsony hozzáadott érték a jellemző (általános az intenzív szántóföldi növénytermesztés), mivel jelenleg szinte alig történik meg az előállított termények, termékek elsődleges, másodlagos feldolgozása. A térségben a zöldség- és gyümölcsstermesztés területén a háztáji termesztés az elterjedt. A termőterületek szétszórva helyezkednek el, és magántulajdonban vannak, elaprózottak, heterogén a fajtaösszetétel. A térségben élő kézműves mesterek piaci lehetőségei szűkösek.
Probléma/Lehetőség: A Helyzet/Adottság eredményeképpen előálló probléma/lehetőség, melyre a Megoldási javaslat épül.	Megfelelő jövedelmezőséget biztosítana a helyi termék előállítás, mert van kereslet a helyi élelmiszerek és kézműves termékek iránt. A térség területén megtermelt, illetve előállított termékek helyben történő feldolgozása, egységes minőséget biztosító kisüzemek, vállalkozások létrehozása kiút lehet. Nem megoldott ezen termékek értékesítése, szükséges lenne bemutatóhelyek látványműhelyek létrehozása.
Megoldás: A támogatni kívánt fejlesztés tényleges leírása, melynek eredményeképpen a Probléma megszűnése vagy a Lehetőség jobb kiaknázása várható.	Helyi induló/működő mikrovállalkozások támogatása javíthatná a térség jövedelemteremtő helyzetén. Látványműhelyek, bemutatóhelyek kialakításával egyszerre biztosítható a termelési tevékenység támogatása (épület, eszközbeszerzés) és a piacbővítése, a vásárló helybevitel az eladóhoz. Vállalkozások épület, infrastrukturális adottságainak fejlesztése. Bemutathatóságot biztosító eszközpark kialakítása. Helyben vásárlás lehetőségének kialakítása.
Eredmény: Olyan minőségi és számszerűsíthető változás, amely a Megoldási javaslat támogatása eredményeképpen következik be, és a Jövőképhez közelebbi állapotot eredményez.	Térségi szinten további 10 komplex fejlesztés megvalósítása 2014-ig.
Megvalósítás színtje:	<i>1 látvány műhely kialakítása (Orosztony). Kötelezettségvállalás összege: 10.560.550 Ft</i>

HPME címe	Térségi mikrovállalkozások fejlesztése együttműködéssel
HPME ÚMVP LEADER jogcímhez rendelése	Versenyképesség (411)
UMVP jogcím	LEADER Vállalkozási alapú
A HPME HVS célkitűzéshez rendelése	„Míves Térség” – A térség gazdasági életének fejlesztése a helyi munkalehetőségek bővítése érdekében Kapcsolódó célkitűzés: „A Tudás Térsége” – A térség tudásbázisának szélesítése belső és külső erőforrások igénybevételével
HPME kódolása a célkitűzésnek	gazdaságfejlesztés
HPME felépítése	
Helyzet/Adottság: A térség vagy fejleszteni kívánt terület valamely állapota, mely a Helyzetelemzésből levezethető.	A települések elnéptelenednek, kevés a munkahely, kevés a vállalkozó, mindez kihat a munkanélküliség alakulására, továbbá az önkormányzatok bevételeire. A térség vállalkozói nem megfelelő technológiával, infrastruktúrával rendelkeznek (versenyhátrányban vannak). A termékek hozzáadott értéke alacsony. Alacsony a vállalkozói aktivitás. Hiányoznak a gyakorlatorientált képzések. Minimális a marketing tevékenység.
Probléma/Lehetőség: A Helyzet/Adottság eredményeképpen előálló probléma/lehetőség, melyre a Megoldási javaslat épül.	A helyi vállalkozások alacsony jövedelmet termelnek, kevés helyi munkahelyet biztosítanak. A jövedelem kiáramlik a térségből. Alacsony hozzáadott értéket hordozó termékeket állítanak elő a vállalkozók. A tőke hiánya akadályozza a térség mikro-vállalkozásainak fejlődését
Megoldás: A támogatni kívánt fejlesztés tényleges leírása, melynek eredményeképpen a Probléma megszűnése vagy a Lehetőség jobb kiaknázása várható.	Helyi, induló/működő mikrovállalkozások támogatása javíthatna a térség jövedelemteremtő helyzetén. A már működő és újonnan alakuló vállalkozások technológiai, infrastrukturális fejlesztése fontos feladat. Vállalkozások komplex támogatása.
Eredmény: Olyan minőségi és számszerűsíthető változás, amely a Megoldási javaslat támogatása eredményeképpen következik be, és a Jövőképhez közelebbi állapotot eredményez.	Legalább 10-15 mikrovállalkozás támogatása.
Érintett települések köre	Térség minden települése.

A LEADER intézkedési terv tartalmazza a LEADER forráshoz rendelt 2013. évi pályázati kiírás feltételeit (6. sz. melléklet)

2. Forrással nem párosított, de tartalmilag a HVS szempontjából fontos HPME-k

1.1 Előző LEADER körökben eredményesen szerepelt HPME-k

HPME címe	Innovációs és tudásközpont létrehozása
HPME UMVP LEADER jogcímhez rendelése	Versenyképesség (411)
UMVP jogcím	LEADER - komplex projekt
A HPME HVS célkitűzéshez rendelése	„A Tudás Térsége” – A térség tudásbázisának szélesítése belső és külső erőforrások igénybevételével
HPME felépítése	
Helyzet/Adottság: A térség vagy fejleszteni kívánt terület valamely állapota, mely a Helyzetelemzésből levezethető.	A falvakban kevés a munkalehetőség és a lakosság vállalkozási aktivitása is alacsony. A térség innovációs készsége alacsony. Nagy probléma, hogy a diplomás fiatalok nem térnek vissza, hogy megszerzett tudásukat szülőhelyükön kamatoztassák.
Probléma/Lehetőség: A Helyzet/Adottság eredményeképpen előálló probléma/lehetőség, melyre a Megoldási javaslat épül.	A térség szereplőinek összefogásával nagyobb hozzáadott értéket előállító, innovatív ágazatok erősítése. Elsősorban a természeti értékekre alapozott fejlesztésekkel lehet elősegíteni a térség fejlődését. Nem ismerik az új, innovatív termelési, értékesítési módszereket. Hiányzik a helyben, gyorsan megszerezhető tudás/ képzés.
Megoldás: A támogatni kívánt fejlesztés tényleges leírása, melynek eredményeképpen a Probléma megszűnése vagy a Lehetőség jobb kiaknázása várható.	Létre kell hozni egy innovációs és tudásközpontot. Feladata, hogy új eljárásokat, módszereket, technikákat terjesszen, amelyek elősegítik a helyi vállalkozások alkalmazkodását a folyamatosan változó piaci viszonyokhoz, biztosítja a civil szervezetek tevékenységének szakmai megalapozását. Képzések segítségével biztosítja a helyi igények kielégítését, termékfejlesztési módszereket dolgoznak ki.
Eredmény: Olyan minőségi és számszerűsíthető változás, amely a Megoldási javaslat támogatása eredményeképpen következik be, és a Jövőképhez közelebbi állapotot eredményez.	1 központ kialakítása, működés 2 évében min. 2-2 képzés indítása vállalkozások, önkormányzatok és nonprofit szervezetek számára. Képzéseknek illeszkednie kell a HVS célkitűzéseire (innovatív, turisztikai vagy környezeti fenntarthatóságra épülő, gazdaságfejlesztési és közösségépítési képzés; képzésenként min. 30 óra). A képzésen résztvevők célcsoportja kizárólag a térség területén élő/működő személy, szervezet lehet.
Érintett település	Nagyrecse. Kötelezettségvállalás megtörtént: 20.614.597 Ft.

HPME címe	„A jövő alkotóműhelyei”– Képzések a közösségi és vállalkozói ismeretek bővítése érdekében HPME beépült a „Helyi közösség fejlődése érdekében közösségi terek kialakítása, közösségi programok, közösségi ismeretszerzés bővítése” és a „Térségi mikrovállalkozások fejlesztése együttműködéssel” HPME-be.
HPME ÚMVP LEADER jogcímhez rendelése	Versenyképesség (411)
UMVP jogcím	LEADER - Képzés
A HPME HVS célkitűzéshez rendelése	„A Tudás Térsége” – A térség tudásbázisának szélesítése belső és külső erőforrások igénybevételével
HPME felépítése	
Helyzet/Adottság: A térség vagy fejleszteni kívánt terület valamely állapota, mely a Helyzetelemzésből levezethető.	A térségi vállalkozások és a civil szervezetek továbbképzési és kommunikációs lehetőségei korlátozottak, így kevés ismerettel rendelkeznek. A képzési és kommunikációs lehetőségek hiánya tovább mélyíti a térségi hátrányos helyzetű csoportok (pl. romák, 50 év feletti, tartósan munkanélküliek) helyzetét. A régi falusi kommunikációs formák megszűntek, nincs megfelelő információáramlás. Községi jellegű képzések iránti igény magas.
Probléma/Lehetőség: A Helyzet/Adottság eredményeképpen előálló probléma/lehetőség, melyre a Megoldási javaslat épül.	A vállalkozások és a civil szervezetek közötti kommunikáció biztosításához jelenleg nincsenek meg a keretek. Fontos lenne a legújabb szakmai ismeretek megszerzése, az egymással való tapasztalatcsere biztosítása. A helyi tanfolyamok indításával (szakmai/hobbi képzések) növelhető a térség közösségi ereje, versenyképessége.
Megoldás: A támogatni kívánt fejlesztés tényleges leírása, melynek eredményeképpen a Probléma megszűnése vagy a Lehetőség jobb kiaknázása várható.	2. Általános és szakmai (nem OKJ), rövid időtartamú, gyakorlatorientált képzések, tapasztalatcserek szervezése vállalkozások, induló vállalkozások részére. 3. Hobbi tanfolyamok, hagyományápoló és közösségépítő, társadalmi felelősségvállalást erősítő képzések szervezése önkormányzatok/ civil szervezetek/ vállalkozások számára.
Eredmény: Olyan minőségi és számszerűsíthető változás, amely a Megoldási javaslat támogatása eredményeképpen következik be, és a Jövőképhez közelebbi állapotot eredményez.	Min 2 képzési program indítása.
Érintett települések köre	Térség minden települése.
Megvalósulás szintje	2 képzésre kötelezettségvállalás megtörtént (1.937.397 Ft) (1001277 célterület) 1 valósult meg.

HPME címe	Hálózatok kiépítése a térség gazdasági, környezeti és társadalmi felemelkedése érdekében
HPME UMVP LEADER jogcímhez rendelése	Életminőség/diverzifikáció (413)
UMVP jogcím	LEADER – Térségen belüli együttműködés
A HPME HVS célkitűzéshez rendelése	„A Tudás Térsége” – A térség tudásbázisának szélesítése belső és külső erőforrások igénybevételével
HPME felépítése	
Helyzet/Adottság: A térség vagy fejleszteni kívánt terület valamely állapota, mely a Helyzetelemzésből levezethető.	A kistérségben a vállalkozások tökeszegények, alacsony a foglalkoztatási szint, a munkanélküliség 10 % feletti. Az HACs területén közel 200 civil szervezetet tartanak nyilván. A nonprofit szervezetek legfontosabb problémája az információáramlás rossz hatékonysága, a civil források, pályázati lehetőségek beszűkülése, valamint a szakértők hiánya. Az önkormányzatok működési hiánnyal küzdenek. A kamarán kívül semmiféle gazdasági együttműködés nem jellemző a térségre. A szinergia miatt fontos lenne a térségi vállalkozások/civil szervezetek/önkormányzatok együttes, ágazatközi fellépése. Gazdasági területen kialakított hálózatok növelnék a térség versenyképességét.
Probléma/Lehetőség: A Helyzet/Adottság eredményeképpen előálló probléma/lehetőség, melyre a Megoldási javaslat épül.	A gazdasági és civil szervezetek információhiányban szenvednek, nem tudnak indulni különböző meghirdetett pályázatokban. Nem működnek klaszterek, hálózatok, vállalkozói/civil együttműködések. A meglévő civil ernyőszervezetek tevékenységük jelentős részét most indítják. Az összefogás javíthatná a vállalkozók jövedelmezőséget, a civil szervezetek és önkormányzatok együttműködése elősegítené a közösségi szerepvállalást.
Megoldás: A támogatni kívánt fejlesztés tényleges leírása, melynek eredményeképpen a Probléma megszűnése vagy a Lehetőség jobb kiaknázása várható.	Különböző hálózatok, klaszterek létrehozása a térségben működő civil szervezetek /önkormányzatok/vállalkozások részvételével. Ezek a szervezetek tegyék lehetővé az adott vállalkozások/civil szervezetek/ önkormányzatok hatékonyabb működését, az ágazatközi együttműködés, a helyi társadalom közösségi szerepvállalásának növekedését.
Eredmény: Olyan minőségi és számszerűsíthető változás, amely a Megoldási javaslat támogatása eredményeképpen következik be, és a Jövőképhez közelebbi állapotot eredményez.	Létrejön legalább 2 szakmai/ágazatközi együttműködés, klaszter.
Érintett települések köre	Zalakarosi kistérség 19 települése. Kötelezettségvállalás megtörtént 4.120.000 Ft értékben.

HPME címe	"Értékek gyűjteménye" - szabadtéri vagy zárt kiállító terek kialakítása, helyi gyűjtemények bemutathatóságának elősegítése
HPME ÚMVP LEADER jogcímhez rendelése	Életminőség/ diverzifikáció (413)
UMVP jogcím	LEADER Közösségi célú
A HPME HVS célkitűzéshez rendelése	„Csalogató Térség” - A térség természeti és épített környezetének megóvása, fenntartható fejlesztése a lakosság és az idelátogató turisták érdekében
HPME felépítése	
Helyzet/Adottság: A térség vagy fejleszteni kívánt terület valamely állapota, mely a Helyzetelemzésből levezethető.	A térség földrajzi elhelyezkedéséből és történelmi múltjából következik, hogy az utak és a kultúrák találkozási pontján fekszik. A vidékre jellemző tradicionális alapokon nyugvó életmód tapasztalatainak feltárása és visszaemléke a mindennapokba fontos feladat. Az egyre csökkenő lakosság számára összetartó erővel bír a hagyományok, közös történelmi múlt ápolása vagy az új közösségformáló szokások meghonosítása.
Probléma/Lehetőség: A Helyzet/Adottság eredményeképpen előálló probléma/lehetőség, melyre a Megoldási javaslat épül.	Térségben sok az üresen álló, régi lakó- vagy gazdasági épület, amely alkalmas lenne a települések történelmi, néprajzi emlékeinek befogadására, a falvak híres szülöttjei számára emlékhely kialakítására. Egyre több településen jelennek meg képzőművészeti tevékenységet folytató alkotók, akik a táj értékeit felismerve bemutatkozási lehetőséget keresnek zárt és szabadtéri helyszíneken.
Megoldás: A támogatni kívánt fejlesztés tényleges leírása, melynek eredményeképpen a Probléma megszűnése vagy a Lehetőség jobb kiaknázása várható.	Szabadtéri vagy zárt kiállítóterek kialakítása, helyi gyűjtemények bemutathatóságának biztosítása. A bemutatás érdekében épületek felújítása, kisléptékű infrastruktúrafejlesztés, tradicionális eszköz, vagy más kiállíthatóságot elősegítő eszköz beszerzése. A kialakított helyszín népszerűsítése.
Eredmény: Olyan minőségi és számszerűsíthető változás, amely a Megoldási javaslat támogatása eredményeképpen következik be, és a Jövőképhez közelebbi állapotot eredményez.	Legalább 4 kiállítási helyszín kialakítása. Éves szinten min. 250 látogató/kiállítás.
Érintett települések köre	Zalaújlak, Zalakaros, Nagybakónak, Belezna. Kötelezettségvállalás összege: 17.814.730 Ft.

HPME címe	Kulturális és szabadidős szolgáltatások infrastruktúrális fejlesztése HPME beépült a „Helyi közösség fejlődése érdekében közösségi terek kialakítása, közösségi programok, közösségi ismeretszerzés bővítése”
HPME ÚMVP LEADER jogcímhez rendelése	Életminőség/diverzifikáció (413)
UMVP jogcím	LEADER - Közösségi célú fejlesztés
A HPME HVS célkitűzéshez rendelése	„Élhető Térség” – A helyi közösségek, közösségi kezdeményezések erősítése
HPME felépítése	
Helyzet/Adottság: A térség vagy fejleszteni kívánt terület valamely állapota, mely a Helyzetelemzésből levezethető.	A térségre az aprófalvas településszerkezet a meghatározó. A kistelepülések szolgáltatásrendszere hiányos. A közművelődési intézményrendszer működtetését az önkormányzatok nehezen tudják kigazdálkodni. A meglévő közösségi épületek felújításra szorulnak. A meglévő sportpályák meghatározott sporttevékenység rendszeres végzésére alkalmasak. Hiányoznak vagy alacsony színvonalúak az egyéni, és kiscsoportos (2-4 fős) sporttevékenység végzésére alkalmas területek.
Probléma/Lehetőség: A Helyzet/Adottság eredményeképpen előálló probléma/lehetőség, melyre a Megoldási javaslat épül.	A térségben jelentős kulturális és sport tevékenység folyik elsősorban civil szervezetek keretein belül (sportegyesületek, népdal körök, színjátszó csoportok). A meglévő tevékenységi körök szélesítésére van lehetőség, de hiányoznak a technikai feltételek (felszerelés, sportszerek, próbatermek, stb.).
Megoldás: A támogatni kívánt fejlesztés tényleges leírása, melynek eredményeképpen a Probléma megszűnése vagy a Lehetőség jobb kiaknázása várható.	Kulturális és szabadidős tevékenységek végzésére alkalmas terek fejlesztése, eszközbeszerzése. Meglévő/ új sportpályák kiépítése, fejlesztése. Kisegítő infrastruktúra fejlesztése. Az IKSZT-hez nem tartozó fejlesztések.
Eredmény: Olyan minőségi és számszerűsíthető változás, amely a Megoldási javaslat támogatása eredményeképpen következik be, és a Jövőképhez közelebbi állapotot eredményez.	Min. 3 kulturális tér (zárt) fejlesztése, min. 2 sportlétesítmény felújítása/bővítése, új sporttevékenységek befogadására alkalmassá tétele.
Érintett települések köre	Térség minden települése.
Megvalósulás szintje	12 kedvezményezett. Kötelezettségvállalás összege: 70.340.070 Ft

HPME címe	Vállalkozások piacra jutásának elősegítése a marketing eszközeivel HPME beépült a „Térségi mikrovállalkozások fejlesztése együttműködéssel” HPME-be.
HPME ÚMVP LEADER jogcímhez rendelése	Versenyképesség (411)
LEADER jogcím	Vállalkozási alapú/kisértékű
A HPME HVS célkitűzéshez rendelése	„Míves Térség” – A térség gazdasági életének fejlesztése a helyi munkalehetőségek bővítése érdekében
HPME felépítése	
Helyzet/Adottság: A térség vagy fejleszteni kívánt terület valamely állapota, mely a Helyzelelemzésből levezethető.	A térségi vállalkozások marketing/promóciós tevékenysége gyenge, erre fordított összegek minimálisak. Hiányoznak a regionális, az országos kiállításokon és vásárokon való megjelenések. Az online megjelenés hiányos vagy nem elég dinamikus. A promóciós-mix technikáit a vállalkozások nem alkalmazzák, amely hátráltatja piacra jutásukat.
Probléma/Lehetőség: A Helyzet/Adottság eredményeképpen előálló probléma/lehetőség, melyre a Megoldási javaslat épül.	Marketing eszközökkel, promóciós tevékenységgel növelni lehet a termék/szolgáltatás/vállalkozás ismertségét. Fontos feladat a potenciális vevőkkel való kapcsolattartás kialakítása, illetve a vevőkkel való kapcsolat menedzselése.
Megoldás: A támogatni kívánt fejlesztés tényleges leírása, melynek eredményeképpen a Probléma megszűnése vagy a Lehetőség jobb kiaknázása várható.	Marketing és marketing kommunikációs tevékenység megvalósításának, vállalkozások marketing stratégiájának javítása a piacbővítés érdekében. Marketing tevékenységek, reklámkampányok, kiállítási megjelenések és online kommunikációs formák támogatása az értékesítés elősegítése érdekében.
Eredmény: Olyan minőségi és számszerűsíthető változás, amely a Megoldási javaslat támogatása eredményeképpen következik be, és a Jövőképhez közelebbi állapotot eredményez.	6 vállalkozás piacbővítésének elősegítése
Megvalósítás szintje	6 vállalkozás támogatása 4.382.780 Ft értékben.

HPME címe	„Zöld Házak” program a helyi fajlagos energia igénybevétel csökkentése és az energiafelhasználás hatékonyságának növelése érdekében
HPME ÚMVP LEADER jogcímhez rendelése	életminőség/diverzifikáció
UMVP jogcím	LEADER – közösségi célú fejlesztés
A HPME-hez rendelt forrás	
A HPME HVS célkitűzéshez rendelése	„Csalogató Térség” A térség természeti és épített környezetének megóvása, fenntartható fejlesztése a lakosság és az idelátogató turisták érdekében
HPME felépítése	
Helyzet/Adottság: A térség vagy fejleszteni kívánt terület valamely állapota, mely a Helyzetelemzésből levezethető.	A térség rendkívül jól erdősült, hagyományosan erős az erdőgazdaság, a környék jó mezőgazdasági adottságokkal is rendelkezik. A napsütéses órák száma az országos átlagot tekintve magas, a geotermikus adottságok is átlagon felüliek. Jó adottságokkal rendelkezik a térség a megújuló energiák hasznosítására, különösen kiemelkedőek a biomassza-hasznosítás lehetőségei.
Probléma/Lehetőség: A Helyzet/Adottság eredményeképpen előálló probléma/lehetőség, melyre a Megoldási javaslat épül.	A műveletlen, gondozatlan területek aránya magas, ez kihasználatlan erőforrás, de a tájképet is rontja. A rossz talajadottságú helyek elhanyagoltak. A képződő biomassza nagy része feldolgozás nélkül megy veszendőbe. Az itt élők nem rendelkeznek elegendő információval a felhasználásról. A felhasználás egybeköthető a demonstrációs projekttel, amely turisztikai látványossággént terjeszti az egyes módszereket.
Megoldás: A támogatni kívánt fejlesztés tényleges leírása, melynek eredményeképpen a Probléma megszűnése vagy a Lehetőség jobb kiaknázása várható.	A biomassza alapanyagok és egyéb megújuló energiák előállításának ösztönzése. Elsősorban nem lakossági demonstrációs berendezések és mintaprojektek támogatása. Minden a térségben racionálisan megvalósítható megújuló energia fajtából 1-2 bemutatása földrajzilag szétszórva. A KEOP 6.2.0 kívüli mintaprojektek és az ÚMVP- n kívüli mintaprojektek.
Eredmény: Olyan minőségi és számszerűsíthető változás, amely a Megoldási javaslat támogatása eredményeképpen következik be, és a Jövőképhez közelebbi állapotot eredményez.	1 kisebb pilot jellegű, alternatív energiát használó projekt támogatása a térségben.
Érintett települések köre	Magyarszerdahely
Megvalósítás szintje:	3.358.400 Ft – kötelezettségvállalás megtörtént

HPME címe	„Tiszta forrás”- A helyi épített, kulturális és természeti örökség megőrzése tervek, tanulmányok készítése
HPME ÚMVP LEADER jogcímhez rendelése	életminőség/diverzifikáció 413
UMVP jogcím	LEADER – tervek és tanulmányok
A HPME-hez rendelt forrás	
A HPME HVS célkitűzéshez rendelése	„Csalogató Térség” A térség természeti és épített környezetének megóvása, fenntartható fejlesztése a lakosság és az ide látogató turisták érdekében
HPME kódolása a célkitűzésnek	B8
HPME felépítése	
Helyzet/Adottság: A térség vagy fejleszteni kívánt terület valamely állapota, mely a Helyzetelemzésből levezethető.	Elhelyezkedése és történelme kultúrák találkozási pontjává tette a területet, így egyes települések, mikrotérségek jelentős kulturális örökséggel rendelkeznek, melynek továbbadása egyre nagyobb feladatot ró a hagyományápolókra. Az Innovatív Dél-Zala HACS területén jelentős horvát, német és roma kisebbség él, akik féltőn őrzik szellemi értékeiket, nemzetiségi identitásukat.
Probléma/Lehetőség: A Helyzet/Adottság eredményeképpen előálló probléma/lehetőség, melyre a Megoldási javaslat épül.	Néhány településen megtörtént a természeti, kulturális és szellemi értékek számbavétele, de nincs térségi szintű "tudásgyűjtemény", amely a kor követelményei szerint biztosítaná a megfelelő hozzáférést a térség természeti, kulturális értékeihez. A tradíciók átadása ma már nem családi keretek között, hanem közösségi szinten, vagy oktatási keretek között történik. A helyi hagyományok ápolásának sok helyen hiányoznak a szervezeti keretei. A természeti örökség helyi számbavétele, védelem alá vétele hiányos, így nem tud ráépülni a turizmus.
Megoldás: A támogatni kívánt fejlesztés tényleges leírása, melynek eredményeképpen a Probléma megszűnése vagy a Lehetőség jobb kiaknázása várható.	A térség kulturális, természeti, építészeti örökségének feltárása, rendszerezése, megőrzése és népszerűsítése, a térség ismertségének növelése.
Eredmény: Olyan minőségi és számszerűsíthető változás, amely a Megoldási javaslat támogatása eredményeképpen következik be, és a Jövőképhez közelebbi állapotot eredményez.	1 terv-tanulmány készítése
Érintett települések köre	Belezna
Megvalósítás foka	879.750 Ft – kötelezettségvállalás megtörtént

HPME címe	"Dél- Zala csalogat" A turizmust elősegítő programfejlesztés, értékesítés támogatása
HPME UMVP LEADER jogcímhez rendelése	versenyképesség 411
UMVP jogcím	LEADER vállalkozási alapú fejlesztés
A HPME-hez rendelt forrás	
A HPME HVS célkitűzéshez rendelése	„Csalogató Térség” A térség természeti és épített környezetének megóvása, fenntartható fejlesztése a lakosság és az idelátogató turisták érdekében
HPME felépítése	
Helyzet/Adottság: A térség vagy fejleszteni kívánt terület valamely állapota, mely a Helyzetelemzésből levezethető.	A versenyképes falusi turizmus fogadásához elengedhetetlen olyan programok és rendezvények biztosítása, amelyek növelik a termék élményértékét, segítik a turistákat a megismerésben, a rekreációban vagy a rehabilitációban. Az Innovatív Dél - Zala öröksége a programszervezéshez és - megvalósításhoz kiváló alapot nyújt, amelyet következetes fejlesztéssel ki kell használni.
Probléma/Lehetőség: A Helyzet/Adottság eredményeképpen előálló probléma/lehetőség, melyre a Megoldási javaslat épül.	A térség nem tud széleskörű turisztikai kínálatot nyújtani az ide érkező vendégeknek. Jelenleg ezek a lehetőségek csak korlátozott mértékben állnak rendelkezésre, nem biztosítják a térség versenyképességét. A különálló szolgáltatások nincsenek termékcsomaggá fejlesztve.
Megoldás: A támogatni kívánt fejlesztés tényleges leírása, melynek eredményeképpen a Probléma megszűnése vagy a Lehetőség jobb kiaknázása várható.	A "Becsalai Élményprogram" összeállítása, a térség turisztikai kínálatának összefogása és egységes programcsomag létrehozása. Összefogással lehet megtervezni és kialakítani a falusi turizmus élményelemeit úgy, hogy mindig találjunk térségi kapcsolódási pontokat. Kiadványok kiadása (elektronikus is).
Eredmény: Olyan minőségi és számszerűsíthető változás, amely a Megoldási javaslat támogatása eredményeképpen következik be, és a Jövőképhez közelebbi állapotot eredményez.	A kínálatba beilleszthető, min. 5 programszolgáltatás kialakítása, turisztikai marketing kiadványok megjelentetése a programszolgáltatásokhoz kapcsolódva.
Érintett települések köre	Térség minden települése.
Megvalósítás szintje	1.574.250 Ft – kötelezettségvállalás megtörtént <i>Megvalósítás folyamatban.</i>

HPME címe	Térségi marketing- és védjegyprogram kidolgozása és megvalósítása
HPME ÚMVP LEADER jogcímhez rendelése	Versenyképesség 411
UMVP jogcím	LEADER –közösségi célú fejlesztés
A HPME-hez rendelt forrás	
A HPME HVS célkitűzéshez rendelése	"Míves Térség" – A térség gazdasági életének fejlesztése a helyi munkalehetőségek bővítése érdekében
HPME felépítése	
Helyzet/Adottság: A térség vagy fejleszteni kívánt terület valamely állapota, mely a Helyzetelemzésből levezethető.	A térségben meghatározó a mezőgazdasági termelés, jelentős a háztáji zöldség- és gyümölcsstermelés, amelynek nagyobb része feldolgozás nélkül kerül értékesítésre. A településeken jelentős tudás halmozódott fel a népi kismesterségek különböző ágaiból, mely kézműves termékek iránt a kereslet ingadozó.
Probléma/Lehetőség: A Helyzet/Adottság eredményeképpen előálló probléma/lehetőség, melyre a Megoldási javaslat épül.	A helyi termékek és szolgáltatások minőségbiztosítása teljesen vagy részben hiányzik, a helyi termékek és szolgáltatások marketingjét (ismertség, pozicionálás) segítő védjegy jelenleg nincs a térségben. Nincs egységes marketingstratégia, hiányzik a közös arculat.
Megoldás: A támogatni kívánt fejlesztés tényleges leírása, melynek eredményeképpen a Probléma megszűnése vagy a Lehetőség jobb kiaknázása várható.	A térség jövőképen alapuló marketingstratégia, és ez alapján elkészülő arculati kézikönyv elkészítése, 1 térségi védjegyprogram alapelveinek és eljárásrendjének kidolgozása, földrajzi lehatárolása és termék/szolgáltatás típusok meghatározása, arculati elemeinek kidolgozása - programhoz való csatlakozás feltételeinek meghatározása. Érintettek: helyi célok megvalósítását és értékesítését zászlajukra tűző civil szervezetek, helyi terméket előállító vállalkozók, szolgáltatásokat nyújtó önkormányzatok, magánszemélyek
Eredmény: Olyan minőségi és számszerűsíthető változás, amely a Megoldási javaslat támogatása eredményeképpen következik be, és a Jövőképhez közelebbi állapotot eredményez.	1 arculati kézikönyv, térségi védjegy, programleírás, a védjegyprogramhoz való csatlakozáshoz.
Érintett települések köre	Térség minden települése.
Megvalósítás szintje:	Kötelezettségvállalás megtörtént. (3.680.000 Ft)

3.1 ÚMVP és egyéb ERFA, ESZA típusú HPME-k

HPME címe	"Nem mondunk le senkiről" Térség oktatási infrastruktúra fejlesztése, minőségi oktatás biztosítása
HPME ÚMVP LEADER jogcímhez rendelése	-
LEADER jogcím	nem LEADER – TÁMOP - 3. prioritás - A minőségi oktatás és hozzáférés biztosítása mindenkinek és NYDOP – közoktatás infrastrukturális fejlesztése
A HPME-hez rendelt forrás	-
A HPME HVS célkitűzéshez rendelése	„A Tudás Térsége” – A térség tudásbázisának szélesítése belső és külső erőforrások igénybevételével
HPME felépítése	
Helyzet/Adottság: A térség vagy fejleszteni kívánt terület valamely állapota, mely a Helyzetelemzésből levezethető.	A térség oktatási hálózata elavult. A jelenlegi közoktatási rendszer nem tudja a családból hozott hátrányokat kezelni. A továbbtanulási adatokat vizsgálva a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók elsősorban a szakképzéseket részesítik előnybe, felsőfokú továbbtanulási esélyeik alacsonyak.
Probléma/Lehetőség: A Helyzet/Adottság eredményeképpen előálló probléma/lehetőség, melyre a Megoldási javaslat épül.	A térségben vannak jól működő tanoda jellegű kezdeményezések. (pl. Bogdán János Községi Ház). Az általános iskolák közül több is jelezte készségét "nyitott" iskola, vagy felzárkóztató-tehetséggondozó programok indítására.
Megoldás: A támogatni kívánt fejlesztés tényleges leírása, melynek eredményeképpen a Probléma megszűnése vagy a Lehetőség jobb kiaknázása várható.	Közoktatási hálózat infrastrukturális és módszertani megújítása. Minőségi oktatás feltételeinek megteremtése az alapfokú intézményekben. Hátrányos helyzetű gyermekek számára felzárkóztatási programok indítása.
Eredmény: Olyan minőségi és számszerűsíthető változás, amely a Megoldási javaslat támogatása eredményeképpen következik be, és a Jövőképhez közelebbi állapotot eredményez.	Min. 3 közoktatási intézmény felújítása, korszerű módszerek bevezetése.
Érintett települések köre	Térség minden települése.
Megvalósítás szintje:	Murakeresztúr, Zalakaros, Zalaszentbalázs, Gelse – iskolafelújítás megvalósult.

HPME címe	A turizmust elősegítő programfejlesztés, értékesítés támogatása - TDM
HPME ÚMVP LEADER jogcímhez rendelése	-
LEADER jogcím	nem LEADER – NYDOP - 2. prioritás - Turizmusfejlesztés (Pannon örökség megújítása)
A HPME-hez rendelt forrás	-
A HPME HVS célkitűzéshez rendelése	„Csalogató Térség” A térség természeti és épített környezetének megóvása, fenntartható fejlesztése a lakosság és az ide látogató turisták érdekében
HPME felépítése	
Helyzet/Adottság: A térség vagy fejleszteni kívánt terület valamely állapota, mely a Helyzetelemzésből levezethető.	A térség gyönyörű, tele természeti, kulturális, történelmi látványosságokkal. Sok a gyönyörű erdő, gazdag a vadállomány, számos értékes madárfaj található itt. Sok helyütt találkozhatunk jellegzetesen térségi hagyományokkal, térségre jellemző ételkülönlegességekkel.
Probléma/Lehetőség: A Helyzet/Adottság eredményeképpen előálló probléma/lehetőség, melyre a Megoldási javaslat épül.	A turisták, de sokszor a hazaiak számára is ismeretlen ez a számos látványosság, étel, hagyomány, gyönyörű erdők, ligetek, vadállomány. Nincs egy kialakult márkanev, nincs egy szín, egy hang, kabalaállat, amihez az emberek kötni tudnák a térséget.
Megoldás: A támogatni kívánt fejlesztés tényleges leírása, melynek eredményeképpen a Probléma megszűnése vagy a Lehetőség jobb kiaknázása várható.	Olyan térségi turisztikai desztinációmenedzsment (TDM) rendszer kiépítése, amely európai értelemben véve képes lesz megteremteni, illetve a hazai és a nemzetközi piacon értékesíteni a térséget, mint térségi turisztikai desztinációt. A hazai és a nemzetközi köztudatban megteremteni és fenntartani egy térségi márkanevet. A TDM rendszer kiépítése folyamán fontos feladat a létrejövő TDM szervezetek – turisztikai egyesületek, szövetségek – együttműködési érdekeltiségének megteremtése és működésük segítése.
Eredmény: Olyan minőségi és számszerűsíthető változás, amely a Megoldási javaslat támogatása eredményeképpen következik be, és a Jövőképhez közelebbi állapotot eredményez.	1 TDM program elindítása
Érintett települések köre	Zalakarosi térség
Megvalósítás szintje:	Zalakarosi Turisztikai Egyesület folyamatban lévő projektje.

HPME címe	Vidéki örökség megőrzése
HPME ÚMVP LEADER jogcímhez rendelése	-
LEADER jogcím	nem LEADER – ÚMVP - 3. Intézkedéscsoport – 323 vidéki örökség megőrzése
A HPME-hez rendelt forrás	
A HPME HVS célkitűzéshez rendelése	„Csalogató Térség” A térség természeti és épített környezetének megóvása, fenntartható fejlesztése a lakosság és az idelátogató turisták érdekében
HPME felépítése	
Helyzet/Adottság: A térség vagy fejleszteni kívánt terület valamely állapota, mely a Helyzetelemzésből levezethető.	A térségben az építészet minőségi változása nem tudta képviselni az örökségre, a hagyományokra épülő fokozatos átmenet, a folytonosság követelményét. A megmaradt építészeti értékek állapota leromlott, elsősorban egyházi emlékekhez kapcsolódik. A térség természeti-táji arculata kiválóan alkalmas kikapcsolódásra és turisztikai hasznosításra. Fejlesztésre váró természeti értékek a Kis-Balaton környéke, a Mura-vidék, a térség erdei.
Probléma/Lehetőség: A Helyzet/Adottság eredményeképpen előálló probléma/lehetőség, melyre a Megoldási javaslat épül.	A megmaradt építészeti örökségi elemek használati, működtetésbeli hiányosságai állagromláshoz vezettek, egyes épületek funkció nélkülsége károkat okozott. A táji adottságok ellenére gyenge a térség látogatottsága. Hiányoznak a természetbeni pihenést, élményszerzést elősegítő eszközök, pihenőhelyek, kilátópontok.
Megoldás: A támogatni kívánt fejlesztés tényleges leírása, melynek eredményeképpen a Probléma megszűnése vagy a Lehetőség jobb kiaknázása várható.	A helyi közösségek, non-profit szervezetek mozgósítása, bevonása az épített és természeti környezet megóvása, fejlesztése érdekében. Helyi/országosan védett épületek külső és belső felújítása. Természeti környezet gondozása, tematikus utak, tanösvények, pihenőhelyek kialakítása. Természeti értékek rehabilitációja (források, egyéb látnivalók tisztítása).
Eredmény: Olyan minőségi és számszerűsíthető változás, amely a Megoldási javaslat támogatása eredményeképpen következik be, és a Jövőképhez közelebbi állapotot eredményez.	Min. 10 értékes építészeti emlék (külső és belső) felújításának támogatása. Az épített örökséghez kapcsolódó infrastruktúrák fejlesztése. Min. 1 természeti-táji témaút megújítása vagy kialakítása.
Érintett települések köre	Térség minden települése.
Megvalósítás szintje:	Vidéki örökség TK4 kör jelenleg lezárás alatt.

HPME címe	Az erdőterületek fenntartható fejlesztése
HPME ÚMVP LEADER jogcímhez rendelése	-
LEADER jogcím	nem LEADER –ÚMVP - 1. Intézkedéscsoport - 122 Az erdők gazdasági értékének javítása
A HPME-hez rendelt forrás	-
A HPME HVS célkitűzéshez rendelése	„Csalogató Térség” A térség természeti és épített környezetének megóvása, fenntartható fejlesztése a lakosság és az idelátogató turisták érdekében
HPME felépítése	
Helyzet/Adottság: A térség vagy fejleszteni kívánt terület valamely állapota, mely a Helyzetelemzésből levezethető.	Zala megye területe az ország legerdősültebb része. Az elmúlt években az erdőterületek jelentős része került magán erdőbirtokosságok kezébe. Az új tulajdonosoknak hiányoznak az eszközök, illetve a tőke az erdők állapotának szinten tartására, fejlesztésére.
Probléma/Lehetőség: A Helyzet/Adottság eredményeképpen előálló probléma/lehetőség, melyre a Megoldási javaslat épül.	A térségben lévő erdők állapota romlásnak indult. Nincsenek megfelelő erdőgazdálkodási tervek, hiányoznak a megfelelő eszközök. Sok helyen a NATURA 2000 területet erdő borítja.
Megoldás: A támogatni kívánt fejlesztés tényleges leírása, melynek eredményeképpen a Probléma megszűnése vagy a Lehetőség jobb kiaknázása várható.	Erdészeti célú géppark fejlesztése. Fiatal erdőállomány kialakításának, gondozásának támogatása erdőgazdálkodási tervek alapján.
Eredmény: Olyan minőségi és számszerűsíthető változás, amely a Megoldási javaslat támogatása eredményeképpen következik be, és a Jövőképhez közelebbi állapotot eredményez.	Min. 10 erdőgazdálkodás támogatása (50 ha feletti területek esetében). Min. 3 új munkahely kialakítása az erdőgazdálkodás területén.
Érintett települések köre	Térség minden települése.

HPME címe	Falumegújítás és -fejlesztés
HPME ÚMVP LEADER jogcímhez rendelése	-
LEADER jogcím	nem LEADER – ÚMVP - 3. Intézkedéscsoport - 322 Falumegújítás és -fejlesztés
A HPME-hez rendelt forrás	
A HPME HVS célkitűzéshez rendelése	„Csalogató Térség” A térség természeti és épített környezetének megóvása, fenntartható fejlesztése a lakosság és az idelátogató turisták érdekében
HPME kódolása a célkitűzésnek	B9
HPME felépítése	
Helyzet/Adottság: A térség vagy fejleszteni kívánt terület valamely állapota, mely a Helyzetelemzésből levezethető.	Az Innovatív Dél-Zala HACS területén az aprófalvas településszerkezet a meghatározó (a lakosság jelentős része 500 fő alatti településeken él). A kistelepüléseken kevés a szabadtéri közösségi tér/zöld terület. Hiányoznak a pihenőrészek (Nem sportlétesítmények). Kevés a gyermekjátszóter. Hiányosak az utcabútorok. A településképet meghatározó épületek külső megjelenése leromlott. Nincs helyi árucserére alkalmas tér.
Probléma/Lehetőség: A Helyzet/Adottság eredményeképpen előálló probléma/lehetőség, melyre a Megoldási javaslat épül.	Nagy igény jelentkezik a gondozott zöld területek kialakítására, ahol a családok közösen tudnak pihenni, vagy találkozási pontként szolgálhatnak a falu lakossága számára, s egyben védik a lakóövezeteket a megnövekedett forgalom zaj és porátlalmaitól, és kevés a szabadtéri terület a gyerekeknek. Jelentős a védelem alatt nem álló, de megőrzésre érdemes utcarészlet.
Megoldás: A támogatni kívánt fejlesztés tényleges leírása, melynek eredményeképpen a Probléma megszűnése vagy a Lehetőség jobb kiaknázása várható.	Szabadtéri pihenőrészek, játszóterek kialakításának támogatása. Nem védett épületek külső megújításának elősegítése a hozzá kapcsolódó kisléptékű infrastruktúra-fejlesztéssel együtt.
Eredmény: Olyan minőségi és számszerűsíthető változás, amely a Megoldási javaslat támogatása eredményeképpen következik be, és a Jövőképhez közelebbi állapotot eredményez.	Legalább 20 településen fejlesztések elindítása. Nem védett épületek felújítása, játszóterek kiépítése.
Érintett települések köre	Térség minden települése.
Megvalósítás színtje	Folyamatos érdeklődés. Jelentős forráslekötéssel.

HPME címe	A turisztikai tevékenység ösztönzése
HPME ÚMVP rendelete	Versenyképesség 411
UMVP jogcím	ÚMVP -3 intézkedés csoport- 313 Turisztikai tevékenység ösztönzése
A HPME-hez rendelt forrás	-
A HPME HVS célkitűzéshez rendelete	„Csalogató Térség” - A térség természeti és épített környezetének megóvása, fenntartható fejlesztése a lakosság és az idelátogató turisták érdekében
HPME felépítése	
Helyzet/Adottság: A térség vagy fejleszteni kívánt terület valamely állapota, mely a Helyzetelemzésből levezethető.	A HACS területén kielégítő szálláshelykínálat csak Zalakaroson található, de a falusi - vidéki turizmushoz kapcsolódóan néhány településtől eltekintve nincs elegendő vagy megfelelő minőségű, a turisták elszállásolására alkalmas szálláshely. Hiányoznak a térség látogatottságát elősegítő öko-, aktív- és egyéb turisztikai attrakciók, a meglévő turisztikai szolgáltatások színvonala nem megfelelő. A táj szőlő- és borkultúrájának ismertsége alacsony, hiányoznak a borkóstolási lehetőségek, nyitott pincék.
Probléma/Lehetőség: A Helyzet/Adottság eredményeképpen előálló probléma/lehetőség, melyre a Megoldási javaslat épül.	Tőke és infrastruktúra hiánya akadályozza a térség turisztikai szolgáltatásainak (szálláshely és egyéb szolgáltatások) fejlődését. Az adottságokra épülő minőségi idegenforgalmi fejlesztésekhez jelentős beruházásokra van szükség.
Megoldás: A támogatni kívánt fejlesztés tényleges leírása, melynek eredményeképpen a Probléma megszűnése vagy a Lehetőség jobb kiaknázása várható.	Falusi szálláshelyek mennyiségi és minőségi bővítése (4 napraforgó minősítés), amelyek kialakítása megfelel mind a mai fogyasztók elvárásainak, mind a térségi, települési arculatnak, építészeti hagyományoknak. Ifjúsági szálláshelyek kialakítása és bővítése a diákok bakancsos túrázásához kapcsolódó igényes, de megfizethető szálláshelyek kialakítása. Turisztikai szolgáltatásfejlesztés a térség adottságaira építve (öko-, lovas, vadász-, erdei, horgász, bor-, kerékpáros, vízi és alkalmi falusi, agroturisztikai szolgáltatások fejlesztése).
Eredmény: Olyan minőségi és számszerűsíthető változás, amely a Megoldási javaslat támogatása eredményeképpen következik be, és a Jövőképhez közelebbi állapotot eredményez.	100 falusi/ifjúsági turisztikai szállásférőhely kialakítása. Turisztikai szolgáltatási kínálat bővülése.
Érintett települések köre	Minden település kivéve Zalakarost. Minden forrás lekötésre került.

HPME címe	Integrált közösségi és szolgáltató tér kialakítására és működtetésére
LEADER jogcím	nem LEADER –ÚMVP - 3. Intézkedéscsoport - 321 A vidéki gazdaság és a lakosság számára nyújtott alapszolgáltatások körében az integrált közösségi és szolgáltató tér kialakítására és működtetésére igénybe vehető támogatás
A HPME-hez rendelt forrás	-
A HPME HVS célkitűzéshez rendelése	„Élhető Térség” – A helyi közösségek, közösségi kezdeményezések erősítése
HPME felépítése	
Helyzet/Adottság: A térség vagy fejleszteni kívánt terület valamely állapota, mely a Helyzetelemzésből levezethető.	A Község területén az aprófalvas településszerkezet a meghatározó (a lakosság jelentős része 500 fő alatti településeken él). Nincs, vagy alacsony minőségi szinten működnek a közösségi, közművelődési, ifjúsági stb. szolgáltatások. Hiányoznak a szolgáltatások befogadására/végzésére alkalmas terek. Kevés az ügyfélbarát közigazgatási szolgáltatás. A körjegyzőségek kisebb településein nem kiépített az elektronikus ügyintézés.
Probléma/Lehetőség: A Helyzet/Adottság eredményeképpen előálló probléma/lehetőség, melyre a Megoldási javaslat épül.	A lakossági igény olyan komplex "szolgáltatási tér" kialakítását kezdeményezi, ahol a közösségi és rekreációs lehetőségek mellett, civil forrásközpontok ("Mindenki irodája" szaktanácsadással), oktatási, képzési lehetőségek, közösségi kulturális programok megvalósítására, illetve időszakosan vállalkozói és szaktanácsadói szolgáltatások igénybevitelére van lehetőség.
Megoldás: A támogatni kívánt fejlesztés tényleges leírása, melynek eredményeképpen a Probléma megszűnése vagy a Lehetőség jobb kiaknázása várható.	Meglévő, illetve új, integrált, közösségi terek, szolgáltatási központok kialakítása/építése. A meglévő közösségi terek átalakítása, eszközfejlesztése. Ezen szolgáltató központok működési rendszerének kidolgozása (nonprofit és forprofit - pl. bérbeadás). Felhasználóbarát internetes felület kialakítása a távügyintézés bevezetése érdekében (mikrotérségi szinten).
Eredmény: Olyan minőségi és számszerűsíthető változás, amely a Megoldási javaslat támogatása eredményeképpen következik be, és a Jövőképhez közelebbi állapotot eredményez.	Minimum 10 integrált szolgáltatási központ kialakítása. Ehhez kapcsolódva ügyfélbarát közigazgatási végpont kialakítása (eszközfejlesztés), távügyintézés fejlesztése, hozzá kapcsolódó szoftverfejlesztéssel (internetes ügyfélfogadó oldal).
Érintett települések köre	Belezná, Hahót, Kiszécs, Magyarszerdahely, Murakeresztúr, Nagybakonak, Sand, Sormás, Surd, Szepetnek, Zalakomár, Zalasabár
Megvalósítás szintje:	A fejlesztések folyamatban vannak.

HPME címe	Kistérségi közlekedési szolgáltatások fejlesztése – falugondnoki szolgálat és közösségi busz hálózat
HPME ÚMVP LEADER jogcímhez rendelése	-
LEADER jogcím	nem LEADER – ÚMVP - 3. Intézkedéscsoport - 321 A vidéki gazdaság és a lakosság számára nyújtott alapszolgáltatások körében a kistérségi közlekedési szolgáltatások fejlesztésére igénybe vehető támogatás
A HPME-hez rendelt forrás	-
A HPME HVS célkitűzéshez rendelése	„Élhető Térség” – A helyi közösségek, közösségi kezdeményezések erősítése
HPME felépítése	
Helyzet/Adottság: A térség vagy fejleszteni kívánt terület valamely állapota, mely a Helyzetelemzésből levezethető.	A Község területén az aprófalvas településszerkezet a meghatározó. A települések szolgáltatásrendszere hiányos, több helyen a szolgáltatások helybevitel nem megoldott. Az idősödő lakosság ellátása egyedi szociális ellátás keretében lehetséges. Szükséges a közszolgáltatásokhoz való hozzájutás és a szociális alapellátások kiépítésének elősegítése, a közösségfejlesztés, valamint jobb életminőség elérése.
Probléma/Lehetőség: A Helyzet/Adottság eredményeképpen előálló probléma/lehetőség, melyre a Megoldási javaslat épül.	A szolgáltatások helybevitel és a hiányzó szociális ellátások bevezetésére/minőségének javítására nagy a lakossági igény. A kistérségeken rendelkezésre áll a szolgáltatás bevezetésére/fenntartására alkalmas humánerőforrás.
Megoldás: A támogatni kívánt fejlesztés tényleges leírása, melynek eredményeképpen a Probléma megszűnése vagy a Lehetőség jobb kiaknázása várható.	Kistérségeken már sok esetben bevált falugondnoki/tanyagondnoki szolgálatok indítása, a lakossági szociális szolgáltatások helybevitel.
Eredmény: Olyan minőségi és számszerűsíthető változás, amely a Megoldási javaslat támogatása eredményeképpen következik be, és a Jövőképhez közelebbi állapotot eredményez.	Min. 10 falugondnoki szolgálat/tanyagondnoki szolgálat közlekedési eszközállományának fejlesztése/ vagy új szolgálat kiépítése (járműbeszerzés).
Érintett települések köre	Térség minden települése.
Megvalósítás szintje:	2008-2010-ben beszerzett falugondnoki járművek: Balatonmagyaród, Bocska, Gelse, Gelsesziget, Eszteregnye, Hahót, Homokkomárom, Kacorlak, Lisz, Magyarszentmiklós, Murakeresztúr, Nagybakonak, Orosztony, Sand, Sormás, Újudvar, Zalamerenye, Zalaszentjakab, Zalakomár

HPME címe	„Ragadd meg a lehetőséget” – Vállalkozások versenyképességének fejlesztése
HPME ÚMVP LEADER jogcímhez rendelése	-
LEADER jogcím	nem LEADER – Új Széchenyi Terv, GVOP
A HPME-hez rendelt forrás	-
A HPME HVS célkitűzéshez rendelése	„Míves Térség” – A térség gazdasági életének fejlesztése a helyi munkalehetőségek bővítése érdekében
HPME kódolása a célkitűzésnek	D4 (gazdaságfejlesztés)
HPME felépítése	
Helyzet/Adottság: A térség vagy fejleszteni kívánt terület valamely állapota, mely a Helyzetelemzésből levezethető.	A térségben működő vállalkozások fejlesztési forrásai alacsonyak. Az ipari jellegű vállalkozások száma alacsony. Kevés a 10 fő fölött foglalkoztató gazdasági szervezet.
Probléma/Lehetőség: A Helyzet/Adottság eredményeképpen előálló probléma/lehetőség, melyre a Megoldási javaslat épül.	Környezeti adottságokhoz illeszkedő, magas élőmunka igényű vállalkozások fejlesztése, letelepítésének elősegítése.
Megoldás: A támogatni kívánt fejlesztés tényleges leírása, melynek eredményeképpen a Probléma megszűnése vagy a Lehetőség jobb kiaknázása várható.	Vállalkozások épület, infrastrukturális adottságainak fejlesztése. Modern eszközpark kialakítása. Minőségbiztosítás, és know-how beszerzések, informatikai fejlesztések komplex támogatása.
Eredmény: Olyan minőségi és számszerűsíthető változás, amely a Megoldási javaslat támogatása eredményeképpen következik be, és a Jövőképhez közelebbi állapotot eredményez.	10 meglévő vagy betelepülő vállalkozás fejlesztése. 15 új munkahely kialakítása.
Érintett települések köre	Térség minden települése.

HPME címe	Induló és működő mikrovállalkozások versenyképességének fejlesztése
HPME ÚMVP LEADER jogcímhez rendelése	-
UMVP jogcím	3. intézkedés csoport 312. Mikrovállalkozások létrehozásának és fejlesztésének támogatása
A HPME-hez rendelt forrás	-
A HPME HVS célkitűzéshez rendelése	„Míves Térség” – A térség gazdasági életének fejlesztése a helyi munkalehetőségek bővítése érdekében
HPME felépítése	
Helyzet/Adottság: A térség vagy fejleszteni kívánt terület valamely állapota, mely a Helyzetelemzésből levezethető.	A települések elnéptelenednek, kevés a munkahely, kevés a vállalkozó, mindez kihat a munkanélküliség alakulására, továbbá az önkormányzatok bevételeire. A térség vállalkozói nem megfelelő technológiával, infrastruktúrával rendelkeznek (versenyhátrányban vannak). A termékek hozzáadott értéke alacsony. Alacsony a vállalkozói aktivitás.
Probléma/Lehetőség: A Helyzet/Adottság eredményeképpen előálló probléma/lehetőség, melyre a Megoldási javaslat épül.	A helyi vállalkozások alacsony jövedelmet termelnek, kevés helyi munkahelyet biztosítanak. A jövedelem kiáramlik a térségből. Alacsony hozzáadott értéket hordozó termékeket állítanak elő a vállalkozók. A tőke hiánya akadályozza a térség mikro-vállalkozásainak fejlődését
Megoldás: A támogatni kívánt fejlesztés tényleges leírása, melynek eredményeképpen a Probléma megszűnése vagy a Lehetőség jobb kiaknázása várható.	Helyi, induló/működő mikrovállalkozások támogatása javíthatna a térség jövedelemteremtő helyzetén. A már működő és újonnan alakuló vállalkozások technológiai, infrastrukturális fejlesztése fontos feladat. Vállalkozások épület, infrastrukturális adottságainak fejlesztése. Modern eszközpark kialakítása. Minőségbiztosítás, és know-how beszerzések, informatikai fejlesztések komplex támogatása.
Eredmény: Olyan minőségi és számszerűsíthető változás, amely a Megoldási javaslat támogatása eredményeképpen következik be, és a Jövőképhez közelebbi állapotot eredményez.	Legalább 15 mikrovállalkozás támogatása. 10 új munkahely létrehozása.
Érintett települések köre	Kötelezettség vállalás megtörtént.

3.5 Forrásallokáció

Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület a 138/2012. (XII. 17.) IH Közlemény alapján a következő fejlesztési forrásokkal rendelkezik:

1. III. tengely 4 jogcíme (Falumegújítás, Mikroállalkozás, Turisztika és Vidéki Örökség megőrzése) 3.760.932 €. (2012. évi euro árfolyam átszámítás: 314,58)

pénznem	euro	Ft
Rendelkezésre álló forrás	3.760.932 €	1.183.113.989
Lekötésre került összeg 2012. december 17-ig	3.028.236 €	952.622.481
Falumegújításra és vidéki örökségre felhasználható összeg (2012. évi kiírás alapján – még nincs döntés)	732.696 €	230.491.514

Jogcímenként	Rendelkezésre álló forrás a 2012. évi kiírásra
Falumegújítás	462.016 €
Vidéki örökség megőrzése	270.680 €

A falumegújítás és vidéki örökség 2012. évi kérelmeinek rangsorba állítása még folyamatban van.

A támogatási igények a kérelmek teljes feldolgozása után fedezik a rendelkezésre álló kereteket. (17 falumegújítási és 7 vidéki örökség kérelem felelt meg a formai és tartalmi követelményeknek.)

2. LEADER intézkedésekre rendelkezésre álló forrás 1.751.051 €.

pénznem	euro	Ft
Rendelkezésre álló forrás	1.751.051 €	
1. és 2. körben felhasznált	733.634 €	
Felhasználható a következő LEADER körre	1.017.417 €	297.391.079

Leköthető források megoszlása	Rendelkezésre álló forrás 2013-ig	Rendelkezésre álló forrás 2013-ig
Gazdaságfejlesztés	586.798 €	171.521.011 Ft
Szolgáltatásfejlesztés	430.619 €	125.870.067 Ft

LEADER intézkedésekhez kapcsolódó részletes pénzügyi táblázatokat lásd 5.2. mellékletben. (IH által előírt 7. melléklet)

4. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégiával kapcsolatos intézkedések

4.1 Nyilvánossági intézkedések, projektötlet-gyűjtés

Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület a HVS felülvizsgálatát az ÚMVP Irányító Hatóságának 16/2013 (III.6.) közleménye alapján kezdte meg.

A HVS felülvizsgálathoz kapcsolódó hirdetményt 2013. március 20-án küldtük ki mind a 46 önkormányzatnak levélben (e-mail), hogy saját, helyi hirdető felületükön is megjelentessék. A hirdetmény a honlapunk (www.innovativdelzala.extra.hu) „Stratégia HVS 2013” fül dokumentumai közé is felkerült.

Március 7-én indítottuk a projektötletek gyűjtését.

Március 13-án a Hahóti IKSZT-ben már tájékoztatót tartottunk a tervezett HVS felülvizsgálatról, és kértük a résztvevőket az ötletek elküldésére.

A projektötletek begyűjtése 2013. március 22-én zárult. A beérkezett 72 adatlap feldolgozása célkitűzésenként és LEADER intézkedési elemenként történt.

Az elnökség tagjaival egyeztetünk az IH által adott rövid határidőről.

A munkaszervezet az ötletek és a HVS célkitűzései mentén végezte az intézkedések előkészítését és a HVS aktualizálását.

Március 25-étől folyamatosan frissült honlapunkon a „Stratégia HVS 2013” fül, hogy minden érdeklődő betekinthessen a tervezési folyamatba.

A beérkezett ötletekről és elkészült anyagokról 2013. március 28-án tervezői egyeztetést tartottunk, melyen elsősorban az elnökség tagjai jelentek meg.

A beérkezett ötletek alapján 6 intézkedés kidolgozását, illetve kiegészítését javasolták a résztvevők.

A március 28-án egyeztetett anyagok felkerültek a honlapunkra.

2013. április 3-án az elnökség részletesen megvitatta a HVS felülvizsgálat anyagait, különös tekintettel a LEADER intézkedési tervre, a forrásallokációra és a projekt adatlapra vonatkozóan. Az elkészült anyagot módosításokkal javasolta a közgyűlés elé terjeszteni.

A 2013. április 4-én megrendezett magyarszerdahelyi tájékoztató fórumot a HVS felülvizsgálat állapotának bemutatására és az intézkedési terv részletes ismertetésére használtuk. A résztvevők kérdéseket tettek fel a pályázati rendszer felépítéséről, illetve a pályázati témákat pontosították.

A munkaszervezet irodájában folyamatos konzultációt biztosítottunk. Elsősorban a projektötletekhez kapcsolódóan jelentkeztek ügyfelek (kitöltött projektötlet adatlapot hoztak, e-mailt küldtek).

A tervezés során elkészült szakmai anyagokat folyamatosan nyilvánosságra hoztuk honlapunkon. *(A nyilvánossághoz kapcsolódó intézkedéseket részletesen lásd 5.3. mellékletben.)*

4.2 A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia végrehajtása

Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület 2008 októbere óta működteti munkaszervezetét Újudvar Petőfi u. 2. sz. alatt, amely egyben az egyesület székhelye is.

Az egyesület által felvállalt feladatok végrehajtásáért felel a munkaszervezet a minisztériummal kötött együttműködési megállapodás és az MVH-val kötött delegálási szerződés alapján.

A munkaszervezet operatív szervként állandó ügyfélszolgálatot biztosít heti 42 órában (hétfő, szerda, csütörtök, péntek 8-16 óra, kedd 8-18 óra). Az ügyfélszolgálati időben személyesen, telefonon és e-mail útján kérhetnek tájékoztatást az ügyfelek a stratégia általános tartalmáról, az intézkedésekhez kapcsolt támogatási lehetőségekről és a konkrét pályázati feltételekről.

Egyedi kérésre, előzetes egyeztetés után az ügyfélszolgálati munkatársak (vidékfejlesztési tanácsadók) a térség bármely településére kilátogatnak tanácsadásra, tájékoztatásra.

Az ügyfélszolgálat mellett az egyesület honlapja (www.innovativdelzala.extra.hu) biztosít folyamatos tájékoztatói lehetőséget. A honlapon az aktuális hírek mellett elérhető a HVS teljes anyaga, valamint a LEADER Intézkedési Terv, HACs által projektjavaslatokhoz készített nyomtatványok.

A HVS megvalósítással kapcsolatban az egyesület tájékoztató fórumokat szervez, kiemelten a pályázatokat megelőző időszakban. A tájékoztató fórumok mellett, a jelenlegi kiíráshoz illeszkedve tervezzük az elektronikus beadásra felkészítő oktatás szervezését is.

Az egyesület tevékenységéről negyedéves hírlevelet jelentet meg, melyet 46 önkormányzat közreműködésével terjeszt a térségben. A hírlevelek pályázati lehetőségekről, eredményekről, egyesületi eseményekről szólnak (elektronikusan is elérhetők az egyesület honlapján).

A HVS megvalósításához kapcsolódóan az egyesület tematikus konferenciákat szervez. Eddig 3 nagyobb rendezvényt valósított meg. Az „Élhető Vidék” konferencián (Liszó, 2009) a vidéki munkahelyteremtés volt a központi téma, a „Csalogató Vidék” konferencián (Zalakomár, 2010. május) a falusi turizmus lehetőségeit járta körbe, a „Vidék Ízei, Ízek Vidéke” rendezvény (Zalamerenye, 2010. szeptember) a helyi termékek népszerűsítését tűzte ki célul.

2011-ben indult útjára az egyesületünk által támogatott Vidékfejlesztési Akadémia, amely 50 órás képzés és 3 szakmai fórum keretében járta körbe a vidék aktuális problémáit és készítette fel a résztvevőket projektfejlesztésre.

2012 júniusában Surdon ünnepélyesen köszöntöttük a LEADER TK2 nyerteseit. A rendezvény keretében kulturális bemutatkozási lehetőséget biztosítottunk helyi amatőr művészeti csoportoknak.

A rendezvényeken nemcsak szakmai ismereteit bővíthetik a résztvevők, de minden esetben biztosítunk kapcsolatfelvételt, tapasztalatcserére is alkalmat.

Rendezvényeinket úgy tervezzük, hogy minél több település adhasson helyszínt egy-egy eseménynek.

A térségben szervezett kisebb-nagyobb találkozókön kívül fontos eleme a vidékfejlesztési stratégia megvalósításának a tanulmányutak szervezése. Eddig 1 magyarországi és 3 külföldi tanulmányúton/konferencián vettek részt tagjaink.

2009-ben szervezett dél-dunántúli tanulmányi kiránduláson a LEADER+ program eredményeit ismerhették meg a résztvevők. Különösen fontos volt ez, hiszen térségünk nem vett részt LEADER kezdeményezésben (egy kísérleti program futott kevés település bevonásával), így közvetlen tapasztalattal kevés személy rendelkezett.

2010-ben egyesületünk 4 fős delegációja részt vett a LINC 2010 LEADER konferencián Ausztriában. A nemzetközi konferencián megismerkedhettek az ausztriai LEADER eredményeivel, de betekintést kaphattak más, kezdő LEADER-es országok munkájába is (pl. Lengyelország).

A falusi turizmussal foglalkozó konferenciánkon jött létre az a munkakapcsolat a Kelet-Stájer Turisztikai Szövetséggel, melynek eredményeként 2 tanulmányutat is szerveztünk az osztrák tartományba.

2011-ben a helyi termékhez kapcsolódó 2 tanulmányutat szerveztünk. Szeptemberben a Dél-Mátra HACs fejlesztéseit tanulmányoztuk; októberben az UTIRO Egyesület mutatta be a helyi élelmiszer-előállítás LEADER fejlesztési lehetőségeit.

2012-ben vettük fel a kapcsolatot egy osztrák LEADER szervezettel, a LAG Oststeirisches Thermenland Lafnitztal. A szervezetet 2012 januárjában látogattuk meg (MNVH-s támogatás igénybevételével). Az osztrák fél 2012 júniusában tett viszont látogatást. Egyeztetések során elkezdődött közös nemzetközi pályázati projekt kidolgozása, melynek beadása folyamatban van. („Tudatosan x 2”. Osztrák-magyar helyi termékfejlesztés a turizmusra alapozva vidéki régiókban címmel)

2012 júniusában az alternatív energiához kapcsolódó dél-dunántúli tanulmányutat szerveztünk a Fenntartható Fejlődésért Egyesülettel közösen.

A projektgenerálási, szaktanácsadási feladatokat a munkaszervezet látja el. E feladat érdekében 2010-ben az első körös LEADER ügyintézés lezárulta után projektötletelésre hívtuk fel az egyesület tagjait és a településeket. Az önkéntes felhívásra már 2010 november-decemberében érkeztek írásos javaslatok.

A projektgenerálási, szaktanácsadási feladatokat kiscsoportos formában vagy egyéni tanácsadás keretében biztosítja a munkaszervezet. Ezen folyamatokba közvetlenül a munkaszervezet 3 munkatársa (2 tanácsadó és a munkaszervezet-vezető) kapcsolódik be. Közvetett ösztönző, motiváló tevékenységet végez az elnökség, élén az elnökkel, aki rendszeresen részt vesz a többcélú társulások egyeztetőin, részletes tájékoztatást nyújt a HVS tartalmáról, a felülvizsgálat eseményeiről.

Az önkormányzati választások után külön hangsúlyt fektettünk az új polgármesterek programba vonására. Önálló rendezvényen ismertettük számukra a HVS alapjait és az egyesület munkáját.

Az egyesület tevékenységeiben biztosítottak a LEADER-szerű működés feltételei:

- terület alapú, multi-szektorális, integrált stratégiák alkalmazása, amelyek célja a helyi gazdasági potenciál egészének hasznosítása,
- alulról jövő kezdeményezések felkarolása,
- a helyi lakosság aktivizálása, bevonása a fejlesztési folyamatokba,
- kapcsolatteremtés, élő kapcsolatrendszer és együttműködés kialakítása a vidéki térségek között a megszerzett tudás és tapasztalatok közös hasznosítása végett,
- az innováció növelése,
- a helyi partnerség erősítése.

2012. december 31-én 124 taggal rendelkezettünk, közülük 47 önkormányzat, 20 vállalkozó, 54 civil szervezet és 3 magánszemély (falusi vendéglátó).

A 2011. március 22-i közgyűlésen az alapszabály módosítása mellett az egyesület teljes tisztújítása is megtörtént.

Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület elnökségét 11 fő alkotja. A 11 főből 3 főt az önkormányzati szektor, 3 főt a gazdasági szereplők és 5 főt a civil szervezetek adnak. Az egyesület elnöki posztját önkormányzati szektor adja (Ódor László Zalamerenye polgármestere). Munkáját 2 alelnök segíti: egy a civil oldalról, egy pedig a gazdasági szférából.

Az egyesület tevékenységét 6 fős Felügyelő Bizottság biztosítja, szektoronként (önkormányzat, civil, vállalkozó) 2-2 fő képviseléssel.

Az egyesület rendezvényei nyilvánosak. Az elnökségi, FB ülések időpontjáról az egyesület honlapjáról tájékozódhat az érdeklődő. A közgyűlések időpontjáról minden tag írásban (postai úton) kap tájékoztatást. A közgyűlések meghívói olvashatók a honlapon.

Az egyes ülésekről a jegyzőkönyvekbe bárki betekintést nyerhet (kivéve személyi kérdésekben) a munkaszervezet irodájában, ügyfélszolgálati időben.

Az egyesület honlapján, a dokumentumtárban elérhető az egyesület aktuális alapszabálya, SZMSZ-e, éves pénzügyi beszámolója.

A honlap „Működési költségek” fülén elérhető az egyesület MVH felé benyújtott kifizetési kérelmének részletes tartalma beadási időszakonként.

Mellékletek

5. Mellékletek

5.1 A HVS felülvizsgálat során végzett tevékenységek

Sor-szám	Egyeztetések típusa	Időpont	Helyszínek	Résztvevők száma	Tevékenység tartalma
1.	Projektötleteket várunk	2013.03.07	www.innovativdelzala.extra.hu	46 település	Felhívás projektötlet küldésre - honlapon
2.	Projektötleteket várunk	2013.03.07	http://www.facebook.com/innovativdelzala.videkfejlesztiesegyesulet		Felhívás projektötlet küldésre
3.	Projektötleteket várunk	2013.03.07		124 egyesületi tagnak	Felhívás projektötlet küldésre. E-mailen kiküldve.
4.	Tájékoztató fórum	2013.03.13	Hahót	18 fő	LEADER pályázatok eljárásrendjéről. (A fórum meghirdetésre került 2013.02.26-án 124 tagunknak e-mailben és honlapunkon)
5.	Projektötleteket várunk	2013.03.20.		egyesületi tagoknak	Felhívás projektötlet küldésre. E-mailen kiküldve - megerősítés
6.	Hirdetmény	2013.03.20.	46 település önkormányzatának hirdetési felületei	46 település	Hirdetményt (HVS felülvizsgálatáról, Leader pályázat menetéről) e-mailben kértük az önkormányzatoktól, hogy tegyék fel hirdetési felületeikre
7.	LEADER pályázat hirdetése, és projektötlet-leadás lehetősége	2013.03.7-21.		8 fő	Helyi termékes vállalkozók telefonos megkeresése.
8.	Nyilvánosság biztosítása	2013.03.25-től	www.innovativdelzala.extra.hu		HVS felülvizsgálat és Leader pályázatok 2013. dokumentumok kötelező elemeinek honlapon való szerepeltetése – folyamatosan bővülő információkkal

5.2. Pénzügyi táblázatok, forrásallokáció

HPME CÉLTERÜLET TERVEZŐ ÉS ELLENŐRZŐ TÁBLÁZAT	Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület									Kód:	43
II. CÉLKITŰZÉSEK	"Tudás Térsége"	"Tudás Térsége"	"Tudás Térsége"	"Csalogató Térség"	"Csalogat ó Térség"	"Csalogató Térség"	"Élhető Térség"	"Míves Térség"	"Míves Térség"		
HPME sorszáma	Forrással nem társított HPME-k			01	02	03	04	05	06		
HPME címe	Innovációs és tudás- központ létrehozása	A jövő alkotó- műhelyei – képzések a közösségi és vállalkozói ismeretek bővítése érdekében	Hálózatok kiepítése a térség gazdasági, környezeti és társadalmi felemel- kedése érdekében	Szívesen látjuk” - a térség turisztikai attrakcióinak, rendezvény- helyszíneinek kialakítása, fejlesztése	„Csalogató Térség” Turisztikai jellegű közösségi fejlesztések	Biztonsá- gosabb, informáltabb térséget	Helyi közösség fejlődése érdekében közösségi terek kialakítása, közösségi programok, közösségi ismeretszerzés bővítése	Helyi termékre épülő bemutató helyek, látvány- műhelyek kialakítása	Térségi mikrovállal- kozások fejlesztése együtt- működéssel		
III. INTÉZKEDÉSEK	Nincs önállóan intézkedéshez társítva			1.	2.	3.	4.	5.	6.		
Gazdaságfejlesztési (igen=1, nem=0)	0	0	0	1	1	0	0	1	1	4	darab

LEADER intézkedésekre rendelkezésre álló forrás 1 751 051 €.

pénznem	euro	Ft
Rendelkezésre álló forrás	1 751 051 €	
1. és 2. körben felhasznált	733 634 €	
Felhasználható a következő LEADER körre	1 017 417 €	297 391 079

Leköthető források megoszlása	Rendelkezésre álló forrás 2013-ig	Rendelkezésre álló forrás 2013-ig
Gazdaságfejlesztés	586 798 €	171 521 011 Ft
Szolgáltatásfejlesztés	430 619 €	125 870 067 Ft

Gazdaságfejlesztéshez rendelt intézkedések:

„Szívesen látjuk” - a térség turisztikai attrakcióinak, rendezvényhelyszíneinek kialakítása, fejlesztése
 „Csalogató Térség” Turisztikai jellegű közösségi fejlesztések
 Helyi termékre épülő bemutató helyek, látványműhelyek kialakítása
 Térségi mikro-vállalkozások fejlesztése együtt-működéssel
 Rendelkezésre álló forrás: 171 521 011 Ft (ezt meghaladhatja)

Szolgáltatásfejlesztéshez rendelt intézkedések:

Biztonságosabb, informáltabb térséget
 Helyi közösség fejlődése érdekében közösségi terek kialakítása, közösségi programok, közösségi ismeretszerzés bővítése
 Rendelkezésre álló forrás: 125 870 067 Ft (ezt nem haladhatja meg)

9.	Tervezői egyeztetés	2013.03.28	Újudvar	9 fő	HVS-hez kapcsolódó tervezői egyeztetés (meghirdetésre került 2013.03.25-én az elnökségi tagok telefonos, e-mailos kiértékelésével és honlapon)
10.	LEADER pályázat hirdetése	2013.03.25-04.09.	önkormányzatok	124 egyesületi tag, és 46 települési önkormányzatnál kihelyezésre került	HÍRLEVÉL - papír alapú kiadvány terjesztése postai úton és közgyűlésen
11.	Tervezői egyeztetés	2013.03.28.	www.innovativdelzala.extra.hu		Tervezői egyeztetés jegyzőkönyvének honlapon való szerepeltetése
12.	Elnökségi ülés	2013.04.03.	Újudvar	8 fő (7 elnökségi tag + FB elnöke)	Projektötletek és HVS összevetése alapján meglévő intézkedési terv bemutatása, módosítása, közgyűlés előtti egyeztetése. HBB tagjainak megválasztása, ütemterv készítés. Közgyűlés elé terjesztés.
13.	Tájékoztató fórum	2013.04.04.	Magyarszerdahely	8 fő	HVS felülvizsgálat állapotának ismertetése, LEADER pályázatok eljárásrendje, tervezett, pályázható intézkedési tervek (A fórum meghirdetésre került 2013.02.29-én 124 tagunknak e-mailben, honlapunkon, facebookon)
14.	Közgyűlés	2013.04.09.	Újudvar	39 fő	HVS végső jóváhagyása

5. Mellékletek

5.3 A nyilvánossági intézkedésekre vonatkozó igazoló dokumentumok

ÚMVP Irányító Hatóságának 16/2013 (III.6.) közleménye alapján

1. hirdetmény a HVS felülvizsgálat indításáról

HIRDETMÉNY

Helyi Vidékfejlesztési Stratégia (HVS) felülvizsgálata 2013 és LEADER pályázati kör

Ezúton tájékoztatjuk Önöket, hogy az ÚMVP Irányító Hatósága elrendelte a jelenleg érvényben levő Helyi Vidékfejlesztési Stratégiák felülvizsgálatát a gazdasági és társadalmi változások függvényében.

Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program keretében készülő Helyi Vidékfejlesztési Stratégiák (HVS) elsődleges célja a helyi fejlesztési igények felmérése és azokra olyan válaszok megfogalmazása, melyek hozzájárulnak a vidék sajátosságainak megfelelő fejlesztéshez, valamint elősegítik a LEADER és egyéb források hatékony felhasználását.

Tervezett ütemezés

1. szakasz HVS felülvizsgálata

A HACS-ok számára a HVS általános felülvizsgálatára 2013.03.21. – 2013.05.21. közötti időszak áll rendelkezésre az alábbiak szerint:

2013.03.21.-2013.04.12. HVS felülvizsgálat végrehajtása

2013.03.21-ig: Projektötlet-gyűjtés és a HVS általános felülvizsgálat meghirdetése

2013. 04.04. 14 órától Fórum tartása. A HVS jövőképe, célkitűzései, intézkedései. Magyarszerdahely IKSZT épülete

2013.04.05. HVS dokumentum véglegesítése (honlapra feltöltés)

2013.04.09.16.30 órától HVS elfogadása a közgyűlés által (Újudvar, Faluház)

2013. 04.13-05.10. HVS dokumentum IH általi jóváhagyása

2013.05.11-21. Jóváhagyott HVS-ek előkészítése megnyitáshoz, HVS-ek közzététele

A HVS felülvizsgálathoz kapcsolódó információkról honlapunkon folyamatos tájékoztatást nyújtunk. A hatékony munkavégzés érdekében kérjük pályázóinkat, leendő pályázóinkat, hogy kérjenek személyes egyeztetést munkatársainktól!

2. szakasz: Projektjavaslatok benyújtása (várható ütemterv)

2013. 05.21-től lehet projektjavaslatot benyújtani az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület munkaszervezetéhez a HACS által rendszeresített projektjavaslat-adatlapon. A projektjavaslatokról a Helyi Bíráló Bizottság heti rendszerességgel dönt.

3. szakasz: LEADER pályázatok beadása

A támogató nyilatkozattal rendelkező javaslatokat 2013. június 3-tól lehet pályázati formában benyújtani az MVH internetes kérelemkezelési felületén.

Csak az a pályázat kerül feldolgozásra, amely rendelkezik a HBB támogató nyilatkozatával és az egyesület munkaszervezete a benyújtott projektjavaslatot és az elektronikus pályázat beadáskor kinyomtatott KR dokumentumot összevetette és záradékolta.

A pályázat forráskimerülésig lesz nyitva.

A HVS felülvizsgálat folyamatáról, aktuális állapotáról és az ezzel kapcsolatban felmerülő kérdésekről, valamint a LEADER pályázat menetéről az egyesület munkaszervezete készségen áll az Önök rendelkezésére telefonon, e-mailben, valamint személyesen előzetes egyeztetés alapján a munkaszervezet irodájában.

Elérhetőségek:

Telefon: 93/360-088

e-mail: info@innovativegyesulet.t-online.hu

Ügyfélszolgálati iroda: 8778 Újudvar, Petőfi u. 2.

Ügyfélszolgálat: H, Sz, Cs, P: 8-16 óra; K: 8-18 óra

Segítő közreműködésüket előre is megköszönve:

Újudvar, 2013. március 20.

Kovácsné Kocsi Zsuzsanna
munkaszervezet-vezető

2. Internetes nyilvánosság: A HACS közzéteszi a honlapján a HVS felülvizsgálat aktuális állásáról szóló tájékoztatásokat.

Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület - Mozilla Firefox

Fájl Szerkesztés Nézet Előzmények Könyvjelzők Eszközök Súgó

Beérkező levelek (279) - kocsiszsusan... Beérkező levelek (286) - innovativhac... Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Eg...

www.innovativdelzala.extra.hu

Legtöbbször látogatott Bevezetés Friss hírek

LEADER

ÚJ MAGYARORSZÁG VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM 2007-2013

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki területekbe beruházó Európa”

Menü

- Címlap
- Bemutakozás
- Elérhetőség
- Hírek
- IDZ stratégia
- Dokumentumtár
- Működési költségek
- Hasznos linkek
- Galéria
- Nyertes pályázóink
- HVS felülvizsgálat 2011
- Stratégia HVS 2013

Figyelem felhívás!

2013. április 04. csütörtök, 07:25 | Írta: Kovács Nikolett

HVS felülvizsgálattal kapcsolatos dokumentumokat a honlapunk bal oldalán található Stratégia HVS 2013 fül alatt találhatja meg minden érdeklődő!

Kérjük tekintse át!

Meghívó - Információs fórum

2013. március 29. péntek, 08:50 | Írta: Kovács Nikolett

Tisztelt Érdeklődő!

Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület nevében szeretettel meghívom a 2013. április 4. (csütörtök) 14.00 órai kezdettel tartandó információs fórumra.

A tájékoztató programja:

- HVS felülvizsgálat állapotának ismertetése
- Innovatív Dél-Zala Helyi Vidékfejlesztési Terv LEADER intézkedési tervéről előzetes tájékoztatás
- A LEADER pályázati eljárás előzetes ismertetése

A találkozó helye: Magyarszerdahelyi IKSZT, Magyarszerdahely, Petőfi u. 4.

A találkozó ideje 2013. április 4. 14.00 óra

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Jelentkezési lapot igényelhet a munkaszervezet irodájánál telefonon a 0693/360-088-as telefonszámon, vagy elektronikusan az info@innovativegyvesulet-t-online.hu e-mail címen.

Megjelenésére feltétlenül számítunk!

Belépés

Felhasználónév

Jelszó

Emlékezzen rám

Bejelentkezés

[Elfelejtette jelszavát?](#)

[Elfelejtette felhasználónevét?](#)

[Fiók létrehozása](#)

Keresés

keresés...

Ki van itt?

Oldalainkat 1 vendég böngészi

LEADER pályázatok 2011.

[Pályázatok és dokumentumok](#)

MVH Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési

A honlapon külön „fül” gondoskodott a folyamatos tájékoztatásról.

3. **Folyamatos konzultáció lehetőségének biztosítása: A HACs a HVS felülvizsgálat alatt folyamatos konzultációs lehetőséget biztosít a HACs munkaszervezet irodájában Újudvar, Petőfi u. 2. (H, SZ, CS, P: 8-16 óra; K: 8-18 óra)**
4. **Tervezői Egyeztetés (eredeti jegyzőkönyv megtekinthető a munkaszervezet irodájában):**

Jegyzőkönyv

Tájékoztató: A HVS felülvizsgálata során tartott egyeztetéseken a jegyzőkönyv készítése kötelező

Bármely jegyzőkönyvezett egyeztetésen, bármely akciócsoporthoz jog van részt venni.

Egyeztetés helye

Helyszín: Újudvar, Faluház
8778 Újudvar, Fő u. 75
Dátum: 2013.03.28. 14.00-16.00

Egyeztetés témái:

1. A beérkezett projektötletek áttekintése
2. A LEADER TERV megvalósításához kapcsolódó források
3. Az ötletek alapján kialakított LEADER TERV intézkedési rendszerének ismertetése
4. Egyebek

Hozzászólások összefoglalója

Ódor László: Megnyitja az egyeztetést. Előjáróban elmondja, hogy az idő rövideje miatt Tervezést Koordináló Csoportot nem állít fel az egyesület. A projektötletek alapján és a 2 év változását figyelembe véve történik meg a korrekció a HVS-ben.

A projektötletek arra jók, hogy megmutassák az irányt miben gondolkodnak a térségben, de nem feltétlenül kell minden ötletet bele erőszakolni a stratégiába.

Kovácsné Kocsi Zsuzsanna: Röviden ismerteti a 2 hét alatt érkezett ötleteket, amelyet egy összefoglalóban kioszt a résztvevőknek. (1. melléklet)

Szabó Zsolt: Milyen források állnak rendelkezésre a megvalósításhoz?

Kovácsné Kocsi Zsuzsanna: Az IH-tól kapott tájékoztatás alapján az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület számára **297 391 079 Ft forrás** áll rendelkezésre. Ebből 171 521 011 Ft-t kell gazdaságfejlesztésre fordítani és 125 870 067 Ft-t lehet szolgáltatás fejlesztésre fordítani.

A jelenlegi eljárásrendben a HBB több döntési lehetőséget kap. A pályázatok beérkezés sorrendjében kaphatnak a forrásokból. A források nyomon követése azonban nehéz feladat lesz. A pályázatokban szereplő költségvetési összegek alapján határozható meg, hogy mikor történik forrás kimerülés.

Ódor László: Nem értem, hogy ez hogyan lesz, hiszen a hiánypótlási lehetőség megszüntetésével nagyon sok elutasított tétel lehet.

Kovácsné Kocsi Zsuzsanna: Jelenleg az ötletek és az intézkedések aktualizálásával kellene foglalkozni. A legfontosabb, hogy biztosítsuk a hatékony forráslekövetést.

Berkenyész Lászlóné: Nagyon szoros határidővel kell dolgoznunk. Kérem, hogy figyeljünk arra, hogy a forrásokat 2014. december 31-ig fel is kell használni.

Kovácsné Kocsi Zsuzsanna:

A célkitűzések és LEADER intézkedések jelenlegi keretei:

- 1) **Célkitűzés:** „A Tudás Térsége” - A térség tudásbázisának szélesítése belső és külső erőforrások igénybevételével

Önálló intézkedése nincs.

- 2) **Célkitűzés:** „Csalogató Térség” - A térség természeti és épített környezetének megóvása, fenntartható fejlesztése a lakosság és az ide látogató turisták érdekében

- Biztonságosabb, informáltabb térséget
- „Csalogató Térség” Turisztikai jellegű közösségi fejlesztések
- Turisztikai attrakciók, rendezvényhelyszínek kialakítása, fejlesztése

- 3) **Célkitűzés:** „Élhető Térség” - A helyi közösségek, közösségi kezdeményezések erősítése

- Helyi közösség fejlődése érdekében közösségi terek kialakítása, közösségi programok, közösségi ismeretszerzés bővítése

- 4) **Célkitűzés:** „Míves Térség” – A térség gazdasági életének fejlesztése a helyi munkalehetőségek bővítése érdekében

- Helyi termékre épülő bemutató helyek, látványműhelyek kialakítása
- Térségi mikrovállalkozások fejlesztése együttműködéssel

Mihálylovics Béla: Az 1 millió FT-s támogatási összeg túl magas a civil szervezeteknek. Javasolja, hogy ez legyen alacsonyabb.

Kovácsné Kocsi Zsuzsanna: Kéri, hogy tekintse át mindenki a kiadott intézkedési terveket és április 2-ig küldjék meg észrevételeiket.
(Intézkedéstervek) mellékletben

HACS munkaszervezet vezető (Jegyzőkönyvvezető)

Név Kovácsné Kocsi Zsuzsanna _____ (aláírás)

Döntéshozó testületi tagok

Döntéshozó testület tagja: Mihálylovics Béla _____ (aláírás)

5. Tájékoztató fórum (eredeti jegyzőkönyv –emlékeztető megtekinthető a munkaszervezet irodájában):

Jegyzőkönyv HVS felülvizsgálathoz kapcsolódó tájékoztató fórumról (emlékeztető)

Az ülés formája: tájékoztató fórum

A rendezvény helyszíne: Magyarszerdahely, IKSZT

Időpontja: 2013.04.04. 14.00-15.15

Meghívottak köre: program nyitott. Rendezvényre minden egyesületi tag elektronikusan kapott meghívót, a program olvasható volt a honlapon.

Résztvevők: önkormányzati képviselők, vállalkozók, őstermelő

Napirendek:

HVS felülvizsgálat állapotának ismertetése

Innovatív Dél-Zala Helyi Vidékfejlesztési Terv LEADER intézkedési tervéről előzetes tájékoztatás

A LEADER pályázati eljárás előzetes ismertetése

HVS felülvizsgálat módszere: tájékoztató fórum, leendő pályázók informálása a HVS célkitűzéseiről, intézkedési tervéről

Szervező: Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület Munkaszervezete

(képviselőiben: Kovácsné Kocsi Zsuzsanna, Kovács Katalin)

Megbeszélésen elhangzottak:

Kovácsné Kocsi Zsuzsanna előadása:

1. HVS felülvizsgálat jelenlegi állapota.

A beérkezett 72 projektötlet alapján 6 intézkedés fogalmazódott meg, melyeket március 28-i előzetes egyeztetés után az elnökség a tegnapi napon véglegesített (április 3.), hogy majd az egyesület közgyűlése elé terjessze elfogadásra.

Felhívta a figyelmet az MVH és egyesületi honlap figyelésére, ahol megjelenik az átdolgozott HVS, a LEADER terv, a HBB tagsága, eljárásrendje, a HBB üléseinek időpontjáról előzetesen összeállított ütemterv, projekt adatlap, a projekt adatlap átadás-átvételi formanyomtatványa.

Folyamatosan frissítik a honlapot. Kérte napi rendszerességgel kövessék nyomon.

2. Innovatív Dél-Zala Helyi Vidékfejlesztési Terv LEADER intézkedési tervéről előzetes tájékoztatás

Ismertette az intézkedéseket, melyeket papír alapon is kiosztottak a kis létszámmal megjelent érdeklődőknek. (1. melléklet)

Kiosztásra kerültek a résztvevők közt a dokumentumtervezetek: Projekt adatlap, a munkaszervezet által készített 2 oldalas segédlet a pályázás eljárásrendjéről, költségvetési táblázat.

3. A LEADER pályázati eljárás előzetes ismertetése

A LEADER jogcím meghirdetése *folyamatos benyújtást* tesz lehetővé az ügyfelek számára, ami addig tart, amíg a HACCS források (közel 300 millió Ft, melyből kb. 171 milliót gazdaságfejlesztésre kell fordítani) fedezik a beérkezett támogatható igényt.

Projekt adatlap benyújtás módja, hiánypótlás.

HBB támogató vagy elutasító nyilatkozatot állít ki. Elutasítás esetén átdolgozható, ismét benyújtható.

Pályázat feltöltése az Ügyfélkapun keresztül, majd 10 nap áll rendelkezésre annak módosítására.

Az ügyfélnek kérnie kell a HBB-től a támogató nyilatkozat záradékoltatását – ennek módja.

Ügyelni kell, hogy a projekt adatlapon megjelölt és a pályázatban megjelölt tevékenységek között tevékenységként legfeljebb 20%-os eltérés legyen.

Pályázat további ügyintézéséről.

Kérdések, melyeket megválasztak:

Trojko Tamás: Lehet-e pályázni hűtőházra? Válasz: Kizárólag hűtőházra nem. A beruházásnak kapcsolódnia kell feldolgozáshoz.

Gálné Kiss Viktória:

Lehet-e sajtüzemhez sajtérlelő műhelyt kialakítani? (igen)

Kézműves mesterséghez kötődő, pl. szappan előállítás támogatható? (igen, még a csomagolás is)

Lehet-e az együttműködés pl. olyan, hogy amit előállítanak, ahhoz az együttműködő lesz az előadó? (igen)

Ha östermelőként tervezi a pályázatot, akkor mikortól kell lennie östermelőnek? (nincs dátumhoz kötve)

Szeretne részt venni östermelőként képzésen, hogy tanuljon pl. gyógynövénytermesztést – pályázható? (nem érkezett ilyen ötlet, ezért nem került be az intézkedésbe)

Lehet-e állatot, földet vásárolni támogatásból? (nem)

Újudvar, 2013.04.05.

Jegyzőkönyv vezető: Kovács Katalin

Jegyzőkönyv hitelesítő: Kovácsné Kocsi Zsuzsanna

6. HVS elnökség általi elfogadása, jóváhagyása

**Jegyzőkönyv az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület
elnökségi üléséről**

2013.04.03. 17.00 óra

(HVS felülvizsgálathoz kapcsolódó jegyzőkönyv)

Ülés formája: elnökségi ülés

Helyszín: Faluház, Újudvar, Fő u. 75.

Időpont: 2013. április 3. 17.00-18.15

Meghívottak, résztvevők köre: Elnökség tagjai, FB elnök

Jegyzőkönyvvezető: Kovács Katalin

Jelen vannak: mellékelt jelenléti ív alapján

Jegyzőkönyv hitelesítő: Mihálylovics Béla

HVS felülvizsgálat módszere: projektötletek és HVS célkitűzései alapján kidolgozott intézkedési elemek véleményezése, közgyűlés elé terjesztése. Csoportos megbeszélés.

Ódor László, elnök: 17.00 órakor köszönti a jelenlévőket. Megállapítja, hogy az elnökségi ülés határozatképes 7 fővel.

Jegyzőkönyvvezetésre felkéri Kovács Katalint. Jegyzőkönyv-hitelesítésre felkéri Mihálylovics Bélát.

A jegyzőkönyvvezető és hitelesítők személyét az elnökség kézfeltartással egyhangúlag elfogadta.

Ismerteti a napirendi pontokat:

Az ülés tervezett napirendi pontjai:

1. A felülvizsgált HVS előzetes jóváhagyása és közgyűlés elé terjesztése
2. A Helyi Bíráló Bizottság megválasztása
3. 2012. évi beszámoló és közhasznúsági jelentés és szakmai beszámoló elfogadása (előadó Dr. Tóth László FB elnök) és közgyűlés elé terjesztése
4. Nemzetközi projekt ismertetése „Tudatosan x2”
5. Egyebek

Szavazásra teszi fel napirendi pontokat, melyet az elnökség egyhangúlag elfogad.

1.napirendi pont: A felülvizsgált HVS előzetes jóváhagyása és közgyűlés elé terjesztése

Ódor László: A jelenlegi HVS felülvizsgálatban az eddig meglévő elemeket lehet és kell aktualizálni valamint a LEADER forrásokhoz ki kell dolgozni az intézkedési tervet, mely a pályázati kereteket tartalmazza. A HVS tartalmi részének aktualizálását a munkaszervezet elvégezte. Jelenleg a LEADER intézkedési tervhez kapcsolódó legfontosabb elemekről kell dönteni.

Március 28-án volt egy egyeztetés az intézkedésekről, melyen az elnökségből többen részt vettek, és javasoltak változtatásokat az előzetes tervhez képest. Kiment a tájékoztatás, melyre lehetett beküldeni javaslatokat. Kérdezi, hogy rajta kívül hányan küldtek.

Kovácsné Kocsi Zsuzsanna, munkaszervezet-vezető: A munkaszervezethez ezen kívül nem érkezett javaslat.

Ódor László: Mindenkinek osztottak forrásallokáció táblázatot, azt ismertette az 1. sz. melléklet szerint. Az előző 2 kör esetén a LEADER források harmadát szavazták meg kiosztásra, így most jelentős összeg maradt: 297.391.079 Ft. Aránytalanság állt elő a gazdaság és szolgáltatásfejlesztés között: a 45%-os gazdaságfejlesztés helyett 11% lett.

Van-e az elnökségnek ezzel kapcsolatosan kérdése. Ha nincs, akkor szavazásra teszi fel.

Szavazásra teszi fel, melyet az elnökség egyhangúlag elfogad.

LEADER intézkedésekre rendelkezésre álló forrás 1 751 051 €.

pénznem	euro	Ft
Rendelkezésre álló forrás	1 751 051 €	
1. és 2. körben felhasznált	733 634 €	
Felhasználható a következő LEADER körre	1 017 417 €	297 391 079
Leköthető források megoszlása	Rendelkezésre álló forrás 2013-ig	Rendelkezésre álló forrás 2013-ig
Gazdaságfejlesztés	586 798 €	171 521 011 Ft
Szolgáltatásfejlesztés	430 619 €	125 870 067 Ft

IDZ EH/5/2013.(04.03.)

Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület elnöksége elfogadta, hogy a 2013 HVS felülvizsgálatra rendelkezésre álló forrás alapján a források kiosztása a következő megoszlásban történjen:

Gazdaságfejlesztésre: 171 521 011 Ft

Szolgáltatásfejlesztésre: 125 870 067 Ft.

HVS-be történő átvezetésért felelős: Kovácsné Kocsi Zsuzsanna, munkaszervezet-vezető

Közgyűlés általi jóváhagyási határidő: 2013. április 9.

Ódor László: A beérkezett 72 projektötletből 6 intézkedés állt elő, melynek ismertetésére felkéri Kovácsné Kocsi Zsuzsannát.

Megkéri az elnökség tagjait, hogy intézkedési elemenként vitassák meg az anyagot, majd együttesen az elfogadott változtatásokkal együtt szavazzanak a közgyűlés elé terjesztésről.

Kovácsné Kocsi Zsuzsanna: Mindenkinek kiküldésre kerültek e-mailben az intézkedések tervei és most kiosztották papíron. Ismerteti a 2. sz. melléklet szerint, melyhez véleményeket közben fűztek a résztvevők.

A HVS 4 intézkedéséből 3 mentén helyezkedik a 6 intézkedés. Úgy gondolták, hogy hálózatépítésre kevés 1 év, amely rendelkezésre áll a projekt megvalósításra.

1. intézkedés

Turisztikai attrakciók, rendezvényhelyszínek kialakítása, fejlesztése (Csalogató Térség célkitűzésen belül)

Ódor László: Kritériumok közül szigorúnak tartja a következőt: 15 000 000 Ft felett igényelt támogatás esetén a pályázónak vállalnia kell az üzemeltetési kötelezettség alatt, hogy a kérelem benyújtását megelőző naptári év átlag létszámához képest a foglalkoztatottak számát legalább 1 fővel növeli. Javasolja az összeget növelni.

Dr. Tóth László: Minimálbér esetén évi 1,5 millió a költsége.

Borda Norbert: A statisztikai létszámot kell venni, így a 4 órás foglalkoztatott 1 főnek számít.

Kovácsné Kocsi Zsuzsanna: A GOP-ban is hasonló elvárások vannak.

Ódor László: Fontosnak tartja a helyi foglalkoztatási szint emelését, de a munkahelymegőrzés elősegítése is fontos. Ezért meg kell vizsgálni hogy, a piaci versenyben lévő pályázók esetében mennyire szolgálja a hatékonyságot valamint a versenyképességet a foglalkoztatottak számának ilyen formán történő növelése. Indokolt-e a fenti összeg esetében a kötelezettség bevezetése, vagy csak magasabb összegnél jelenne meg ez az elvárás. Életszerű ez így Dél-Zalában?

Rédics István: Hasznát hoz a munkavállaló a cégnek.

Dr. Tóth László: Azonban egyéb költséget is visz.

Kovácsné Kocsi Zsuzsanna: Kérdésre válaszolva, lehet kiírni pl. 2 gazdasági évben a foglalkoztatottak számának növelését.

Ódor László: Javasolja a 15 000 000 Ft felett igényelt támogatás esetén legalább 2 gazdasági évben a foglalkoztatotti létszám eggyel való növekedését.

Mindenki egyetértett.

Kovácsné Kocsi Zsuzsanna: Felolvassa a módosított kritériumot.

Ódor László: Nem tudja értelmezni az évi 2 rendezvényt: befogadhat, vagy szervez, vagy lebonyolít rendezvényt a pályázó.

Kovácsné Kocsi Zsuzsanna: A turisztikai attrakció rendezvényhez kötődik, a téma- és kalandparknak a nyitvatartás a kikötés. 40-150 főre módosítottuk a résztvevői létszámot, mert a 300 főre más szabályok vonatkoznak.

Borda Norbert: A cél, hogy a pályázó szervezze a rendezvényt. A somogyi Patcán lévő Katika tanya sokféle szolgáltatásához hasonlóra lenne szükség a térségünkben is.

Az építési tervdokumentációt nem javasolja beadni, mert nagy befektetés.

Ódor László és a többi elnökségi tag lebeszéli, mert az építési tervdokumentáció beadása azért segíti az ügyfelet, mert lehet HP. A pályázattal úgyis be kell adnia, ami azonban nem hiánypótolható.

Kovácsné Kocsi Zsuzsanna: Az előző vállalkozói intézkedés nonprofit változatát ismerteti:

2. intézkedés

„Csalogató Térség” Turisztikai jellegű közösségi fejlesztések. (Csalogató Térség célkitűzésen belül)

Elmondja, hogy a zárt közösségi terek fejlesztése másik intézkedés része.

Ódor László: az IKSZT területen kizárjuk a fejlesztés, de mi a helyzet azzal, ha közben megosztották a hrsz-ot.

Kovácsné Kocsi Zsuzsanna: Az eset meg is történt Murakeresztúron, ahol a másik hrsz-ra már pályáztak is tenispályára, az ilyen jellegű megkerülést nem tudjuk kizárni.

Ódor László: Javasolja, hogy legyen egységes az elvárás a rendezvényhelyszín befogadóinak számát illetően a nonprofitnál és forprofitnál (40-150 fő).

Mindenki egyetért.

Ódor László: Szerinte idegenvezetési rendszert nem lehet térségi szinten megoldani.

Kovácsné Kocsi Zsuzsanna: Tud rá megvalósult projektet.

Ódor László: A következő kritériumot véleményezi: „A Helyi Bíráló Bizottság csak a fejlesztési cél elérése szempontjából egyértelműen indokolt, költséghatékony, a gazdasági-, társadalmi- és környezeti fenntarthatóság elveinek megfelelő kiadási tételekkel bíró projektjavaslatot részesítheti támogatásban.”

Véleménye szerint eddig is ennek szellemében tevékenykedtek, ilyen formán nem tartja ezt a kritériumot kellőképpen objektívnek. A Bizottság részére rendkívül szerteágazó információ kell, hogy rendelkezésére álljon minden egyes projekt megvalósulási környezetéről. Ha kérdése merülne fel bárkinek a Bizottságban, akkor további hiánypótlást kérnek? A pályázók "megnevelése" az utolsó körben szerintem ilyen formán indokolatlan.

Kovácsné Kocsi Zsuzsanna: ennek segítségével zárható ki pl. külső rendezvényhelyszín esetén projektor vásárlása, vagy ha indokolt a projektor, akkor a nagyon drága, nem költséghatékony. Ezzel megakadályozható, hogy az MVH indokoltsági vizsgálatot rendeljen el.

Ódor László: Összegezi, hogy a szélsőséges, indokolatlan beszerzéseket lehet kiszűrni.

Kovácsné Kocsi Zsuzsanna: Arra a kérdésre, hogy az ügyfél ott lehet-e, ha a HBB bírál, azt válaszolja, hogy az a HBB egyszeri döntése.

3. intézkedés

Biztonságosabb, informáltabb térséget (Csalogató Térség célkitűzésen belül)

Az előzetes kérésnek, visszajelzéseknek megfelelően levették a legkisebb adható összeget: 500.000 Ft-ra.

Ódor László: Kérdezi, hogy a kiírásba belefér-e, hogy a településnek legyen helyi internetszolgáltatás fejlesztése. Kérdezi Gátvölgyi Józseftől, hogy mivel ők már megvalósították, elég-e a kiírásban szereplő 2,5 millió Ft.

Kovácsné Kocsi Zsuzsanna: Ha valamire nincs tiltás, akkor pályázható.

Gátvölgyi József: ez minimum 3 kamerára elég.

Borda Norbert: Kevesebbet is meg lehet valósítani.

Ódor László: Javasolja a kamerarendszer bővítésére az 1,5 milliót, új esetén 3 millió Ft támogatást.

Mindenki egyetért.

4. intézkedés

Helyi közösség fejlődése érdekében közösségi terek kialakítása, közösségi programok, közösségi ismeretszerzés bővítése (Élhető Térség célkitűzésen belül)

Dr. Tóth László: Kérdezi, hogy belefér-e az orvosi rendelő, az ifjúsági klub, az önkormányzat épülete, az imaház felújításai. Kérdezi, hogy már beadáskor kell építési engedély.

Kovácsné Kocsi Zsuzsanna: Az orvosi rendelő kötelezően ellátandó feladat miatt nem fér bele a rendelet szerint, az ifjúsági klub igen, az önkormányzat épülete nem, az imaház felújítása nem, mert másik jogcímen pályázható volt. Alapterület arányosan felújítható az ifjúsági klub az orvosi rendelő nélkül. Építési engedély csak az 1. kifizetési engedélyhez kell, előtte az igazolás az eljárás megindításáról.

Mihályovics Béla: Javasolja 20 millió Ft-ra emelni a maximumot az építési költségekkel indokolva.

Közösségi rendezvényen elvárt résztvevői létszám min. 75 fő helyett javasolja az 50 főt.

Mindenki egyetért.

Ódor László: A tábor résztvevői esetén kifogásolja, hogy csak térségi lakosok lehetnek.

Kovácsné Kocsi Zsuzsanna: A helyi identitást kell erősíteni, térségünkre kapott pénzből nem támogatunk másokat.

5. intézkedés

Helyi termékre épülő bemutató helyek, látványműhelyek kialakítása (Míves Térség célkitűzésen belül)

A beérkezett 12 ötletből voltak 50 milliósak is. Kérdésre elmondja, hogy az üzlet bérlése nem támogatható.

Ódor László: Javasolja mindegyik vállalkozási alapúnál az előzőekben megszavazott a 15 000 000 Ft felett igényelt támogatás esetén legalább 2 gazdasági évben a foglalkoztatotti létszám eggyel való növekedésére változtatni.

Mindenki egyetért.

Kovácsné Kocsi Zsuzsanna:

6. intézkedés

Térségi mikrovállalkozások fejlesztése együttműködéssel (Míves Térség célkitűzésen belül)

A beérkezett 5 ötlet miatt azok számára is lett kiírva, akik lemaradtak a mikrovállalkozás jogcím beadásáról. LEADER-szerű, mert kötelező az együttműködés, de kombinálhatják képzéssel is.

Borda Norbert: Javasolja a maximum 40 millió helyett az 50 milliót.

Ódor László: Javasolja, hogy önkormányzat is pályázhasson pl. falu boltjára, vagyis az ügyfélkör bővüljön az önkormányzattal.

Kovácsné Kocsi Zsuzsanna: Felhívja a figyelmet a 60% támogatási intenzitása vállalkozás esetén.

Mindenki egyetért a javaslatok elfogadásával.

Kovácsné Kocsi Zsuzsanna: Felhívja a figyelmet, hogy a honlapon a tervezett HVS (április 5-ig) és a felülvizsgálathoz, a pályázáshoz kapcsolódó anyagok folyamatosan kerülnek ki.

Ódor László: Javasolja az intézkedési terv áttekintése után, hogy együttesen fogadják el.

Szavazásra teszi fel, melyet az elnökség egyhangúlag elfogad.

IDZ EH/6/2013.(04.03.)

Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület elnöksége elfogadta és közgyűlésre előterjesztésre véglegesíti a 2013 HVS aktualizált szöveges részét valamint a HVS-hez kapcsolódó LEADER Intézkedési Terv keretében kidolgozott következő intézkedéseket az 2. melléklet szerint:

- 1. Turisztikai attrakciók, rendezvényhelyszínek kialakítása, fejlesztése (Csalogató Térség célkitűzésen belül) - gazdaságfejlesztés*
- 2. „Csalogató Térség” Turisztikai jellegű közösségi fejlesztések (Csalogató Térség célkitűzésen belül) - gazdaságfejlesztés*

3. Biztonságosabb, informáltabb térséget (Csalogató Térség célkitűzésen belül) - szolgáltatásfejlesztés
4. Helyi közösség fejlődése érdekében közösségi terek kialakítása, közösségi programok, közösségi ismeretszerzés bővítése (Élhető Térség célkitűzésen belül) - szolgáltatásfejlesztés
5. Helyi termékre épülő bemutató helyek, látványműhelyek kialakítása (Míves Térség célkitűzésen belül) - gazdaságfejlesztés
6. Térségi mikrovállalkozások fejlesztése együttműködéssel (Míves Térség célkitűzésen belül) - gazdaságfejlesztés

HVS-be történő átvezetésért felelős: Kovácsné Kocsi Zsuzsanna munkaszervezet-vezető
Közyűlés általi jóváhagyási határidő: 2013. április 9.

Ódor László: A LEADER eljárás szerint az ügyfél először javaslatot nyújt be a HACS-hoz, melyet egy projekt adatlapon kell benyújtani. A projekt adatlapot a HACS bővítheti. A munkaszervezet előzetesen készített egy javaslatot, melyet most kiosztunk (3. melléklet).

Kovácsné Kocsi Zsuzsanna: Ismerteti röviden a tervezett eljárásrendet és pontonként bemutatja a bővített projekt adatlapot. Az intézkedéseknél már beszéltünk arról, hogy bizonyos minimális melléklet becsatolást elvárunk az ügyfelektől, mivel a javaslatokat lehet hiánypótolni, de magát a pályázatot már nem.

Ódor László: Az elhangzottakhoz nincs javaslat, ezért szavazásra teszi fel a projekt adatlap tartalmát.

Szavazásra teszi fel, melyet az elnökség egyhangúlag elfogad.

IDZ EH/7/2013.(04.03.)

Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület elnöksége elfogadta és közgyűlésre előterjesztésre véglegesíti a 2013. évi LEADER pályázati kiírás projektjavaslatok benyújtására kidolgozott projekt adatlapját a 3. melléklet szerint.

HVS-be történő átvezetésért felelős: Kovácsné Kocsi Zsuzsanna, munkaszervezet-vezető
Közyűlés általi jóváhagyási határidő: 2013. április 9.

2. Napirendi pont: A Helyi Bíráló Bizottság megválasztása

Ódor László: tájékoztatja a jelenlévőket a HBB választás előírásairól, lehetőségeiről.

Javasolja, hogy az egész elnökség vegye fel a HBB szerepét.

Feltette szavazásra. Az elnökség egyhangúlag elfogadta, hogy a LEADER HACS minden elnökségi tagja egyben HBB tag is, melyet a közgyűlés elé terjesztenek megerősítő döntésre.

IDZ EH/8/2013.(04.03.)

Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület elnöksége elfogadta, hogy a LEADER HACS minden elnökségi tagja egyben HBB tag is, melyet a közgyűlés elé terjesztenek megerősítő döntésre.

Felelős: Ódor László, elnök

Közyűlés általi jóváhagyási határidő: 2013. április 9.

Ódor László: kiosztja titkos szavazás céljából a 4. számú melléklet szerinti szavazólapokat, és felhívja a figyelmet a szavazásnál a civil, üzleti szféra arányára. Az egyesület elnöksége 11 tagú, melyből 3 önkormányzati képviselő van, így 6 HBB rendes tagot és 5 póttagot kell választani. (Önkormányzat max. 50 %-kal képviseltetheti magát. Mindhárom képviselő rendes tag lehet csak)

Egyeztetet róla, hogy ki vállalja el a heti ülésezést figyelembe véve a rendes tag szerepét.

Megtörténik a titkos szavazás, a munkaszervezet részéről a szavazatszámolás.

Ódor László: Megállapítja, hogy az elnökség soraiból titkos szavazással egyhangúlag (7 igen és 0 nem szavazattal) megválasztásra került HBB Rendes tagnak:

Ódor László - Zalamerenye Község Önkormányzata képviselőjében,

Hábli Nándor – Sand Község Önkormányzata képviselőjében,

Pavlicz Lajos – Murakeresztúr Község Önkormányzata képviselőjében,

Mihálylovics Béla – Dunántúli Diplomás Romák Mindenkiért képviselőjében,

Szabó Csaba – Logó 96 Kft.képviselőjében,

Rédics István - Csapi Ciklámen Erdőbirtokossági Társulat képviselőjében.

Megjegyzzi, hogy Borda Norbert 1 igen szavazatot kapott.

Megválasztásra került HBB Póttagnak:

Beke Miklósné - Zalaszentbalázi Népdkör képviselőjében (7 igen szavazattal)

Berkenyés Lászlóné - Hálózat a Közösségért Alapítvány képviselőjében (6 igen szavazattal)

Borda Norbert – Greenvital Kft. képviselőjében (6 igen szavazattal)

Gátvölgyi József – Balatonmagyaródért Bűnmegelőzési- önvédelmi Egyesület képviselőjében (6 igen szavazattal)

Waldinger Antal - Magyarszerdahely Községért Közalapítvány képviselőjében (7 igen szavazattal)

A választásban érvényesült a rendes tagok esetén a civil, üzleti szféra legalább 50%-os aránya, és a póttagnak a civil, üzleti szférából kerültek ki.

Megválasztották elnöknek Ódor Lászlót 6 igen szavazattal, alelnöknek: Mihálylovics Bélát 6 igen szavazattal.

Megjegyzzi, hogy elnöknek Mihálylovics Bélát 1 igen szavazatot kapott, alelnöknek Szabó Csaba 1 igen szavazatot kapott.

IDZ EH/9/2013. (04.03.)

Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület elnöksége megválasztotta az elnökség tagjaiból a Helyi Bíráló Bizottság rendes tagjává:

Hábli Nándort, Mihálylovics Bélát, Ódor Lászlót, Pavlicz Lajost, Rédics Istvánt, Szabó Csabát, Póttaggá: Beke Miklósnét. Berkenyés Lászlónét, Borda Norbertet, Gátvölgyi Józsefet, Waldinger Antalt.

Elnöknek Ódor Lászlót.

Alelnöknek: Mihálylovics Bélát.

A Helyi Bíráló Bizottság összetételét a közgyűlés elé terjeszti jóváhagyásra

Felelős: Ódor László, elnök

Határidő: 2013. április 9.

Kovácsné Kocsi Zsuzsanna: HBB ütemtervére a munkaszervezet összeállította javaslatát a 5. sz. melléklet szerint. Hangsúlyozta, hogy amennyiben nem érkezik be projektjavaslat, akkor nem kell összeülni. Kérdésre elmondja, hogy beadásnak az elektronikus beadás időbélyegzője számít, illetve az utolsó módosítás dátuma.

Ódor László: Van-e az elhangzottakhoz javaslat? Ha nincs szavazásra teszi fel a jelenleg tervezett ütemezést.

Szavazásra teszi fel, melyet az elnökség egyhangúlag elfogad.

IDZ EH/10/2013.(04.03.)

Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület elnöksége a HBB megválasztása után elfogadta a HBB tervezett ütemtervét.

Első ülés tervezett időpontja 2013. május 28. (kedd)

További ülések heti rendszerességgel a 5. sz. melléklet szerint.

A Helyi Bíráló Bizottság ütemtervét a közgyűlés elé terjeszti jóváhagyásra.

Felelős: Ódor László, elnök

Határidő: 2013. április 9.

3.napirendi pont: 2012. évi beszámoló és közhasznúsági jelentés és szakmai beszámoló elfogadása (előadó Dr. Tóth László FB elnök) és közgyűlés elé terjesztése

Ódor László: Az FB tárgyalta a 2012. évi beszámolót és közhasznúsági jelentést és szakmai beszámolót, mely anyag kiment az elnökségnek előzetesen elektronikusan. Felkéri az FB elnökét, hogy ismertesse az FB álláspontját.

Dr. Tóth László: Ismerteti az 6. sz. melléklet szerint nagyon röviden a 2012. évi beszámolót és közhasznúsági jelentést és szakmai beszámolót, melyet az FB elfogadott, figyelembe véve, hogy a könyvvizsgálói jelentés sem tárt fel szabálytalanságot. Az egyesület jól gazdálkodott. Az FB javasolja az elnökségnek a 2012. évi beszámoló és közhasznúsági jelentés és szakmai beszámoló elfogadását.

Ódor László: Kérdés, hozzászólás hiányában javasolja elfogadásra az elnökségnek a beszámolókat.

Az elnökség egyhangúlag elfogadta.

IDZ EH/11/2013. (04.03.)

Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület elnöksége elfogadta 2012. évi beszámolót és közhasznúsági jelentést és szakmai beszámolót, azokat a közgyűlés elé terjesztésre javasolja.

Felelős: Ódor László, elnök

Határidő: 2013.04.09.

4.Napirendi pont: Nemzetközi projekt ismertetése „Tudatosan x2”

Kovácsné Kocsi Zsuzsanna: Ismerteti a nemzetközi projekt kapcsán eddig végzett tevékenységeket, a projekt állását. Február végén kapták meg, hogy az Egyesületük projektje támogatható, de a közel 50 milliós pályázat még nem került beadásra az egyéb sok határidős munka miatt sem. Zalakaros Város Önkormányzata ígért 25 Milliós előfinanszírozást szakaszonként, így nem kell hitelt felvenni az egyesületnek. Cserébe ő kap termelői piacot, illetve a turisztikai egyesületük intézi a népszerűsítést. Még nincs pályázatkész állapotban, de április közepére tervezik a beadást.

Dr. Tóth László: Felhívja a figyelmet, hogy önkormányzat nem hitelezhet, az ÁSZ kiszűri. Más módot kell találni.

Ódor László: Zalakaros Város Önkormányzata megszavazta a 25 milliós tagi hozzájárulást az egyesület tagjaként, a jogi keretek kidolgozásával pedig megbízták pénzügyi osztályukat.

5.napirendi pont: Egyebek

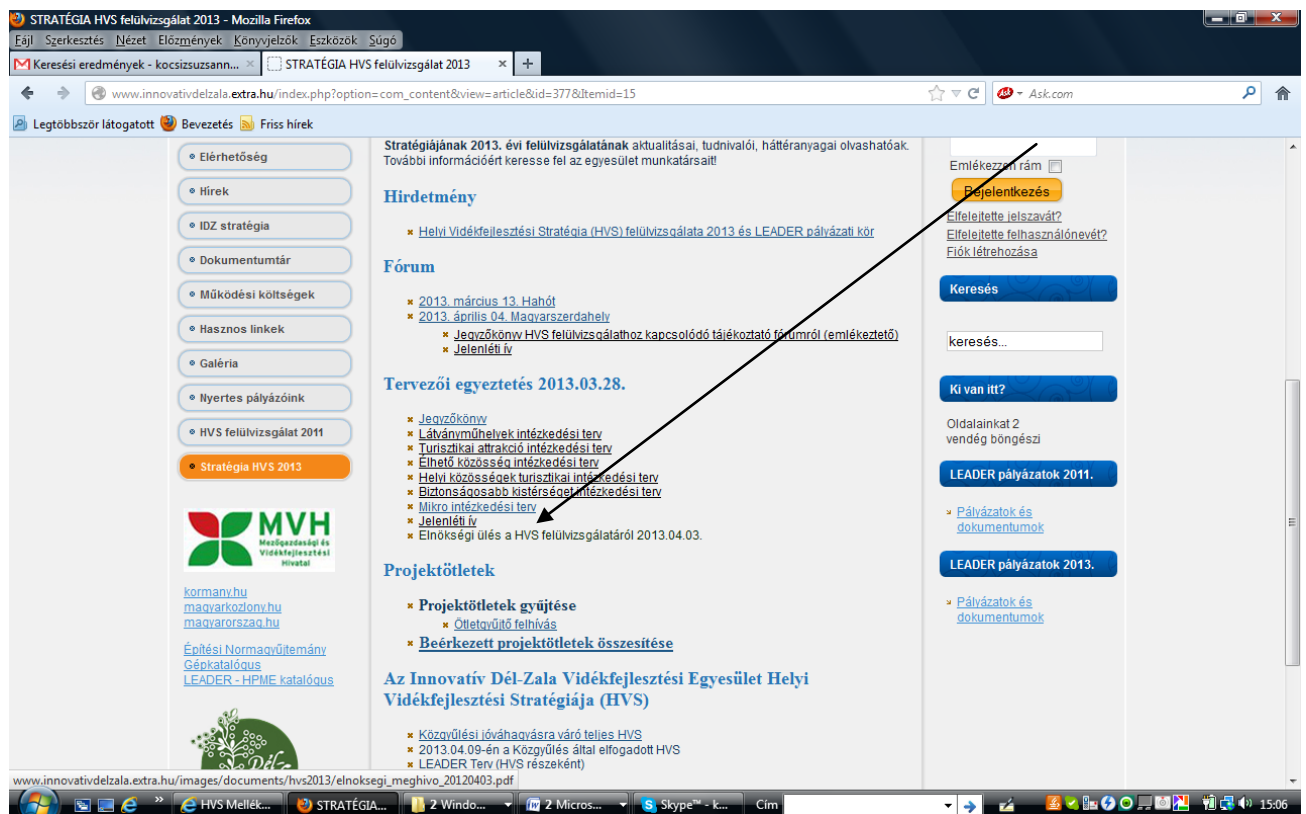
Ódor László: További hozzászólás hiányában bezárja az ülést.

Jegyzőkönyvet hitelesítette: 2013.04.05.

.....
Mihálylovics Béla
jegyzőkönyv-hitelesítő

.....
Kovács Katalin
jegyzőkönyvvezető

Honlapon megjelenítés:

7. Közgyűlési jegyzőkönyv a HVS 2013 évi felülvizsgálatáról (eredeti jegyzőkönyv megtekinthető a munkaszervezet irodájában):

Jegyzőkönyv az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület közgyűléséről 2013.04.09. 17.00 (eredetileg meghirdetve 16.30)

Helyszín: 8778 Újudvar, Fő u. 75. Faluház

Időpont: 2013. április 9. 17.00-18.30

Jegyzőkönyvvezető: Kovács Katalin, munkaszervezeti tag

Jelen vannak: Jelenléti ív szerint

Meghívottak, résztvevők köre: Egyesület tagsága, munkaszervezet tagjai, Markó András könyvvizsgáló

Jegyzőkönyv hitelesítő: Mihálylovics Béla, Szabó Csaba

HVS felülvizsgálat módszere: Szakmai anyagok megvitatása és jóváhagyása

Ódor László, elnök: Köszöntötte a jelenlevőket és megnyitotta az ülést az Alapszabályban rögzítettek szerint és a meghívóban is szereplő ½ órával később, 17.00 órakor. Megállapította, hogy a közgyűlés

határozatképes, az egyesület tagjai közül 39 fő jelent meg (24 személyesen, 15 meghatalmazással). Felkérte jegyzőkönyvvezetőnek Kovács Katalint, jegyzőkönyv hitelesítőnek Mihálylovics Bélát, Szabó Csabát.

Feltette szavazásra a személyek elfogadását.

A közgyűlés kézfeltartással, egyhangúlag elfogadta.

Ódor László, elnök: Napirend előtt elmondta, hogy Németh Imre, egyéni vállalkozó tag ezután az átalakulás miatt NORSI Kft. néven szerepel. (tagságát, mint gazdasági szervezet továbbra is fenntartja.)

Ismertette a napirendi pontokat.

Napirend:

1. 2013. évi HVS és LEADER terv (LEADER intézkedési terv) jóváhagyása
A felülvizsgálati dokumentációt a www.innovativdelzala.extra.hu honlap stratégia menüpontja alatt találhatja meg 2013. április 5-étől.
2. A Helyi Bíráló Bizottság összetételének jóváhagyása
3. 2012. évi pénzügyi beszámoló és közhasznúsági jelentés jóváhagyása
4. Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület 2012-es pályázati tevékenységéhez kapcsolódó beszámoló
5. Egyebek

Javaslatot tesz a napirendi pontok megváltoztatására a meghívóban szereplőhöz képest. Felolvassa a sorrendek cseréjével javasolt változatot:

Napirend:

1. 2012. évi pénzügyi beszámoló és közhasznúsági jelentés jóváhagyása
2. Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület 2012-es pályázati tevékenységéhez kapcsolódó beszámoló 54/2011 VM rendelet alapján
3. 2013. évi HVS és LEADER terv (LEADER intézkedési terv) jóváhagyása
A felülvizsgálati dokumentációt a www.innovativdelzala.extra.hu honlap stratégia menüpontja alatt találhatja meg 2013. április 5-étől.
4. A Helyi Bíráló Bizottság összetételének jóváhagyása
5. Egyebek

Szavazásra teszi fel a napirendi pontokat, melyet a közgyűlés kézfeltartással, egyhangúlag elfogad.

1.napirend: 2012. évi pénzügyi beszámoló és közhasznúsági jelentés jóváhagyása

Ódor László: Kéri Markó András könyvvizsgáló, majd a Felügyelő Bizottság elnökének felszólalását.

Beszámoló tábla kivetítésre kerül (PPT a jegyzőkönyv 1. sz. melléklete).

Markó András, könyvvizsgáló: A könyvvizsgálat megállapította, hogy a pénzügyi beszámoló az érvényes jogszabályoknak megfelelően készült, a beszámoló, megbízható, valós képet mutat az egyesület pénzügyi, vagyoni, jövedelmi helyzetéről. Javasolja az egyszerűsített éves beszámoló elfogadását.

Dr. Tóth László: Elmondja, hogy az FB megtárgyalta a beszámolót, megismerték a könyvvizsgálói jelentést. Eredményesen gazdálkodott az egyesület. A pénzügyi stabilitásért 18 200 000 Ft hitelt kellett felvenni, így a gazdálkodás egész évben biztosított volt. A szakmai beszámoló is jó.

Az FB javasolja a közgyűlésnek a pénzügyi és szakmai beszámolót elfogadásra.

Ódor László: Kiegészíti azzal, hogy szigorú számadás szerint működik a szervezet. Az MVH folyamatos kontrollja valósul meg havonta ill. időszakonként helyszíni ellenőrzés során.

Működést tekintve nincs nagy mozgástér.

Szabad felhasználású forrás a tagdíjakból befolyó 1,2-3 millió közti összeg. Sajnos mindig van, aki nem időben fizeti be. Idén is nagy a kihívás pénzügyileg. Külső garanciavállalással támogatott a hitelünk a Hévíz és Vidéke Takarékszövetkezetről.

(Teljes 2012. évi beszámoló a jegyzőkönyv 7. számú melléklete.)

2.napirend: Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület 2012-es pályáztatási tevékenységéhez kapcsolódó beszámoló

Kovácsné Kocsi Zsuzsanna, munkaszervezet-vezető: A számviteli beszámoló és közhasznúsági jelentés anyagát - a meghívó szerint - mindenki olvashatta honlapunkon. A szakmai beszámolót az 54/2011 VM rendelet 4. §-ban meghatározottak szerint kellett elkészíteni.

Ismerteti a 2012. évi szakmai és közhasznúsági beszámolót a melléklet szerint. *(kivetítve PPT, a jegyzőkönyv 2. számú melléklete)*

Felhívja a figyelmet, hogy az ügyfelek a támogató határozat után is tartsák a munkaszervezettel a kapcsolatot, pl. a kifizetési kérelemben való segítségnyújtás miatt.

Ódor László: A vidékfejlesztés szempontjából épületes, hogy 46-ból 1 település nem pályázott eddig. Kéri a tagság véleményét. Kérdés, megjegyzés nincs.

Szavazásra teszi fel a 2012. évi pénzügyi és szakmai, közhasznúsági beszámoló elfogadását.

A közgyűlés kézfeltartással egyhangúlag elfogadta a 2012. évi pénzügyi és szakmai beszámolót és közhasznúsági jelentést, ellenszavazat és tartózkodás nem volt.

1/2013(04.09.) sz. IDZV.Határozat

Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület közgyűlése elfogadta 2012. évi pénzügyi és szakmai beszámolót és közhasznúsági jelentést (Teljes beszámoló a 7. mellékletben)

Felelős: Ódor László, elnök

Határidő: nem releváns.

Ódor László: Felkéri a munkaszervezetet a 2012. évi beszámoló nyilvánossá tételére a jogszabályban és az alapszabályban meghatározottak szerint.

3. napirend: 2013. évi HVS felülvizsgálat és LEADER terv (LEADER intézkedési terv) jóváhagyása

Ódor László: Érkezéskor mindenki kapott egy lapot a HVS felülvizsgálatával kapcsolatos nyilvánossági intézkedésekről. *(jegyzőkönyv 3. számú melléklete)*

Kovácsné Kocsi Zsuzsanna: Kb. 1 hónapot adtak a HVS felülvizsgálatára, ezért a kevés idő miatt, az elnökséggel egyeztetve, nem állítottak fel tervezést koordináló csoportot, de a nyilvánosságot biztosították.

Ismertette a HVS felülvizsgálat 2013. évi menetét és a nyilvánossági intézkedéseket. A tevékenységeket a HVS 1.4 és 4.1 fejezeti része, valamint az 5.1 melléklet tartalmazza, amit a honlapon is olvashattak.

Ódor László: Hozzászólás hiányában kéri, hogy szavazzanak a nyilvánosság intézkedésekről.

A közgyűlés kézfeltartással egyhangúlag elfogadta HVS felülvizsgálat 2013. évi nyilvánossági intézkedéseit, ellenszavazat és tartózkodás nem volt.

2/2013(04.09.) sz. IDZV.Határozat

Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület közgyűlése elfogadta a HVS felülvizsgálat 2013. évi menetét, és annak nyilvánosság érdekében tett intézkedéseit. (jegyzőkönyv 3. számú melléklete)

Felelős: Ódor László, elnök

Határidő: nem releváns.

Kovácsné Kocsi Zsuzsanna: LEADER fejlesztésekhez kapcsolódó forrásokat ismerteti, a forrásmegosztás és átcsoportosítás lehetőségeivel a melléklet szerint *(PPT a jegyzőkönyv 4. sz. melléklete)*.

Hangsúlyozza, hogy átcsoportosítási lehetőség egyedül a szolgáltatásfejlesztésről a gazdaságfejlesztésre lehetséges, hogy a kötelező arányt tartani tudják. (Min. 45 %-ot gazdaságfejlesztésre kell fordítani.)

Dr. Tóth László: Lehetséges az a verzió, hogy megmarad a gazdaságfejlesztésen forrás?

Kovácsné Kocsi Zsuzsanna: Nem hiszi, hisz kb. októberig folyamatos a pályázás, tudják a vállalkozók is, hogy lesz 2 év szünet a pályáztatásban és kihasználják a lehetőséget. Ha mégis megmarad forrás, az az UNIO-ra száll.

Ódor László: Többletforrás kérhető?

Kovácsné Kocsi Zsuzsanna: Azt mondták a minisztérium képviselői, hogy nem, legfeljebb, ha az egyik HACSNál nem használják ki a keretet, akkor kaphat másik HACSNál forráskiegyeztetést.

Ódor László: További hozzászólás hiányában kéri, hogy szavazzanak a LEADER fejlesztésekhez kapcsolódó forrásokról.

A közgyűlés kézfeltartással egyhangúlag elfogadta a LEADER 2013. évi kiírásához kapcsolódó forrásallokációt, ellenszavazat és tartózkodás nem volt.

3/2013(04.09.) sz. IDZV.Határozat

Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület taggyűlése elfogadta a LEADER 2013. évi kiírásához kapcsolódó forrásallokációt.

Rendelkezésre álló összes forrás: 297 391 079 Ft

Gazdaságfejlesztésre: 171 521 011 Ft

Szolgáltatásfejlesztésre: 125 870 067 Ft.

Forrás átcsoportosítás csak szolgáltatásfejlesztési részből gazdaságfejlesztési részre történhet.

Felelős: Ódor László, elnök

Határidő: nem releváns.

Kovácsné Kocsi Zsuzsanna: A HVS felülvizsgálat 2013. évi korrekciós szövegét és a LEADER Intézkedési Tervet ismerteti melléklet alapján kivetítve (*jegyzőkönyv 5. számú melléklete*). A korrigált 50 oldalas szöveget a honlapon olvashatták, mint ahogy az a közgyűlési meghívó levélben is jelezve volt.

Az előző HVS-hez képest a 2011 óta történt változásokat írtuk bele. Elmondja, hogy 6 db komplex intézkedés lett kialakítva a 72 projektötlet alapján és a HVS-ben szereplő 4 célkitűzés mentén.

A csatolandó dokumentumok esetén az együttműködési megállapodásra vonatkozóan nem lesz HACSN formanyomtatvány. Nincs a kivetített képen, de a vállalkozási alapú pályázatoknál a 15 000 000 Ft felett elnyert támogatás esetén az ügyfélnek vállalnia kell, hogy a beruházást követő 2 gazdasági évben a kérelem benyújtását megelőző naptári év átlag létszámához képest a foglalkoztatottak számát legalább 1 fővel növeli (az átlagos statisztikai létszám növekszik 1 fővel).

Ismerteti a honlapon is szereplő Projekt adatlapot és Kitöltési útmutatót a kivetített Word dokumentum alapján. Megjegyzi, hogy a kötelezően előírt tartalmat lehetőség volt kibővíteni, ami meg is történt. Felhívja a figyelmet, hogy a kapcsolattartásra, hiánypótlásra az e-mail cím megadása gyorsabb intézkedést tesz lehetővé, ezért ezt javasolja.

Hangsúlyozza, hogy az IH még ellenőrzi a most megszavazásra kerülő intézkedési tervet, melyben kisebb változások történhetnek. A honlapra felkerülő HVS, intézkedési terv a Közgyűlés által jóváhagyott néven lesz elérhető.

Az IH jóváhagyása után külön tájékoztató fórumot tartanak a vállalkozóknak, külön fórumot a civileknek, önkormányzatoknak, egyháznak a megpályázható intézkedésekről, pályázatbeadás menetéről.

Ódor László: Az elnökség tárgyalta az intézkedéseket figyelembe véve a helyi erőforrásokat. Vállalkozóbarát intézkedések születtek az 1-50 milliós keret meghatározásával is. Hangsúlyozza, hogy azért kérnek be olyan sok mellékletet a projektjavaslatok benyújtásakor, mert annak esetleges hiánypótlása segítség az ügyfélnek, ugyanis a pályázat már nincs hiánypótlási lehetőség.

Hozzászólás hiányában kéri, hogy szavazzanak a HVS-ről, benne a LEADER intézkedési terv elfogadásáról.

A közgyűlés kézfeltartással egyhangúlag elfogadta a HVS-t.

4/2013(04.09.) sz. IDZV.Határozat

Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület közgyűlése elfogadta „Élhetőbb Dél-Zaláért”

az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület Helyi Vidékfejlesztési Stratégiáját (2013), benne a LEADER intézkedési tervet. (8. sz. melléklet: „Élhetőbb Dél-Zaláért” Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület Helyi Vidékfejlesztési Stratégiája és LEADER Intézkedési Terv).

Felelős: Ódor László, elnök

Határidő: nem releváns.

4. napirend: A Helyi Bíráló Bizottság összetételének jóváhagyása

Kovácsné Kocsi Zsuzsanna: Ismerteti a melléklet szerint a HBB feladatát, eljárásrendjét, összetételét. (jegyzőkönyv 6. számú melléklete). Elmondja, hogy nem csak a projekt adatlap beadásánál, hanem az elektronikus beadásnál is gyorsnak kell lenni. Ismerteti az ütemtervet.

Ódor László: Az ütemtervben lehetőség lett volna a ritkább ülésekre a heti helyett, de nem akartak az ügyfeleket hátrányosan érintő ütemezést. Az ülések időpontja módosul, ha nem érkezik be az adott héten projekt adatlap.

A HBB eljárásrend megegyezik a VM által kiadott eljárásrenddel.

Elmondja, hogy az elnökségi ülésen az elnökség úgy döntött, hogy a HBB megegyezik az elnökséggel, a HBB eljárásrend alapján titkos szavazással megválasztották a HBB tagjait. Kivetített kép alapján ismerteti.

Hozzászólás hiányában kéri, hogy szavazzanak a HBB tagságáról, ütemtervről, eljárásrendjéről.

A közgyűlés kézfeltartással egyhangúlag elfogadta a HBB tagságát, ütemtervét, eljárásrendjét.

5/2013(04.09.) sz. IDZV.Határozat

Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület közgyűlése elfogadta a HBB tagságát, ütemtervét, eljárásrendjét.(ütemterv: 6. mellékletben)

Tagság összetétele:

Név	Képviselt szféra	betöltött funkció
Ódor László	önkormányzat	HBB elnök – rendes tag
Mihálylovics Béla	civil	HBB alelnök – rendes tag
Hábli Nándor	önkormányzat	rendes tag
Pavlicz Lajos	önkormányzat	rendes tag
Szabó Csaba	üzleti	rendes tag
Rédics István	üzleti	rendes tag
Beke Miklósné	civil	póttag
Berkenyész Lászlóné	civil	póttag
Borda Norbert	üzleti	póttag
Gátvölgyi József	civil	póttag
Waldinger Antal	civil	póttag

Felelős: Ódor László, elnök

Határidő: nem releváns.

5.napirend: Egyéb

Ódor László: Tagdíjbefizetés 2013. április 8-i nappal a következőképp áll: **57 tag fizetett 862.000 Ft** értékben. Kéri a tagokat, hogy érdeklődjenek elmaradásukról.

További hozzászólás hiányában bezárja az ülést.

Jegyzőkönyvet hitelesítette:
2013.április 11.

Mihálylovics Béla
jegyzőkönyv hitelesítő

Szabó Csaba
jegyzőkönyv hitelesítő

Kovács Katalin
jegyzőkönyvvezető

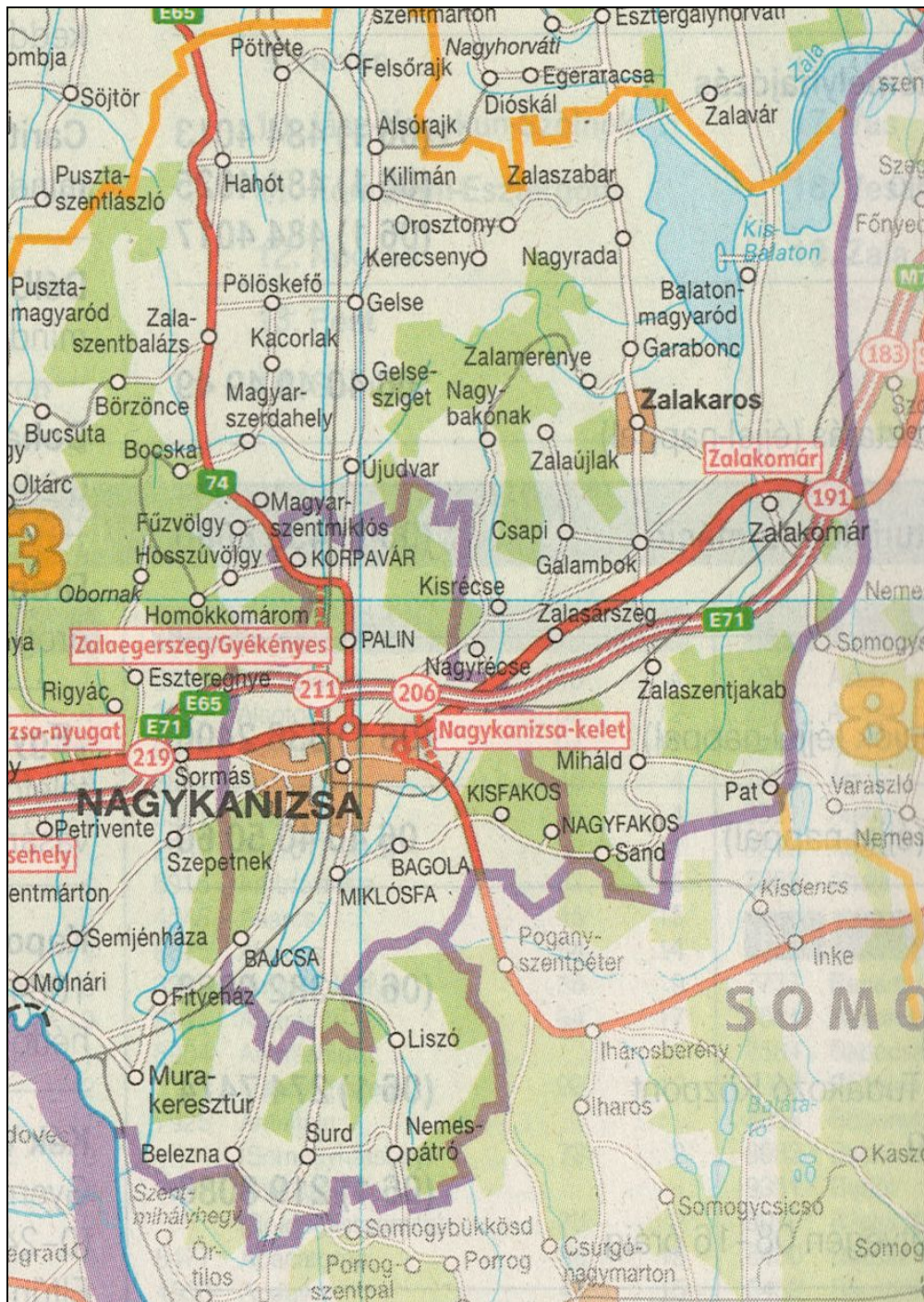
Ódor László
elnök

8. LEADER Intézkedési Terv egyeztetés (IH) 2013. május

5. 4. melléklet
Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület akcióterülete

Főbb közúti közlekedési útvonalak az akcióterületen

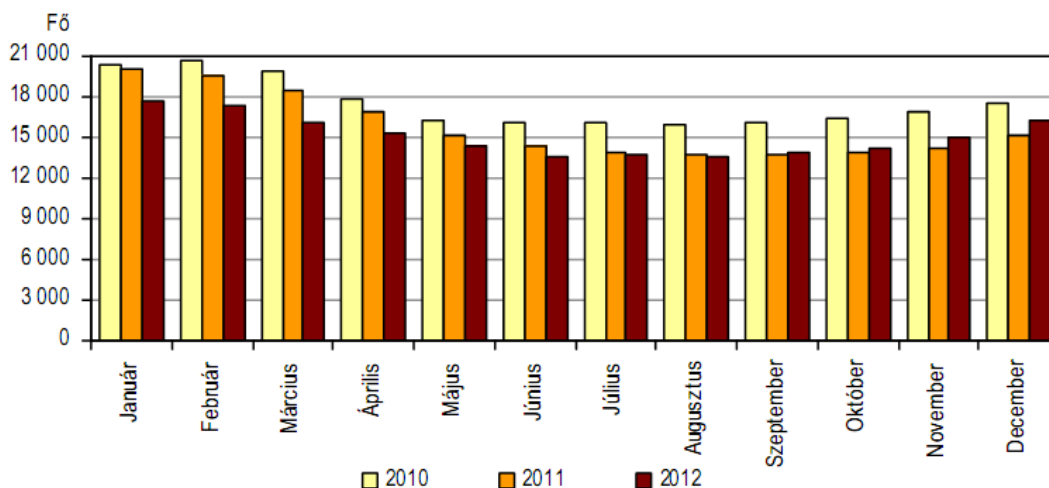
[illegible]

5.5 Táblázatok

Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület akcióterületének fontosabb statisztikai mutatói

Adatok KSH adatai alapján és térségi adatbázisokból származnak.

Az álláskeresők számának alakulása Zala megyében

2. tábla

A munkanélküliség főbb jellemzői kirendeltségenként, 2012. december

Kirendeltség	Nyilvántartott álláskeresők száma			Pályakezdő álláskereső, fő	Álláskeresők aránya ^{a)}		
	fő	2011. decemberi	2012. novemberi		százalék	változás	
						2011. decemberhez	2012. novemberhez
		százalékában				viszonyítva, százalékpont	
Zalaegerszeg	5 383	121,2	112,9	546	11,2	2,2	1,3
Nagykanizsa	5 364	104,7	103,3	520	14,5	1,1	0,5
Keszthely	2 322	103,6	105,4	251	11,4	0,7	0,6
Lenti	902	105,1	113,3	64	9,1	0,7	1,1
Letenye	1 196	85,9	105,5	144	15,7	-2,1	0,8
Zalaszentgrót	1 141	101,3	116,3	125	15,0	0,6	2,1
Összesen	16 308	107,4	108,2	1 650	12,5	1,2	1,0

a) Nyilvántartott álláskeresők a gazdaságilag aktív népességhez viszonyítva.

Adatok a KSH Statisztikai tájékoztató 2012/4 Zala megye dokumentumból származnak.

Főbb munkanélküliségi adatok Zala megyében
(az adott év átlagos havi adatai)

Megnevezés	Év	Keszt-hely	Lenti	Nagy-kanizsa	Zala-egerszeg	Zala-szentgrót	Lete-nye	Zala megye
Nyilvántartott álláskereső	2010.	2331	1167	5601	5641	1314	1459	17513
	2011.	2247	899	5196	4810	1233	1387	15772
	2012.	2175	796	5256	4753	924	1196	15100
Ebből: pályakezdő	2010.	160	50	365	463	90	87	1215
	2011.	170	40	339	352	105	97	1103
	2012.	206	53	438	428	89	128	1342
nő	2010.	1145	553	2790	2585	544	639	8256
	2011.	1115	423	2646	2271	503	631	7589
	2012.	1075	406	2696	2304	443	582	7506
25 éves és fiatalabb	2010.	406	148	866	890	207	243	2760
	2011.	334	116	798	687	197	237	2369
	2012.	329	112	892	783	175	251	2542
50 év feletti	2010.	619	300	1525	1433	346	357	4580
	2011.	601	222	1460	1323	328	356	4290
	2012.	592	208	1401	1232	221	293	3947
rends.szoc.seg.-ben és foglalkoztatást hely. tám.-ban rész.	2010.	431	374	1478	1099	414	514	4310
	2011.	469	284	1357	1095	411	456	4072
	2012.	601	307	1705	1048	252	364	4277
tartósan nyilv.tart.	2010.	553	330	1879	1511	392	565	5230
	2011.	537	191	1533	1266	350	440	4317
	2012.	493	139	1500	951	186	326	3595
megoszlás, %								
pályakezdő	2010.	6,9	4,3	6,5	8,2	6,8	6,0	6,9
	2011.	7,6	4,4	6,5	7,3	8,5	7,0	7,0
	2012.	9,5	6,7	8,3	9,0	9,6	10,7	8,9
nő	2010.	49,1	47,4	49,8	45,8	41,4	43,8	47,1
	2011.	49,6	47,1	50,9	47,2	40,8	45,5	48,1
	2012.	49,4	51,0	51,3	48,5	47,9	48,7	49,7
25 éves és fiatalabb	2010.	17,4	12,7	15,5	15,8	15,8	16,7	15,8
	2011.	14,9	12,9	15,4	14,3	16,0	17,1	15,0
	2012.	15,1	14,1	17,0	16,5	18,9	21,0	16,8
50 év feletti	2010.	26,6	25,7	27,2	25,4	26,3	24,5	26,2
	2011.	26,7	24,7	28,1	27,5	26,6	25,7	27,2
	2012.	27,2	26,1	26,7	25,9	23,9	24,5	26,1
rends.szoc.seg.-ben és foglalkoztatást hely. tám.-ban rész.	2010.	18,5	32,0	26,4	19,5	31,5	35,2	24,6
	2011.	20,9	31,6	26,1	22,8	33,3	32,9	25,8
	2012.	27,6	38,6	32,4	22,0	27,3	30,4	28,3
tartósan nyilv.tart.	2010.	23,7	28,3	33,5	26,8	29,8	38,7	29,9
	2011.	23,9	21,2	29,5	26,3	28,4	31,7	27,4
	2012.	22,7	17,5	28,5	20,0	20,1	27,3	23,8
Nyilvántartott álláskereső	2010.	10,9	11,3	14,5	11,2	16,7	18,6	12,9

aránya (a gazdaságilag aktív népességhez), %	2011.	10,7	8,8	13,6	9,7	15,8	17,8	11,7
	2012.	10,7	8,0	14,2	9,9	12,2	15,7	11,6
Tárgyhónapban bejelentett álláshelyek átl. száma	2010.	296	79	514	918	98	55	1960
	2011.	226	107	554	921	91	84	1983
	2012.	181	79	458	403	97	79	1297

Adatok a Vas Megyei Kormányhivatal statisztikájából származnak (www.nyugatrmk.hu) (Sárga háttér
HVS-ben érintett terület)

5.6 A térségre vonatkozó egyéb stratégiák listája

Regionális dokumentumok:

Nyugat-dunántúli Operatív Program (2008)

1. prioritás: Regionális gazdaságfejlesztés
2. prioritás: Turizmusfejlesztés – Pannon örökség megújítása
3. -
4. prioritás: Környezetvédelmi és közlekedési infrastruktúra
5. prioritás: Helyi és térségi közszolgáltatások fejlesztése (2008)

Nyugat-dunántúli Régió, Regionális helyzetelemzés. „Partnerség 2007-13 konzorcium” (2006)

Nyugat-dunántúli Régió, Konceptió célrendszere. „Partnerség 2007-13 konzorcium” (2006)

Megyei dokumentumok:

Zala Megye Területrendezési Terve módosítása 2010

„ZALA MEGYE IFJÚSÁGÁÉRT” – Zala megyei ifjúsági cselekvési terv 2007.

Zala Megyei Területfejlesztési Konceptió (Javaslattevő fázis) 2013. február

Térségi dokumentumok

A Zalakarosi kistérség területfejlesztési koncepciója 2009-2019.

Nagykanizsai Kistérség Többcélú Társulása Komplex területfejlesztési koncepció 2005
Erdészeti program

Megújuló energiák hasznosítása (megvalósíthatósági tanulmány)

Kerékpáros fejlesztési koncepció (megvalósíthatósági tanulmány)

Környezetvédelmi Program

Nagykanizsai Kistérség Közoktatási Intézkedési Terve 2008-2013

Vállalkozásfejlesztési törekvések az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület területén (2010)

5.7 Fenntarthatósági alapelvek

A HVS általános értékei

Helyi fenntarthatóság: Hozzájárul a helyi fenntarthatósághoz azáltal, hogy nemzeti kincsként kezeli az ország egyedülálló mezőgazdasági és természeti adottságait, továbbá segíti a térség termék és nyersanyag, energia behozatal kiváltását;

Globális fenntarthatóság: Hozzájárul a globális fenntarthatósághoz, különösen az éghajlatváltozás megelőzése, a biológiai sokféleség megőrzése, valamint a vízkészletek és a talaj megóvása terén;

Ökoszociális vidékfejlesztés: Elősegíti a földhasználat strukturális problémáinak megoldását és a környezetkímélő, természet-megőrző mezőgazdasági szerkezetváltást;

Vonzó vidéki világ: Elősegíti a vidéki életmód javítását, a vidék megtartó- és vonzerejét, a vidék Magyarország megismertetését;

Értékkörző, diverzifikált gazdálkodás: Elősegíti a vidéki életmód, kultúra és hagyományok sokféleségének megőrzését, biztosítja a kulturális örökség részét képező építészeti, régészeti, néprajzi, településszerkezeti és táji értékek fennmaradását, óvja a vidék biológiai sokféleségét és relatíve jó környezetállapotát;

Gondosság és önzetlenség: Biztosítja a „jó gazda gondossága” elvének az érvényesülését, de nem sérti más közösségek (pl. az érintett területekkel szomszédos térségek) értékeit és érdekeit, nem vezet a területi különbségek növekedéséhez;

Etikus működés: Elősegíti az egészséges termékek előállítását, állatjóléti tevékenységet és az etikus termelés és kereskedelem kereteinek kialakulását;

Tudatos élelmiszertermelés és fogyasztás: Elősegíti az élelmiszer termékekkel kapcsolatos fogyasztói magatartás javítását és a fenntartható fogyasztási szokások elterjesztését.

A HVS-ben megjelenő környezeti szempontok

Természetmegőrző vidékfejlesztés: Támogatja a természeti értékek, a biológiai sokféleség, a genetikai állomány és a természetes térszerkezet megőrzését;

Ökológikus vidékfejlesztés: A gazdálkodási tevékenységek, valamint a föld- és tájhasználat során az erőforrás-igény és környezethasználat figyelembe veszi a környezet korlátozott eltartóképességét és a helyi természeti adottságokat;

Szennyezés megelőzés, minimalizálás: Törekszik a szennyezések és a hulladékok kibocsátásának megelőzésére, illetve ahol ez nem lehetséges, a kibocsátások minimalizálására (a helyi környezetet csak az eltartó-képességig terheli);

Tovagyűrűző negatív hatások minimalizálása: Mérsékeli a mezőgazdaság okozta kedvezőtlen környezeti hatásokat; különösen nem erősíti az elsivatagosodás, az éghajlatváltozás, a szélsőséges vízjárás, a talajpusztulás kedvezőtlen környezeti hatásait, továbbá nem vezet a különböző környezeti rendszerek közötti szennyezés-átterhelésekhez;

Dematerializáció: A felhasznált ipari nyersanyagok (pl. műtrágya, növényvédő szer, agrotechnika) és energiahordozók mennyiségét, a szállítási és raktározási igényeket minimalizálja;

Takarékosság a kimerülő készletekkel: A meg nem újuló természeti erőforrások és lételelemek igénybevitelét minimálisra szorítja;

Értékvédő gazdálkodás a megújuló erőforrásokkal: A feltételeken megújuló természeti erőforrások és környezeti elemek készleteit, állapotát és önszabályozó képességét fenntartja és ezeket csak megújuló képességük mértéke és üteme figyelembevételével veszi igénybe;

Ágazati integráció: Elősegíti a fenntartható közlekedéspolitika, fenntartható energiapolitika, az ökológiai szemléletű tájgazdálkodás érvényre juttatását.

A HVS-ben megjelenő gazdasági szempontok

Prosperáló vidéki gazdaság: Elősegíti a magas hozzáadott értéket előállító gazdálkodást, a mezőgazdasági ágazat tőkehiányának mérséklését, a gazdálkodás stabilitását és kiszámíthatóságát;

Integrált termékpolitika: Elősegíti az integrált termékpolitika érvényesülését azáltal, hogy a termelői és fogyasztói mintázatok átalakításának iránya az anyag és energia intenzív termékek és szolgáltatások körétől, az anyag és energia szegény, inkább tudás és kultúra alapú termelés és fogyasztás irányába mutat;

Decentralizált vidékfejlesztés: Nem vezet a mezőgazdasági vállalkozások indokolatlan koncentrációjához, és elősegíti a vállalkozások sokszínűségét, verseny-egyenlőségét ;

„Termelj helyben, fogyassz helyben”: Elősegíti a helyi piacra jutást, a közösségi önellátást, támogatja a helyi élelmiszer-termelést és forgalmazást;

„Dolgozz helyben”: Elősegíti a helyben foglalkoztatást, a helyi kisvállalkozások fejlődését, a családi, kisközösségi gazdálkodási formák elterjesztését, támogatja a falusi életmód, a hagyományokon alapuló megélhetési formák térnyerését;

Minőségi termékek, innováció: Elősegíti a mezőgazdaságban az innovációt, az innovatív gazdálkodási technikák elterjesztését és a minőségi agrártermelést;

Diverzifikált vidéki termék kínálat: Elősegíti a sajátos értékesítésű, egyedi minőségű termékek (pl. hungarikum) előállítását;

Térségen belüli termelési együttműködések: Erősíti a térségen, településen belüli termék feldolgozási láncolat kialakítását, a termelők, gyártók egymásközi kereskedelmi kapcsolatainak javítását.

A HVS-ben megjelenő társadalmi szempontok, kritériumok

Helyi ökoszociális érdekelttség és társadalmi felelősségvállalás: Elősegíti, hogy az erőforrások használata felelősségtudatos körülmények között történjen, és a helyi közösségek érdekeit szolgálja.

Társadalmi méltányosság: Hozzájárul a vidéken élők megélhetésének javításához, a szegénység leküzdéséhez, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok felzárkózásához;

Tudásalapú vidékfejlesztés: Elősegíti a hozzáférést az információhoz és a tudáshoz, segíti a gazdálkodást támogató helyi szellemi kapacitások, szolgáltatások kiépítését;

Társadalmi kohézió: Segít, hogy a vidéki közösségek kitalálják saját jövőképüket, identitásukat, továbbá támogatja a térségek, települések társadalmi probléma importjának kikerülését (pl. városról kiköltözők vidéki szegregációja);

Szolidaritás, területi kohézió: Elősegíti az élelmiszertermelő és fogyasztó egymásra utaltságának felismerését, valamint a gazdaközösségek és a helyi társadalom kapcsolatának javítását;

Nemzedékek közötti igazságosság és társadalmi esélyegyenlőség: Az erőforrások értékvédő, takarékos, hosszú távú szempontokat szem előtt tartó gazdálkodását valósítja meg oly módon, hogy a nők, gyermekek, idősek, fogyatékkal élők esélyegyenlősége is biztosított;

Társadalmi részvétel: Segíti a gazdátársadalom és az érintett helyi közösségek, civil és szakmai szervezetek részvételét a vidékfejlesztési döntésekben, támogatja a vidéki civil társadalom önszerveződését és fejlődését;

5.8 HVS megvalósításba bevonható partnerszervezetek

sorsz.	Szervezet	Cím	elérhetőség - email	elérhetőség telefon	kapcsolattartó
1.	Nagykanizsai Kistérség Többcélú Társulása	8800 Nagykanizsa, Bajza u. 2.	kanizsaterseg@chello.hu	93/516-540	
2.	Zalakarosi Kistérség Többcélú Társulása	Zalakaros Gyógyfürdő tér 1.	kisterseg@zalakaros.hu	30/695-0137	Surdi Krisztina
3.	Zala Megyei Kormányhivatal, Munkaügyi Központja Nagykanizsai Kirendeltség és Szolgáltató Központ	8800 Nagykanizsa Fő út 24.	poloskeij@lab.hu	93/312-125, 30/3300-686	
4.	Nagykanizsa és Környéke Foglalkoztatási, Szociális és Közművelődési Nonprofit Kft.	8800 Nagykanizsa, Király u. 47.	dzmentor@t-online.hu	93/516-796	Horvátné Bagó Mónika
5.	Pannon Egyetem - Nagykanizsai Kampusza	8800 Nagykanizsa, Zrínyi u. 18.	fehervolgyi.beata@uni-pen.hu	93/502-900	Fehérvölgyi Beáta
4.	NYDRFÜ Nagykanizsa	8800 Nagykanizsa, Zrínyi u. 18.	titkarsag@westpa.hu	93/314-431	Nyeste Péter
5.	Zala Megyei Kereskedelmi és Iparkamara	8800 Nagykanizsa, Zrínyi u. 21.	zmik@chello.hu	93/536-200, 30/425-2828	Horváth Irén
6.	Zala Megyei Vállalkozásfejlesztési Alapítvány	8800 Nagykanizsa, Zrínyi u. 21.	nkzmva@zalasam.hu ; nagykanizsa@zmva.hu	93/312-605	Kerekes Gábor
7.	Dél-Zalai Civil Fórum Egyesület	8800 Nagykanizsa, Deák tér 5.	dzcf@levele.hu	20/9313055	Budavölgyi Kálmán
8.	Zalakarosi Turisztikai Egyesület	8749 Zalakaros Gyógyfürdő tér 1.	zalakaros@tourinform.hu	30/3355949	Szécsényi Szabolcs
9.	Tourismusregionalverband Oststeiermark	A-8263 Grosswilfersdorf, Radersdorf 75	e.pataki@oststeiermark.com	T: 00 43 3385 21090, F: 2109025	Pataki Éva
10	LAG Oststeirisches Thermenland Lafnitztal	8292 Neudau, Nr. 223 Land Österreich	adler- neubauer@regionalmanagement.at www.regionalmanagement.at	Tel: 03172/30 930 0 Mobil: 0676/784 00 87	OSR Raimund Pickl Obmann(Elnök) Mag. Daniela Adler- Neubauer, PMBA

6. melléklet

6.1. LEADER Intézkedési Terv

Intézkedések a INNOVATÍV DÉL-ZALA LEADER Helyi Akciócsoport Helyi Vidékfejlesztési Stratégiájának keretében

1. számú intézkedés

1.1. HVS intézkedés megnevezése:	<i>„Szívesen látjuk” - a térség turisztikai attrakcióinak, rendezvényhelyszíneinek kialakítása, fejlesztése</i>
----------------------------------	---

1.2. Kapcsolódó HVS célkitűzés:	<i>„Csalogató Térség” - A térség természeti és épített környezetének megóvása, fenntartható fejlesztése a lakosság és az ide látogató turisták érdekében</i>
---------------------------------	--

1.3. HVS intézkedés leírása:	Támogatás célja vállalkozásfejlesztés a térség jövedelemtermelő helyzetének javítása érdekében; szolgáltatásfejlesztés, turisztikai látványosságok körének szélesítése. Közvetlen cél: 1. Természetbe illeszkedő, aktív pihenést biztosító témaparkok, kalandparkok kialakítása, fejlesztése. 2. Turisztikai attrakciók, térségi rendezvények megvalósítási helyszíneinek kialakítása, felújítása, bővítése, korszerűsítése. 3. 1 db (min. 4 órás) turisztikai, közösségi rendezvény lebonyolítása. (Az 1. vagy 2. tevékenységhez kötelező társítani a 3. tevékenységet.) Támogatás vehető igénybe aktív pihenést biztosító vagy turisztikai rendezvények befogadására alkalmas szabadtéri vagy zárt (csak indokolt esetben) helyszínek kialakítására. Támogatható olyan turisztikai attrakció infrastrukturális kialakítása, fejlesztése, amely biztosítja egy időben 40-150 fő együttes szórakoztatását. Támogatható a kötelezően előírt rendezvény szervezésének költsége. Fogalommagyarázat: Turisztikai attrakció: kifejezetten szabadidő-eltöltési vagy turisztikai fogyasztási céllal létrehozott létesítmények. Tematikus park/témapark: olyan rekreációs és szórakoztatási céllal működtetett park, amely egy vagy több témán alapuló turisztikai attrakciók széles körét kínálja minden korosztály számára, ide értve az étkezési és a vásárlási lehetőségeket is, rendszerint belépődíj ellenében. Kalandpark: a szórakoztató parkok modernebb, technológiailag fejlettebb, illetve dinamikusabb, izgalmasabb attrakciókat kínáló típusa, mely elsősorban a látogató aktív részvételére épít.
------------------------------	---

1.4. Támogatási kritériumok:
15 000 000 Ft felett elnyert támogatás esetén az ügyfélnek vállalnia kell a beruházást követő 2 gazdasági évben, hogy a kérelem benyújtását megelőző naptári év átlag létszámához képest a foglalkoztatottak számát legalább 1 fővel növeli. (átlagos statisztikai létszám növekszik 1 fővel)

Kis- és középvállalkozások nem támogathatóak
Eszközbeszerzés és marketing tevékenység önállóan nem támogatható. Marketing tevékenységre maximum 750.000 Ft támogatás vehető igénybe.
Működő vállalkozás ügyfél vonatkozásában a Vhr.7. § (1) bekezdés c) pontja szerinti nehéz helyzetben lévőségre vonatkozó szabályokat alkalmazni kell.
Az ügyfélnek vállalnia kell az üzemeltetési kötelezettség időtartama alatt évente min. 2 rendezvény lebonyolítását; téma-, kalandpark esetén évi min. 5 hónapi nyitva tartás biztosítását (május-szeptember).
A támogatás célja pontban felsorolt tevékenységek közül a 3. tevékenység önállóan nem támogatható, az 1. vagy 2. tevékenységhez kötelező társítani.
Elsődlegesen mezőgazdasági tevékenységhez kapcsolódó eszköz, gép, technológiai berendezés, illetve építési tevékenység nem támogatható. (Nem alakítható ki elsődlegesen mezőgazdasági célokat szolgáló gazdasági épület, nem vásárolható kizárólag mezőgazdasági célra használható gépi berendezés.)
Az intézkedés keretében szálláshely kialakítása nem támogatható.
A Helyi Bíráló Bizottság csak a fejlesztési cél elérése szempontjából egyértelműen indokolt, költséghatékony, a gazdasági-, társadalmi- és környezeti fenntarthatóság elveinek megfelelő kiadási tételekkel bíró projektjavaslatot részesítheti támogatásban.

1.5. Az intézkedés típus szerinti besorolása:
☒ Vállalkozásfejlesztés ☐ Közösségi célú fejlesztés

1.6. Igénybe vehető támogatás minimális és maximális összege:	
Minimum támogatási összeg:	1 000 000 Ft
Maximum támogatási összeg:	50 000 000 Ft

1.7. Ügyfélkör:
magánszemély
működő vagy induló mikrovállalkozás

1.8. Támogatható települések köre:
Alsórajk, Balatonmagyaród, Belezna, Bocska, Börzönce, Csapi, Eszteregnye, Fityeház, Fűzvölgy, Galambok, Garabonc, Gelse, Gelsesziget, Hahót, Homokkomárom, Hosszúvölgy, Kacorlak, Kerecseny, Kilimán, Kistréce, Liszóc, Magyarszentmiklós, Magyarszerdahely, Miháld, Murakeresztúr, Nagybakonak, Nagyrada, Nagyréce, Nemespátró, Orosztony, Pat, Pölöskefő, Rigyác, Sand, Dormás, Surd, Szepetnek, Újudvar, Zalakaros, Zalakomár, Zalamerenye, Zalasárszeg, Zalasabar, Zalaszentbalázs, Zalaszentjakab, Zalaújlak

1.9. Projekt adatlaphoz csatolandó dokumentumok:
A nettó 5 000 000 Ft-ot meghaladó építési beruházások esetén az ügyfél nevére szóló – a tervezői névjegyzékben szereplő tervező ellenjegyzésével ellátott – építési tervdokumentáció másolata, ami a tervezett építmény jellegétől függően tartalmazza a helyszínrajzot, alaprajzokat, homlokzatokat, metszeteket és részletrajzokat, azok méretarányos adatait, műszaki leírást.
A költségvetést alátámasztó árajánlatok (egyszerű másolat).
Nyilatkozat az üzemeltetési kötelezettség időtartama alatt évente min. 2 rendezvény lebonyolításáról, illetve ; téma-, kalandpark esetén évi min. 5 hónapi nyitva tartás biztosításáról (május- szeptember). (eredeti)

2. számú intézkedés

2.1. HVS intézkedés megnevezése:	„Csalogató Térség” Turisztikai jellegű közösségi fejlesztések
2.2. Kapcsolódó HVS célkitűzés:	„Csalogató Térség” - A térség természeti és épített környezetének megóvása, fenntartható fejlesztése a lakosság és az idelátogató turisták érdekében
2.3. HVS intézkedés leírása:	1. Cél: települési vagy mikrotérségi közösségek részére szabadtéri rendezvényhelyszínek kialakítása, felújítása, bővítése, korszerűsítése; a helyszínekhez kapcsolódó szolgáltatások fejlesztése, rendezvények bonyolítása, ezekhez kapcsolódó eszközbeszerzés. Támogatás vehető igénybe aktív pihenést biztosító vagy turisztikai jellegű rendezvények befogadására alkalmas szabadtéri helyszínek kialakítására. Támogatható olyan turisztikai attrakciók infrastrukturális kialakítása vagy fejlesztése, amelyek biztosítják egy időben 40-150 fő együttes szórakoztatását. Az építési beruházáshoz kötelező kapcsolni legalább 1 közösségi rendezvény megvalósítását. 2. Családbarát és kerékpáros turisztikai szolgáltatások fejlesztése érdekében építés, eszközbeszerzés; térségi szintű, internet alapú, idegenvezetési rendszer kiépítése. Fogalom: Családbarát szolgáltatás: olyan szolgáltatás, amely legalább 2 generáció (gyerek-szülő) számára biztosít tartalmas kikapcsolódást. Biztosítja a gyerek és szülő egyidejű, aktív pihenését azonos vagy különböző, de térben közeli tevékenységeken keresztül. A családbarát turisztikai szolgáltatás lokálisan, útvonalakra bontva tartalmazza mindazon szolgáltatások összességét, amelyet élményszerzés, vagy aktív pihenés érdekében személyenként, vagy kiscsoportban igénybe vehetnek az érdeklődők.
2.4. Támogatási kritériumok:	
Nem vehető igénybe támogatás olyan helyrajzi számra, amelyre támogatást kapott a 2011-ben meghirdetett 1 022 953 LEADER célterületen.	
Nem vehető igénybe támogatás arra a fejlesztésre, amely olyan Integrált Községi és Szolgáltató Tér (a továbbiakban: IKSZT) címmel rendelkező épületen és azon helyrajzi számú ingatlanon valósul meg, ahol a beruházási támogatásban részesült IKSZT címmel rendelkező épület elhelyezkedik.	
Az 1. tevékenységhez kötelező 1 rendezvény szervezése. Rendezvényre legfeljebb 1 000 000 Ft támogatás igényelhető. Rendezvény időtartama legalább 4 óra. Községi rendezvényen elvárt résztvevői létszám 50 fő.	
Eszközbeszerzés és marketing tevékenység önállóan nem támogatható. Marketing tevékenységre maximum 750.000 Ft támogatás vehető igénybe.	
Tájékoztatási vagy idegenvezetési rendszert csak térségi szinten (46 település) lehet kiépíteni.	
A Helyi Bíráló Bizottság csak a fejlesztési cél elérése szempontjából egyértelműen indokolt, költséghatékony, a gazdasági-, társadalmi- és környezeti fenntarthatóság elveinek megfelelő kiadási tételekkel bíró projektjavaslatot részesítheti támogatásban.	
2.5. Az intézkedés típus szerinti besorolása:	
☐ Vállalkozásfejlesztés	

x ☐ Közösségi célú fejlesztés
--

2.6. Igénybe vehető támogatás minimális és maximális összege:	
--	--

Minimum támogatási összeg:	1 000 000 Ft
Maximum támogatási összeg:	20 000 000 Ft

2.7. Ügyfélkör:

- önkormányzat
- egyház
- nonprofit szervezet

2.8. Támogatható települések köre:

Alsórajk, Balatonmagyaród, Belezna, Bocska, Börzönce, Csapi, Eszteregnye, Fityeház, Fűzvölgy, Galambok, Garabonc, Gelse, Gelsesziget, Hahót, Homokkomárom, Hosszúvölgy, Kacorlak, Kerecseny, Kilimán, Kistrécse, Liszó, Magyarszentmiklós, Magyarszerdahely, Miháld, Murakeresztúr, Nagybakónak, Nagyrada, Nagyrécse, Nemespátró, Orosztony, Pat, Pölöskefő, Rigyác, Sand, Dormás, Surd, Szepetnek, Újudvar, Zalakaros, Zalakomár, Zalamerenye, Zalasárszeg, Zalasabar, Zalaszentbalázs, Zalaszentjakab, Zalaújlak
--

2.9. Projekt adatlaphoz csatolandó dokumentumok:

Nettó 5 000 000 Ft-ot meghaladó építési beruházások esetén az ügyfél nevére szóló – a tervezői névjegyzékben szereplő tervező ellenjegyzésével ellátott – építési tervdokumentáció másolata, ami a tervezett építmény jellegétől függően tartalmazza a helyszínrajzot, alaprajzokat, homlokzatokat, metszeteket és részletrajzokat, azok méretarányos adatait, műszaki leírást.

A költségvetést alátámasztó árajánlatok (egyszerű másolat).

3. számú intézkedés

3.1. HVS intézkedés megnevezése:	Biztonságosabb, informáltabb térséget
3.2. Kapcsolódó HVS célkitűzés:	„Csalogató Térség” – A térség természeti és épített környezetének megóvása, fenntartható fejlesztése a lakosság és az idelátogató turisták érdekében
3.3. HVS intézkedés leírása:	Támogatás célja a településen vagy a mikrotérségben a közbiztonság növeléséhez, továbbá a településen belüli tájékoztatást, információáramlást szolgáló, új, innovatív eszközpark és infrastruktúra kiépítése, bővítése. Támogatás vehető igénybe a közbiztonság növelése érdekében végrehajtott ingatlanhoz kapcsolódó, telekhatáron belüli kisléptékű infrastruktúra-fejlesztésre, hangosbemondó rendszer kiépítésére, jelzőrendszerek, vagyonvédelmi rendszerek kiépítésére, bővítésére, polgárőrség hatékonyságát növelő eszközök beszerzésére, tájékoztató, népszerűsítő kiadványok készítésére, a településen, településeken belüli, információáramlást szolgáló statikus vagy elektronikus hirdetőtábla(k), képes vagy hangos híradó kiépítésére, a nyilvánosság biztosításával kapcsolatos tevékenységekre.
3.4. Támogatási kritériumok:	
Amennyiben az ügyfél vagyonvédelmi eszköz beszerzésére, rendszer kiépítésére igényel támogatást, úgy a pályázat benyújtásakor a pályázónak – nonprofit szervezet esetén – létesítő okiratában szerepelnie kell a település vagy térség közbiztonsági, vagyonvédelmi tevékenységének fejlesztésére irányuló célkitűzésnek. A szervezet létesítő okiratában szerepelnie kell a közrend és közlekedésbiztonság védelme, önkéntes tűzoltás, mentés, katasztrófa-elhárítás tevékenységek közül legalább 1 tevékenységnek.	
Amennyiben az ügyfél vagyonvédelmi eszköz beszerzésére, rendszer kiépítésére igényel támogatást, legalább 2 együttműködési megállapodással kell rendelkeznie. Adatvédelmi szempontból javasolt az érintett települési önkormányzattal vagy az illetékes rendőri szervvel megállapodást kötni.	
Az ügyfélnek vállalnia kell, hogy a projekt LEADER támogatással való megvalósulása esetén legalább 1 alkalommal közbiztonságot vagy közösségi médiát népszerűsítő programot szervez az üzemeltetési időszak alatt.	
Nem vehető igénybe támogatás arra a fejlesztésre, amely olyan Integrált Községi és Szolgáltató Tér (a továbbiakban: IKSZT) címmel rendelkező épületen és azon helyrajzi számú ingatlanon valósul meg, ahol a beruházási támogatásban részesült IKSZT címmel rendelkező épület elhelyezkedik.	
Egy településre új fejlesztés esetén maximum 3 000 000 Ft, bővítés esetén maximum 1 500 000 Ft támogatás vehető igénybe. Együttműködés keretében (több települést érintő) megvalósuló fejlesztés esetén településenként új fejlesztés esetén maximum 3 000 000 Ft, bővítés esetén maximum 1 500 000 Ft támogatás vehető igénybe.	
A Helyi Bíráló Bizottság csak a fejlesztési cél elérése szempontjából egyértelműen indokolt, költséghatékony, a gazdasági-, társadalmi- és környezeti fenntarthatóság elveinek megfelelő kiadási tételekkel bíró projektjavaslatot részesítheti támogatásban.	
3.5. Az intézkedés típus szerinti besorolása:	
☐ Vállalkozásfejlesztés ☒ Községi célú fejlesztés	
3.6. Igénybe vehető támogatás minimális és maximális összege:	
Minimum támogatási összeg:	500 000 Ft

Maximum támogatási összeg:	18 000 000Ft
----------------------------	--------------

3.7. Ügyfélkör:
- nonprofit szervezetek
- önkormányzat

3.8. Támogatható települések köre:
Alsórajk, Balatonmagyaród, Belezna, Bocska, Börzönce, Csapi, Eszteregnye, Fityeház, Fűzvölgy, Galambok, Garabonc, Gelse, Gelsesziget, Hahót, Homokkomárom, Hosszúvölgy, Kacorlak, Kerecseny, Kilimán, Kistrécse, Liszó, Magyarszentmiklós, Magyarszerdahely, Miháld, Murakeresztúr, Nagybakónak, Nagyrada, Nagyrécse, Nemespátró, Orosztony, Pat, Pölöskefő, Rigyác, Sand, Dormás, Surd, Szepetnek, Újudvar, Zalakaros, Zalakomár, Zalamerenye, Zalasárszeg, Zalasabar, Zalaszentbalázs, Zalaszentjakab, Zalaújlak

3.9. Projekt adatlaphoz csatolandó dokumentumok:
Nonprofit szervezet esetén a szervezet létesítő okirata (egyszerű másolat)
Együttműködési megállapodás közbiztonsági fejlesztés, vagy több települést érintő fejlesztés esetén (eredeti)
A költségvetést alátámasztó árajánlatok (egyszerű másolat).

4. Számú intézkedés

4.1. HVS intézkedés megnevezése:	<i>Helyi közösség fejlődése érdekében közösségi terek kialakítása, közösségi programok, közösségi ismeretszerzés bővítése</i>
---	---

4.2. Kapcsolódó HVS célkitűzés:	<i>„Élhető Térség” - A helyi közösségek, közösségi kezdeményezések erősítése</i>
--	--

4.3. HVS intézkedés leírása:	Hosszútávú cél a térség kis közösségeinek hatékony fejlesztése, a helyi közösségi terek számának növelése, a közösségi ismeretszerzés lehetőségeinek bővítése, közösség összetartó erejének növelése programokon, programsorozatokon keresztül. Közvetlen cél: Települési vagy mikrotérségi közösségeket befogadó terek fejlesztése. A helyszínekhez kapcsolódó szolgáltatások fejlesztése, a lakosság közösségi életének és ismereteinek emelése érdekében általános vagy tematikus vagy meghatározott célcsoportra irányuló programok szervezése és bonyolítása. Ezen belül: 1. Települési vagy mikrotérségi szintű, zárt, közösségi terek fejlesztése: kulturális, hagyományápoló, sport, informális oktatási vagy közösségfejlesztési helyszín kialakítása, fejlesztése. 2. A működéshez kapcsolódó eszközök beszerzése. 3. Kulturális és sport (nem versenyszerű) rendezvények támogatása települési vagy mikrotérségi szinten, vagy közösségépítő, tematikus táborok szervezése, vagy környezettudatosságot, energiatakarékosságot népszerűsítő rendezvények szervezése a lakosság körében települési vagy mikrotérségi szinten. 4. Tanfolyamok, hagyományápoló és közösségépítő, társadalmi felelősségvállalást erősítő képzések szervezése önkormányzatok, civil szervezetek, vállalkozások vagy magánszemélyek számára. 5. Olyan kiadványok, információs anyagok összeállítása és készítése, amely hatékonyan segíti elő a település vagy mikrotérség helytörténeti, helyismereti tudásanyagának népszerűsítését, eredményesen hozzájárul adott település vagy mikrotérség települési marketingjének fejlődéséhez, hosszútávon biztosítja a helyi tudás, hagyománykincs továbbadását (papíralapú vagy digitális formában). Az 1. vagy 2. tevékenységhez kötelező társítani a 3. vagy 4. vagy 5. tevékenységek legalább valamelyikét. A 3. és 4. tevékenység önállóan nem támogatható. Az 5. tevékenység önállóan abban az esetben támogatható, ha együttműködés keretében jön létre.
-------------------------------------	---

4.4. Támogatási kritériumok:
Nem vehető igénybe támogatás arra a fejlesztésre, amely olyan Integrált Községi és Szolgáltató Tér (a továbbiakban: IKSZT) címmel rendelkező épületen és azon helyrajzi számú ingatlanon valósul meg, ahol a beruházási támogatásban részesült IKSZT címmel rendelkező épület elhelyezkedik.
Nem vehető igénybe támogatás olyan helyrajzi számra, amely támogatást kapott a 2011-ben meghirdetett 1 022 953 LEADER célterületen.
Csak olyan eszközök beszerzése engedélyezett, amely eszköznek a közösségi felhasználása adott rendezvény, képzés megvalósítása után is biztosított, az ügyfél tartósan közösségi célokra tudja

használni.
A Helyi Bíráló Bizottság csak a fejlesztési cél elérése szempontjából egyértelműen indokolt, költséghatékony, a gazdasági-, társadalmi- és környezeti fenntarthatóság elveinek megfelelő kiadási tételekkel bíró projektjavaslatot részesítheti támogatásban.
Rendezvény esetén településenként legfeljebb 1 000 000 Ft támogatás igényelhető. Rendezvény időtartama legalább 4 óra. Rendezvényen csak Zala megyei előadóművészek díjazása támogatható. Községi rendezvényen elvárt résztvevői létszám min. 50 fő.
Tábor megvalósítása esetén legalább 5 naposnak kell lennie. A táborban legalább 15 főnek (+ vezetők) kell egy időben részt vennie. Tábor résztvevője csak az Innovatív Dél-Zala HACS tervezési területén állandó vagy ideiglenes lakcímmel rendelkező személy lehet. A támogatás célja rész 3. pontjában szereplő tábor maximum 2 500 000 Ft-tal támogatható.

4.5. Az intézkedés típus szerinti besorolása:
x Vállalkozásfejlesztés
x Községi célú fejlesztés

4.6. Igénybe vehető támogatás minimális és maximális összege:	
Minimum támogatási összeg:	500 000 Ft
Maximum támogatási összeg:	20 000 000Ft

4.7. Ügyfélkör:
- önkormányzat
- egyház
- nonprofit szervezet
- működő mikrovállalkozás

4.8.Támogatható települések köre:
Alsórajk, Balatonmagyaród, Belezna, Bocska, Börzönce, Csapi, Eszteregnye, Fityeház, Fűzvölgy, Galambok, Garabonc, Gelse, Gelsesziget, Hahót, Homokkomárom, Hosszúvölgy, Kacorlak, Kerecseny, Kilimán, Kistrécse, Liszó, Magyarszentmiklós, Magyarszerdahely, Miháld, Murakeresztúr, Nagybakónak, Nagyrada, Nagyrécse, Nemespátró, Orosztony, Pat, Pölöskefő, Rigyác, Sand, Sormás, Surd, Szepetnek, Újudvar, Zalakaros, Zalakomár, Zalamerenye, Zalasárszeg, Zalasabar, Zalaszentbalázs, Zalaszentjakab, Zalaújlak

4.9. Projekt adatlaphoz csatolandó dokumentumok:
Nettó 5 000 000 Ft-ot meghaladó építési beruházások esetén az ügyfél nevére szóló – a tervezői névjegyzékben szereplő tervező ellenjegyzésével ellátott – építési tervdokumentáció másolata, ami a tervezett építmény jellegétől függően tartalmazza a helyszínrajzot, alaprajzokat, homlokzatokat, metszeteket és részletrajzokat, azok méretarányos adatait, műszaki leírást.
A költségvetést alátámasztó árajánlatok (egyszerű másolat).
Együttműködési megállapodás több települést érintő fejlesztés esetén (eredeti)
Tervezett kiadvány/információs anyag esetén annak tartalmi és formai ismertetése (eredeti)

5. számú intézkedés

5.1. HVS intézkedés megnevezése:	<i>Helyi termékre épülő bemutató helyek, látványműhelyek kialakítása</i>
---	--

5.2. Kapcsolódó HVS célkitűzés:	<i>„Míves Térség” – A térség gazdasági életének fejlesztése a helyi munkalehetőségek bővítése érdekében</i>
--	---

5.3. HVS intézkedés leírása:	Támogatás célja helyi induló vagy működő mikrovállalkozások, őstermelők, magánszemélyek támogatása a térség jövedelemtermelő helyzetének javítása érdekében. Közvetlen cél: a helyi termékre épülő bemutató helyek, látványműhelyek kialakításával egyszerre biztosítható a termelési tevékenység támogatása és a vevőkör bővítése, a vásárló helybevitel az eladóhoz. Támogatás vehető igénybe vállalkozások infrastrukturális adottságainak és termelői eszközeinek fejlesztésére és építésre. Támogatható a bemutathatóságot, a helyben vásárlás lehetőségét biztosító eszközpark kialakítása, fejlesztése. Támogatható a tevékenységhez kapcsolódó marketing tevékenység, a projekt nyilvánosságának biztosítása. Támogatható a helyi termékhez kapcsolódó szolgáltatások igénybevétele. Helyi termék: Az Innovatív Dél-Zala HACS tervezési területén előállított, ott megtermelt, hagyományos vagy a térségre jellemző technológiával, eljárással készült vagy feldolgozott termék. Helyi terméknek minősül továbbá az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület tervezési területén kézműves technológiával előállított termék, melynek alapanyaga nem feltétlenül a térségből származik (az alapanyag késztermékké feldolgozása a térségben történik).
-------------------------------------	---

5.4 Támogatási kritériumok:
Az ügyfélnek vállalnia kell, hogy a projekt LEADER támogatással való megvalósulása esetén az utolsó kifizetési kérelem benyújtásáig legalább 1 alkalommal részt vesz a HACS által szervezett helyi termékkel kapcsolatos rendezvényen.
Az ügyfélnek igazolnia kell legalább 2, az Innovatív Dél-Zala HACS tervezési területén működő vállalkozással vagy őstermelővel vagy nonprofit szervezettel az együttműködést vagy ennek az együttműködésnek a kiépítési szándékát.
15 000 000 Ft felett elnyert támogatás esetén az ügyfélnek vállalnia kell a beruházást követő 2 gazdasági évben, hogy a kérelem benyújtását megelőző naptári év átlag létszámához képest a foglalkoztatottak számát legalább 1 fővel növeli (átlagos statisztikai létszám növekszik 1 fővel)
Kis- és középvállalkozások nem támogathatóak
Marketing tevékenységre maximum 750.000 Ft támogatás vehető igénybe.
Működő vállalkozás ügyfél vonatkozásában a Vhr.7. § (1) bekezdés c) pontja szerinti nehéz helyzetben lévőkre vonatkozó szabályokat alkalmazni kell.
Elsődlegesen mezőgazdasági tevékenységhez kapcsolódó eszköz, gép, technológiai berendezés, illetve építési tevékenység nem támogatható. (Nem alakítható ki elsődlegesen mezőgazdasági célokat szolgáló gazdasági épület, nem vásárolható kizárólag mezőgazdasági célra használható gépi berendezés.)
Nem nyújtható támogatás vásári stand, mobil faház beszerzésére azon a településen, ahol helyben működik piac.
A pályázatban nem vehet részt az az ügyfél, aki eredményesen szerepelt a 2011-ben meghirdetett

Leader 1022946 célterületen.
A Helyi Bíráló Bizottság csak a fejlesztési cél elérése szempontjából egyértelműen indokolt, költséghatékony, a gazdasági-, társadalmi- és környezeti fenntarthatóság elveinek megfelelő kiadási tételekkel bíró projektjavaslatot részesítheti támogatásban.

5.5. Az intézkedés típus szerinti besorolása:
x Vállalkozásfejlesztés
☐ Községi célú fejlesztés

5.6 Igénybe vehető támogatás minimális és maximális összege:	
Minimum támogatási összeg:	1 000 000 Ft
Maximum támogatási összeg:	50 000 000 Ft

5.7.Ügyfélkör:
- östermelő
- működő vagy induló mikrovállalkozás
- magánszemély

5.8.Támogatható települések köre:
Alsórajk, Balatonmagyaród, Belezna, Bocska, Börzönce, Csapi, Eszteregnye, Fityeház, Fűzvölgy, Galambok, Garabonc, Gelse, Gelsesziget, Hahót, Homokkomárom, Hosszúvölgy, Kacorlak, Kerecseny, Kilimán, Kistréce, Liszó, Magyarszentmiklós, Magyarszerdahely, Miháld, Murakeresztúr, Nagybakonak, Nagyrada, Nagyréce, Nemespátró, Orosztony, Pat, Pölöskefő, Rigyác, Sand, Sormás, Surd, Szepetnek, Újudvar, Zalakaros, Zalakomár, Zalamerenye, Zalasárszeg, Zalasabár, Zalaszentbalázs, Zalaszentjakab, Zalaújlak

5.9.Projekt adatlaphoz csatolandó dokumentumok:
Nettó 5 000 000 Ft-ot meghaladó építési beruházások esetén az ügyfél nevére szóló – a tervezői névjegyzékben szereplő tervező ellenjegyzésével ellátott – építési tervdokumentáció másolata, ami a tervezett építmény jellegétől függően tartalmazza a helyszínrajzot, alaprajzokat, homlokzatokat, metszeteket és részletrajzokat, azok méretarányos adatait, műszaki leírást.
A költségvetést alátámasztó árajánlatok (egyszerű másolat).
Együttműködési szándéknyilatkozat vagy megállapodás (legalább 2 vállalkozással vagy östermelővel vagy nonprofit szervezettel) (eredeti)

6. számú intézkedés

6.1. HVS intézkedés megnevezése:	<i>Térségi mikrovállalkozások fejlesztése együttműködéssel</i>
6.2. Kapcsolódó HVS célkitűzés:	<i>„Míves Térség” – A térség gazdasági életének fejlesztése a helyi munkalehetőségek bővítése érdekében</i> <i>Másodlagos célkitűzés:</i> <i>„A Tudás Térsége” – A térség tudásbázisának szélesítése belső és külső erőforrások igénybevételével</i>
6.3. HVS intézkedés leírása:	Támogatás célja helyi induló vagy működő mikrovállalkozások támogatása a térség jövedelemtermelő helyzetének javítása, a vállalkozások versenyképességének növelése érdekében térségi vállalkozások együttműködésével. Közvetlen cél: Megkezdett vagy tervezett gazdasági tevékenységhez közvetlenül kapcsolódó eszközbeszerzés (informatikai fejlesztés is), csak a gazdasági tevékenységgel érintett épülethez, épületrészhez, építményrészhez tartozó építési munka, új épület, építmény kialakítása és kapcsolódó kisléptékű infrastruktúra-fejlesztés. A vállalkozások képzési igényeinek biztosítása. Általános és szakmai (nem OKJ), rövid időtartamú, gyakorlatorientált képzések, tapasztalatcserék szervezése vállalkozások részére, vagy a pályázó vállalkozás alkalmazottai részére. Marketing és marketing kommunikációs tevékenység megvalósításának, vállalkozások marketing stratégiájának javítása a piacbővítés érdekében. Marketing tevékenységek, reklámkampányok, kiállítási megjelenések és online kommunikációs formák támogatása az értékesítés elősegítése érdekében.
6.4. Támogatási kritériumok:	Elsődlegesen mezőgazdasági tevékenységhez kapcsolódó eszköz, gép, technológiai berendezés, illetve építési tevékenység nem támogatható. (Nem alakítható ki elsődlegesen mezőgazdasági célokat szolgáló gazdasági épület, nem vásárolható kizárólag mezőgazdasági célra használható gépi berendezés.) Kis- és középvállalkozások nem támogathatóak. Az ügyfélnek igazolnia kell legalább 2, az Innovatív Dél-Zala HACS tervezési területén működő vállalkozással az együttműködést a projekt megvalósítására vonatkozóan. A megvalósítás kiterjedhet a projekt eredményeinek népszerűsítésére, a piaci területek közös bővítésére, a gazdasági tevékenységet bemutató rendezvényeken, kiállításokon közös megjelenésre, a projekt keretében megvalósuló tevékenységi kör beszállítói körének kialakítására. 15 000 000 Ft felett elnyert támogatás esetén az ügyfélnek vállalnia kell a beruházást követő 2 gazdasági évben, hogy a kérelem benyújtását megelőző naptári év átlag létszámához képest a foglalkoztatottak számát legalább 1 fővel növeli (átlagos statisztikai létszám növekszik 1 fővel). Működő vállalkozás ügyfél vonatkozásában a Vhr.7. § (1) bekezdés c) pontja szerinti nehéz helyzetben lévőiségre vonatkozó szabályokat alkalmazni kell. Marketing tevékenységre maximum 750 000 Ft támogatás vehető igénybe. Számítógépes hardver és szoftver fejlesztés esetén az informatikai beruházás költsége nem haladja meg

a nettó 3 000 000 Ft-ot.
A Helyi Bíráló Bizottság csak a fejlesztési cél elérése szempontjából egyértelműen indokolt, költséghatékony, a gazdasági-, társadalmi- és környezeti fenntarthatóság elveinek megfelelő kiadási tételekkel bíró projektjavaslatot részesítheti támogatásban.

6.5. Az intézkedés típus szerinti besorolása:
x Vállalkozásfejlesztés
☐ Közösségi célú fejlesztés

6.6 Igénybe vehető támogatás minimális és maximális összege:	
Minimum támogatási összeg:	1 000 000 Ft
Maximum támogatási összeg:	50 000 000 Ft

6.7.Ügyfélkör:
- működő vagy induló mikrovállalkozás
- magánszemély, amennyiben az utolsó kifizetési kérelem beadásáig egyéni vállalkozóvá válik
- önkormányzat

6.8.Támogatható települések köre:
Alsórajk, Balatonmagyaród, Belezna, Bocska, Börzönce, Csapi, Eszteregnye, Fityeház, Fűzvölgy, Galambok, Garabonc, Gelse, Gelsesziget, Hahót, Homokkomárom, Hosszúvölgy, Kacorlak, Kerecseny, Kilimán, Kistréce, Liszó, Magyarszentmiklós, Magyarszerdahely, Miháld, Murakeresztúr, Nagybakonak, Nagyrada, Nagyréce, Nemespátró, Orosztony, Pat, Pölöskefő, Rigyác, Sand, Sormás, Surd, Szepetnek, Újudvar, Zalakaros, Zalakomár, Zalamerenye, Zalasárszeg, Zalasabar, Zalaszentbalázs, Zalaszentjakab, Zalaújlak

6.9.Projekt adatlaphoz csatolandó dokumentumok:
Együttműködési megállapodás térségi vállalkozásokkal az Innovatív Dél-Zala HACS által rendszeresített formanyomtatványon (eredeti)
A költségvetést alátámasztó árajánlatok (egyszerű másolat).
Nettó 5 000 000 Ft-ot meghaladó építési beruházások esetén az ügyfél nevére szóló – a tervezői névjegyzékben szereplő tervező ellenjegyzésével ellátott – építési tervdokumentáció másolata, ami a tervezett építmény jellegétől függően tartalmazza a helyszínrajzot, alaprajzokat, homlokzatokat, metszeteket és részletrajzokat, azok méretarányos adatait, műszaki leírást.

Projekt adatlap

**Az INNOVATÍV DÉL-ZALA LEADER HACS-hoz a LEADER
jogcím keretében tervezett projektjavaslat benyújtásához**

1. Ügyfél adatai:

Ügyfél neve:	
Képviselőre jogosult neve:	
Ügyfél székhelye, telephely /lakcíme, tartózkodási hely:	
Ügyfél adószáma:	
MVH regisztrációs szám:	
Kapcsolattartó neve:	
Kapcsolattartó telefonszáma:	

1.1. Ügyfél minősítési kódja:

- ☐ 1 - Belföldi természetes személy;
☐ 2 - Mikro vállalkozás;
☐ 3 - Kisvállalkozás;
☐ 4 - Középvállalkozás;
☐ 5 - 1-4-be nem tartozó vállalkozás;
☐ 6 - Nonprofit szervezet államháztartáson belül;
☐ 7 - Nonprofit szervezet államháztartáson kívül.

1.2. Ügyfél által választott értesítési mód:

(Az elektronikus értesítés kézbesítési ideje a munkaszervezet általi kiküldés időpontja.)

	Postai levelezési címre:	
	Elektronikus postafiókba:	

Kizárólag csak egy értesítési mód választható!

2. Projektjavaslatra vonatkozó információk:**2.1. Fejlesztés megnevezése (projektjavaslat címe):**

2.2. HVS cél megjelölése:

1.	„A Tudás Térsége” – A térség tudásbázisának szélesítése belső és külső erőforrások igénybevételével	
2.	„Csalogató Térség” – A térség természeti és épített környezetének megóvása, fenntartható fejlesztése a lakosság és az idelátogató turisták érdekében	
3.	„Élhető Térség” – A helyi közösségek, közösségi kezdeményezések erősítése	
4.	„Míves Térség” – A térség gazdasági életének fejlesztése a helyi munkalehetőségek bővítése érdekében	

2.3. HVS intézkedés megjelölése:

2.1.	„Szívesen látjuk” - a térség turisztikai attrakcióinak, rendezvényhelyszíneinek kialakítása, fejlesztése	
2.2.	„Csalogató Térség” Turisztikai jellegű közösségi fejlesztések	
2.3.	Biztonságosabb, informáltabb térséget	
3.1.	Helyi közösség fejlődése érdekében közösségi terek kialakítása, közösségi programok, közösségi ismeretszerzés bővítése	
4.1.	Helyi termékre épülő bemutató helyek, látványműhelyek kialakítása	
4.2.	Térségi mikrovállalkozások fejlesztése együttműködéssel	

Kizárólag csak egy intézkedés választható!

2.4. Jelenlegi helyzet leírása, amennyiben a kiindulási állapot értelmezhető: (max. 2000 karakter)

2.5. Támogatható tevékenységek megjelölése és megvalósítás tervezett helyszíne:

(Több tevékenység is bejelölhető a projektjavaslat alapján)

Ezen pontra vonatkozó adatokat a projekt adatlap részét képező "Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület 2013. évi LEADER kiírásának projektjavaslati kiegészítő táblázata"-ban tüntesse fel!

2.6.A tervezett projekt célja (max. 500 karakter):

2.7.A tervezett fejlesztés részletes, tényyszerű bemutatása (min. 1500, max. 4000 karakter)

2.8. Várható eredmények/indikátorok (output/eredmény/hatás):

2.9. A projekt gazdasági-, társadalmi- és környezeti fenntarthatóságának bemutatása

2.10.Költségvetés

A projekt teljes tervezett költsége :Ft

A projekt megvalósításához igényelt támogatás:Ft

Kérem, vegye figyelembe költségeinek tervezésekor, hogy a projekt megvalósításának legkésőbbi időpontja 2014. december 31.

Projekt adatlap elválaszthatatlan része: „Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület 2013. évi LEADER kiírásának projektjavaslati kiegészítő táblázata” (csatolása kötelező)
Csatolandó mellékletek listáját az egyes intézkedések tartalmazzák.

Képviselő neve:

Aláírás:

p.h

Dátum: _____

* A nyilatkozattételi és az adatszolgáltatási kötelezettség a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 6. és 7. §-on alapul.

Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület 2013. évi LEADER kiírásának projektjavaslati költségvetési táblázata

Ügyfél neve:

Intézkedés megnevezése:

Projekt címe:

*	Tevékenység elemek**	Megvalósítás helyszíne Település, Utca, házsám, Hrsz.	Megvalósítási hely tulajdonos megnevezése	Mennyiség	Mennyiségi egység	Tevékenységi elem nettó összköltsége (Ft)	Tevékenységi elem bruttó összköltsége (Ft)
	építés						
	gépbeszerzés						
	eszközbekzerzés						
	rendezvény előkészítése és megvalósítása						
	képzés előkészítése és megvalósítása						
	tanulmánykészítés						
	marketing						
	egyéb						
Mindösszesen							

* Kérjük, X-szel jelölje, amennyiben a projektje tartalmaz ilyen tevékenységet

** A sorok száma bővíthető

Hely, dátum

Cégszerű aláírás

PROJEKT ADATLAP

Az INNOVATÍV DÉL-ZALA LEADER HACS-hoz a LEADER jogcím keretében tervezett projektjavaslat benyújtásához

1. Ügyfél adatai

Ügyfél neve: Az ügyfél projekt adatlapon feltüntetett hivatalos neve, természetes személy esetén a teljes név.

Képviselőre jogosult személy neve: Az ügyfél képviselőjére a létesítő okirat alapján képviselőre jogosult neve (amennyiben releváns).

Ügyfél székhelye, telephely/lakcíme: Az ügyfél bírósági bejegyzésében szereplő székhely, telephely, magánszemély esetén az állandó lakcím vagy tartózkodási hely.

Telephely címét abban az esetben kell feltüntetni, ha a székhely nem az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület illetékességi területén van.

Ügyfél adószáma: Kérjük, adja meg az ügyfél adószámát! Adószámmal nem rendelkező természetes személy esetén a mezőbe kérjük írja be: „nem releváns” !

MVH regisztrációs száma: Amennyiben rendelkezik az ügyfél MVH regisztrációs számmal, abban az esetben kell kitölteni.

Kapcsolattartó neve: A projekt kapcsán felelős kapcsolattartó személy neve, telefonszáma.

1.1 Ügyfél minősítési kódja: Kérjük, a megadott lehetőségekből válassza ki az ügyfélre vonatkozó adatot. Csak 1 minősítési kód választható.

1.2 Ügyfél által választott értesítési mód: Tegyen X-et a kiválasztott értesítési mód előtti négyzetbe! Az elektronikus értesítés kézbesítési ideje a munkaszervezet általi kiküldés időpontja. Kérjük ezt figyelembe venni az értesítés módjának kiválasztásánál. Kizárólag egy értesítési cím jelölhető be. Amennyiben mindkét cím feltüntetésre kerül, úgy az elektronikus cím alkalmazandó kapcsolattartásra.

2. Projektjavaslatra vonatkozó információk

2.1 Fejlesztés megnevezése: A tervezett fejlesztés, rövid, átfogó megnevezése, címe.

2.2 HVS cél megjelölése: A megfelelő részbe tegyen X-et! A HVS-ben a LEADER HACS által meghatározott célkitűzés megnevezése. Több célkitűzés is választható, amennyiben a LEADER intézkedési terv, adott intézkedés esetén több célkitűzést nevesít.

2.3 HVS intézkedés megjelölése: A megfelelő részbe tegyen X-et! A HVS-ben a LEADER HACS által, a célkitűzések elérése céljából megfogalmazott intézkedés megnevezése. Kizárólag csak egy intézkedés választható!

2.4 Jelenlegi helyzet leírása, amennyiben a kiindulási állapot értelmezhető:

Építést tartalmazó javaslat esetén szükséges leírni, hogy új (zöld mezős) vagy felújítást vagy bővítést tartalmaz a fejlesztés. Meglévő épület, építmény esetén röviden mutassa be annak jelenlegi állapotát.

Gép vagy eszközbeszerzést tartalmazó javaslat esetén szükséges leírni, hogy van-e már hasonló gép, eszköz az ügyfél tulajdonában.

Rendezvényt, képzést tartalmazó javaslat esetén szükséges leírni, hogy volt-e már a programnak előzménye. (Mikortól rendezik meg, hány fő vett részt rajta, milyen eredményei voltak.)

2.5 Támogatható tevékenységek és megvalósítás tervezett helyszíne: A LEADER rendelet 2.§. (3) bekezdésében felsorolt tevékenységek közül kell kiválasztani a fejlesztés keretében tervezett tevékenységet/tevékenységeket. Több tevékenység is megjelölhető. A LEADER HACS illetékességi területén lévő település megnevezése, ahol a projektjavaslatban szereplő fejlesztést kívánják megvalósítani.

Ezen pontra vonatkozó adatokat kérjük az Innovatív Dél-Zala LEADER HACS által kötelezően alkalmazandó „Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület 2013. évi LEADER kiírásának projektjavaslati kiegészítő táblázata”-ban kitölteni!

2.6 A tervezett projekt célja (500 karakter): Annak rövid bemutatása, hogy a fejlesztés, illetve program megvalósításával milyen célokat kívánnak elérni és ez közvetve hogyan segíti elő a HVS-ben a LEADER HACS által meghatározott célkitűzések elérését.

2.7 A tervezett fejlesztés rövid, tényszerű bemutatása (1500-4000 karakter): A konkrét fejlesztés és a projektkörnyezet bemutatása, a fejlesztés indokolása, a várható eredmények bemutatása.

Indokoltság: Ismertesse a fejlesztést indukáló problémákat, mely területek nem megfelelő működéséből/állapotából eredeztethető a projekt, vagy milyen külső hatások játszottak szerepet a projekt indításában.

Ismertesse a projekt megvalósításának legfontosabb lépéseit, ütemezését, írja le a projekt keretében elvégzendő tevékenységeket, amelyekhez támogatást szeretne igénybe venni! A projekt tevékenységeinek a projekt összes elemét le kell fedniük.

2.8 Várható eredmények, indikátorok (output, eredmény, hatás):

Kérjük, mutassa be az egyes tevékenységek eredményét és hozzájárulását a projekt céljaihoz.

Output indikátor: azt mutatja meg, hogy a program megvalósításához tervezett tevékenységek hogyan valósultak meg.

Eredmény indikátor: azt mutatja meg, hogy a program megvalósítása során elvégzett tevékenységek eredményeként a program céljai hogyan valósultak meg.

Hatás indikátor: azt mutatja meg, hogy a vizsgált program a kitűzött célokat mennyiben érte el. Hatás indikátort a fenntartási vagy üzemeltetési időszak alatt mérhető mutatókról kell megadni.

2.9 A projekt gazdasági-, társadalmi-, és környezeti fenntarthatóságának bemutatása: Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület aktuális Helyi Vidékfejlesztési Stratégiája alapján adja meg, hogy a tervezett fejlesztés hogyan járul hozzá a térség gazdasági-, társadalmi-, és környezeti fenntarthatóságának elősegítéséhez. A stratégia milyen konkrét elemei valósulnak meg a projekt eredményeként!

2.10 Költségvetés: A projekt teljes költsége az igényelt támogatással és saját forrással számítottan.

A költségeket „Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület 2013. évi LEADER kiírásának projektjavaslati kiegészítő táblázata”-ban tevékenység elemeenként részletezni szükséges!

A projekt teljes tervezett költsége: Kérjük, adja meg a projekt teljes, tervezett költségét, figyelembe véve, hogy az ügyfél Áfa visszaigénylésre jogosult-e vagy sem. (Bruttó vagy nettó finanszírozású az EMVA támogatások keretében.) Az összegnek meg kell egyeznie „Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület 2013. évi LEADER kiírásának projektjavaslati kiegészítő táblázata”- mindösszesen során megadott összeggel.

A projekt megvalósításához igényelt támogatás: A projekt teljes költségvetésén belül a LEADER forrásból igényelt támogatás összege.

Kérjük, adja meg a projekt keretében igényelt támogatás összegét figyelembe véve, hogy az ügyfél milyen támogatási intenzitásra jogosult!

Önkormányzatok közösségi célú fejlesztés esetén nettó 100 %

Önkormányzat vállalkozási célú fejlesztés esetén nettó 60-65 % (hátrányos helyzetű településen megvalósuló fejlesztés esetén 65 %)

Nonprofit szervezetek, egyházak közösségi célú fejlesztés esetén

- alanyi adómentes szervezetnél: bruttó 100 %
- áfa visszaigénylésre jogosult szervezetnél nettó 100 %

Induló vagy működő mikrovállalkozás; östermelő:

- alanyi adómentes: bruttó 60-65 % (hátrányos helyzetű településen megvalósuló fejlesztés esetén 65 %)
- áfa visszaigénylésre jogosult: nettó 60-65 % (hátrányos helyzetű településen megvalósuló fejlesztés esetén 65 %)

Adószámmal nem rendelkező természetes személy bruttó 60-65 % (hátrányos helyzetű településen megvalósuló fejlesztés esetén 65 %)

Kérem, vegye figyelembe költségeinek tervezésekor, hogy a projekt megvalósításának legkésőbbi időpontja 2014. december 31.

Projekt adatlap elválaszthatatlan része: „Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület 2013. évi LEADER kiírásának projektjavaslati kiegészítő táblázata” (csatolása kötelező)

Kitöltési útmutató „Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület 2013. évi LEADER kiírásának projektjavaslati kiegészítő táblázata”

A táblázat tevékenység elemek és a megvalósítási helyszínek oszlopát a projekt adatlap kitöltési útmutatójának 2.5 pontjában előírtaknak megfelelően kell kitölteni.

A tevékenység elemek oszlopát a rendeletben meghatározott tevékenység elemeken belül lehet bővíteni.

Építés esetén a költségeket létesítményenként elkülönítetten adja meg! Amennyiben egy létesítmény építési költsége meghaladja a nettó 5 000 000 Ft-ot, akkor kérjük az építés elemeit külön részletezni!

Megvalósítási hely tulajdonos megnevezése oszlopba kérjük, adja meg a tervezett fejlesztés megvalósítási helyének tulajdonosát. (Amennyiben az ügyfél tulajdonában van az ingatlan, elégséges feltüntetni az „ügyfél” szót.)

Csatolandó mellékletek listáját az egyes intézkedések tartalmazzák.

Építési költségek esetén árajánlatnak minősül az ÉNGY alapján összeállított tervezői költségvetés.

Gépbeszerzés esetén MVH Gépkezelőszolgálatban szereplő tétel esetén elegendő a Gépkezelőszolgálatban szereplő költségadatok adatbázis hű kinyomtatása.

(<https://www.mvh.gov.hu/portal/MVHPortal/default/mainmenu/alkalmazasok/viewer/1000001>)

Képviselő neve, aláírás: Az ügyfél cégbejegyzés szerinti hivatalos képviselőjének neve és aláírása.

6.4 Formanyomtatvány

Intézkedés megnevezése: *Térségi mikroállalkozások fejlesztése együttműködéssel*

EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS

amely létrejött egyrészről(pályázó hivatalos neve, címe: képviselője:), mint a térségi mikroállalkozás /magánszemély* - a (LEADER projekt megnevezése) megvalósítása érdeké másrészről (szervezet neve, címe:..... képviselője:) mint együttműködő partner között az alábbi helyen és időpontban, az alábbi feltételekkel:
Felek jelen megállapodás aláírásával megállapodnak abban, hogy a fejlesztendő beruházás megvalósításában és működésében együttműködnek.

Az együttműködés célja:

1. Az együttműködés keretei:
2. Az együttműködés területei:
3. A partnerek feladata az együttműködésben:
 - pályázó
 - együttműködő partner
4. A partnerek felelősségvállalása:
 - pályázó
 - együttműködő partner
5. Az együttműködés tervezett/tényleges* időtartama:

.....2013.....hónap

.....
Pályázó képviselője

.....
Együttműködő szervezet képviselője

*Megfelelő rész aláhúzendó

Kitöltési útmutató:

1. A dokumentumot a felek aláírásra jogosult (cégszerű) képviselői írják alá.
Az aláíró nevét nyomtatott betűvel, kézzel vagy géppel, olvashatóan az aláírás alá kell írni.
2. Az együttműködés kereteinél kell részletezni, azokat a feltételeket és formákat, ami alapján vállalják a felek az együttműködést (pl. A megvalósítás kiterjedhet a projekt eredményeinek népszerűsítésére, a piaci területek közös bővítésére, a gazdasági tevékenységet bemutató rendezvényeken, kiállításokon közös megjelenésre, a projekt keretében megvalósuló tevékenységi kör beszállítói körének kialakítására.).
3. Az együttműködés területeinél legalább 1 kapcsolódó tevékenységet kell megnevezni, amely elősegíti a mikrovállalkozás működtetését (pl. alapanyag beszállítás). Fel kell tüntetni a tevékenység várható gyakoriságát és költségeit (amennyiben ez értelmezhető).
4. A fenti megállapodás bővíthető, kiegészíthető.
5. A dokumentumot Times New Roman betűtípussal, 12-es betűmérettel, maximum 1 oldalon kell benyújtani.

Összesítő adatlap

LEADER HACS neve: Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület

HVS címe: „Élhetőbb Dél-Zaláért”

Fő célkitűzések megnevezése:

- 1.) „A Tudás Térsége” – A térség tudásbázisának szélesítése belső és külső erőforrások igénybevételeivel
- 2.) „Csalogató Térség” - A térség természeti és épített környezetének megóvása, fenntartható fejlesztése a lakosság és az ide látogató turisták érdekében
- 3.) „Élhető Térség” - A helyi közösségek, közösségi kezdeményezések erősítése
- 4.) „Míves Térség” – A térség gazdasági életének fejlesztése a helyi munkalehetőségek bővítése érdekében

Célkitűzésekhez tartozó intézkedések megnevezése

2.1.) „Szívesen látjuk” - a térség turisztikai attrakcióinak, rendezvényhelyszíneinek kialakítása, fejlesztése

2.2.) „Csalogató Térség” Turisztikai jellegű közösségi fejlesztések

2.3.) Biztonságosabb, informáltabb térséget

3.1.) Helyi közösség fejlődése érdekében közösségi terek kialakítása, közösségi programok, közösségi ismeretszerzés bővítése

4.1.) Helyi termékre épülő bemutató helyek, látványműhelyek kialakítása

4.2.) Térségi mikrovállalkozások fejlesztése együttműködéssel

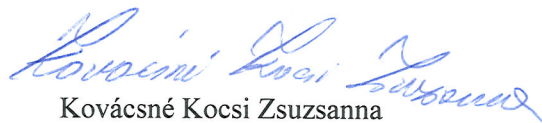
Gazdaságfejlesztésre allokált forrás: 171 521 011 forint

Szolgáltatásfejlesztésre allokált forrás: 125 870 067 forint

Ódor László

LEADER HACS elnök aláírása
Innovatív Dél-Zala
Vidékfejlesztési Egyesület
Székhely: 8778 Újudvar, Petőfi u. 2.
Adószám: 19283784-1-20
Bank: 74500358-11034641

Kovácsné Kocsi Zsuzsanna

Munkaszervezet vezető aláírása